

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Magas politika.

Budapest, január 31.

(v.) A katonai javaslatok ötletéből a nemzetközi politika magas iskoláját lovagolta ma Beöthy Ákos a parlamentben. Ami azt jelenti, hogy a képviselőháznak e tán legeredetibb koponyája nem igen volt elemében. A Beöthy Ákos szeme ugyanis nincs a széles szemhatárokhoz idomítva s tehát híjján van az összefoglaló tekintet kvalitásának. Az ő elméje inkább analitikus; főrőssége tehát nem a ténycsoportok összegyűjtésében, hanem az egyes történelmi jelenségek szétszedésében áll. A magas politika ennél fogva nem az ő dominiuma. Aminthogy ma is inkább sziporkázni tudott, mint gyujtani, inkább szórakoztatni, mint meggyőződéseket kelteni. Arra a feladatára pedig, hogy a modern Európa alakulásának nagy történelmi folyamatából vezesse le a katonai javaslatok ellen szóló érveket, nem is vállalkozott. Pedig úgy tett, mintha ezt a feladatot szemelte volna ki magának. De időközben meg-megállt minden történelmi adat előtt s emezekbe úgy beleanalizálta magát, hogy a végén mindössze egy duhaj mondással tudott valamit a javaslat ellen kivágni.

Egyik legvaskosabb argumentuma az örökös fegyverkezés ellen az volt, hogy hiszen harmincegy esztendő óta néz egymással farkasszemmel Németország és a francia köztársaság és még sem mernek háborút kezdeni. Hát ez igaz, de következik-e ebből, hogy tehát szereljünk mi le nyugodtan, mivelhogy amugy sem lesz többé háború? Beöthy Ákos itt optikai csalódásba esik: az okozattal össze-teveszti az okot. Európa Nyugátán nem azért nem volt harmincegy év óta háború, mert a békét czentul soha senki nem fogja meg-

zavarhatni, hanem azért volt eddig béke, mert az egymással farkasszemtel néző ellenfelek egyike sem maradt el fegyverkezés dolgában a másik mögött. Mindenik a másikat vélte folyton jobban elkészültnek s tehát nemcsak utána sietett, hanem rajta is volt, hogy tulszárnyalja, amiből a háborus előkészületek korlátlan, szinte veszett versenye következett. Maradt volna el csak az egyik akár egy hajszálnyira is a másik mögött, vajjon gondolja-e Beöthy Ákos, hogy a jobban felkészült fél nem használta-e volna fel ezt az esélyét a végleges leszámolásra? A Nyugatnak harmincegyévi békéjéből tehát senogysem vonható le az a tanulság, hogy immár soha többé nem lesz háború, hanem épp ellenkezőleg, csakis az következhetik belőle, hogy igenis lesz még véres leszámolás a két nyugati hatalom közt, szörnyűbb és öldöklőbb a multnak bármely háborújánál.

Beöthy második főérve az volt, hogy Oroszország Ázsiába tette át keleti expanzív politikájának színterét s maga is örül annak, hogy a Balkán dolgaiban velünk megállapodásra juthatott. Ebből indulva ki, azt kérdi Beöthy, kitől tartunk mi hát, ha nyugati szomszédunkkal szövetségben élünk s az északi nagyhatalommal együttesen örködünk a Balkán-terület egysúlyán? Hát nem tartunk csakugyan senkitől; hiszünk és bízunk csakugyan a békében. Am szabad-e odáig mennünk, hogy rebus sic stantibus nem kell többé e monarchia véde rejét fejleszteni s a hadsereg harc képességének a minket környező hatalmasságokkal hasonló arányú biztosításáról gondoskodnunk? Gondolja-e Beöthy Ákos, hogy Oroszország de bon coeur mondott le a san-stefanoi békeszerződés ama vivmányairól, amelyeket a berlini kongresszus ütött ki a kezéből s hogy Mandzsuriát akkor is jobban sze-

retné Viddinnél, Várnánál és Konstantinápoly-nál, ha a magyar-osztrák monarchia — mit sem törődve a véle versenyző hatalmak fegyverkezésével — hirtelen leszerelne? Az igazság az, hogy Oroszország azért nem reflektál a Balkánra, mert mi kellő súlylyal őrizzük Kelet-Európa egysúlyát. De tüstént eszébe jutna a cárnak a Nagy Péter hires végrendelete, mihelyt ez a monarchia elhanyagolná katonai erejének fejlesztését s a hadserege harc-képességének karbantartását. Itt is úgy áll a dolog, mint a Nyugaton. Itt is egyedül a háborui készenlet terén való folytonos verseny biztosítja a békét s itt is azonnal lobbót vetne ismét a háború, mihelyt a mi katonai elmaradottságunk némi esélylyel biztatná az orosz politikát.

A lombardiai várnegyszög dolgához hasonlította Beöthy a galíciai határszéli várendszert létesítést; s gúnyosan kérdezte, mikor tanulja meg valahára a közös armádia azt a nagy igazságot, hogy a nagy erődítmények voltaképp csak kelepécek, amikben minden ország csak azért koncentrálna nagyobb haderőket, hogy az ellenség annál könnyebben foghassa el őket. Fel is hozott vagy három példát, mely az ő felfogását igazolja. Ámde elhallgatott sok százat, mely az ellenkező tanulságot szolgáltatná. Az orosz-galíciai határvonal nyílt terület, amely a természettől semmi védelmi eszközt nem kapott. Krakó és Przemysl azt a hivatást teljesítik e határvonalon, amit a Kárpátok bércei a magyar határszélen. Ausztriának — ugy-szólván — mesterséges kárpátjai ezek az erődök, amelyek nélkül az orosz sereg akadály nélkül jutna el mármárosi határhegycinkig. Azt akarja-e Beöthy Ákos, hogy az első összecsapás szintere a magyar határon innen legyen? Nem jobb-e ránk nézve,

A hol a pénz nem isten

— REGÉNY —

Írta: JÓKAI MÓR

(42)

— Tudja ön, hogy lesz ez? — sutfogolt tovább a tisztaság bálványára (6 már kezd tolvaj, én kezdő orgazda). — Mikor az esős évszak elkezdődik, zivatarok köszöntenek be, sűrű villámlással, mennydörgéssel. Erre mindenkinek fel kell jönni a hajóra. Csak a negritök maradnak lenni a karámban. Mi pedig valamennyien összeszorulunk az üvegesraktárban. Az megvéd bennünket a villámcsapástól. Ott várjuk be a villámos felleg elvonulását. A raktár sötét. Csak egy felső ablakon át kap világot, aminek vastag üvegtáblája van. Én ebben a sötétben alkalmat találok azokból a zöld üvegpalaokokból egyet a palástom alá eldugni. Senki sem veszi észre. Abban van a lópor. Azt azután elhozom önmuk. On a Ruffóval majd hasznát veszi. Még a zivataros idő alatt. Ha robbanás lesz a barlangban, azt fogjuk mondani, mennykőcsapás volt.

Az édes gyermek egy mondta ezt el nekem, mintha valami gyermekesinyről volna szó, amivel papát, mamát meg lehet tréfolni.

Az esős évszak nemsokára bekövetkezett. Először sűrű köd ereszkedett alá, amit később elsepert a passzátszél. Az állatok érezték már az időváltozást. A juhok betakarodtak a karám hodályai alá, a sertések a makkos fák alá telepedtek. Mi is beszereltük a hajóra a szükséges élelmi- és

tüzélszert. A szél megszűntével távoli ézzenés jelző a zivatar közeledtét. A keleti láthatáron fényes felhők gomolyogtak, miknek belsejét folytonosan cikkázó villámok tündököltették.

A keletről jövő felhőket rövid időn elsötétíté a nyugatról feltalokodó fellegkárpit, mely eltakarta a leáldozó napot. Arra köröskörül beállt az éji sötétség.

Ugy látszott, hogy mind a két fellegtábor itt adott egymásnak találkozt a kimagasló gejjirnal. Ezt akarják megostromolni. A hegytető vonzza őket keletről, nyugotról, a levegő esendes, alig van valami fuvalat.

A Capitano a vihar közeledtére leküldte a nőket, a két fiúval együtt az üvegesraktárba, mi hárman ott maradtunk a kormányos üvegesereszben s néztük a esodálatos természeti tüneményt.

A keletről jövő felhők olyan magasban jártak, hogy a párkányaitak még aranyozta a lemenő nap, amit a nyugati felhő már előlünk eltakarta. Így szokott támadni a cielon: a forगतat, két ellenkező széláramlattal hajított felhőtáborból. Az aztán a tündérek keringő-tánca! Lehet, hogy itt lesz a pokoltánc megindulása.

A felső felleg folyton csapkodott minden oldalra cikkázó villámaival, mikor a gejjir fölé ért, nagy kedve telt benne, hogy a középső vizoszlop koronájába lesujtsin, amitől az szétrobbant, maga körül villámszivárványt támasztva, ami a természet pompájának leglehetősebbje.

A nyugati felhő ellenben alant járt, a tengert, a földet septe. Fekete volt, lapos, tömör, leviathán-alaku. Ez nem aprózta fel a tüzeit; mikor egyszer-egyszer megnyílt a torka, tüzsz-

lopot okádott, aminek dörgésétől megrendült ég és föld.

Láthattuk, hogy közelit felénk egyenesen és azt is, hogy nem emelkedik túl a gejjir vízbálványán, hogy azzal kezdjen harcot, hanem egyenesen a mi hajónkat fenyegeti.

— No itt most katasztrófa lesz, mondá a Capitano, menjünk le az üvegraktárba.

Mind a hárman lementünk.

A Mária ezalatt már odalenn végrehajthatta a nagy államesinyt, a lópor ellopást.

Odakinn az égiek harca bekövetkezett. A felhők egymásba omlottak. A jégeso verte a hajó vasoldalait, a szél süvöltött a kéményekben, a gözkürtöben.

Egyszer aztán egy agyatrázó esattanás hangzott fölöttünk, vakító fény lövellt az üveglablakon át s a következő pillanatban mindaz, ami vas volt a hajón, a falak, az állványok tüzfényben ragyogtak, mintha most kerültek volna ki a kohóból. A rettenetes villanyoszlop lecsupott a hajó kéményébe s onnan széthatalmasodott az egész vashajóra, be akart törni a mi menedékünkbe is, de itt utját állta az üvegekből rakott bástya köröskörül. És ekkor a villám elkezdett sírni. Ezt a rémes hangot nem vagyok képes szavakkal értelmezni. Olyan volt az, mint egy megkorbácsolt sátn üvöltése, mintha daemonok légioi jajgatnának köröskörül, fenn és alant, akiket csuffá tett az emberi ész. De még kérdés volt, hogy az izzóvá lett vas-állványoktól nem pattan-e szét egy lóporral telt üveghenger.

(Folytatása következik.)

ha az első összetűzés, amely egyuttal a legvérengzőbb és a legviharosabb is lesz, osztrák földön történik s hogy Galiciából a mi haderőnknek még mindig legyen egy biztos visszavonulási lineája a magyar földnek isten-alkotta határhástyái mögött?

Nem követjük tovább a Beöthy Ákos okfejtését. Mert minden egyéb, amit ezenkívül még mondott, csupán szatirikus kipeccézése volt a közös véderő fejlesztése egyes peripetiáinak. Am ha még oly szellemesen vicceljük is ki a volt hadügyminisztereket, következik-e ebből, hogy most már szabadítsuk hát valahára magunkra ama háboru veszedelmeit, mely el nem maradna, ha a magyar-osztrák monárkiá lemondana katonai versenyképességéről s ezzel együtt hatalmi állásáról is? Sokallani minden egyes ujoncot és minden egyes adógarast, ennél kényelmesebb feladat a világon nincsen. De a parlament többségét és a kormányt igenis terheli az a felelősség, amelynek feltétlen szuperioritását maga Beöthy is állította: a *politikai* felelősség a magyar nemzet békét fejlődésért s háboru esetén területi épségeért. E felelősség sulya alatt szavazza meg a szabadelvű párt a katonai javaslatokat.

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, január 31.

A vita bevezetésül ma *Ilyés* Bálint dicsérete zengő magyar nyelven a magyar nemzeti hadsereget, dicsőségess multunkban keresgélve gyönyörű példákat a maga igazához. Honfítánat volt a hangjában s szép, nagy szomorúság szavaiban, melyekkel a tünő magyar dicsőséget siratta. *Beöthy* Ákos, aki utána szólt föl, a maga éles hangján már nem tudott így áldozni a multak emlékének. Az ő modora a finom guny, melyely nagy történelmi tudását oly érdekessé tudja tenni s amelylyel ma is általános érdeklődés mellett csipkedte meg a régi osztrák katonai szellemet. Előbb azonban a függetlenségi pártot próbálta rábeszélni arra, hogy jöjjenek be ők is a delegációba s rezisztenciájukkal ne hajtják a vizet katonák malmára.

Az volt a válasz erre a főhívásra, hogy mindenki végezze ugy a maga dolgát, ahogy jobbnak látja, s miután ez a főhívás eredménytelenségét jelentette, *Beöthy* Ákos több szellemességgel, mint igazsággal, de mindvégig érdekesen boncolgatta nagyhatalmi állásunk kérdését.

amivel egyszerre magas nivóra emelte a vitát, mert a nemzetközi vonatkozások távolából nézte meg mindazt, amit eddig csak a közelségből nézettek. Amde a javaslat ellen *Beöthy* Ákos sem tudott erős érvet hozni, legfőjebb tanácsot adott az obstruáló pártoknak, hogy figyeljenek a multak tanulságaira, melyekből azt a reményt szabad meríteniök, hogy hosszu ellenállás után talán tárgyalanná válhatnak ezek a javaslatok is.

Politikai eredménynek ez a biztatás elég kevés, de olyan ötletes és annyi finom gunyval fölépített beszéd keretében, mint a *Beöthy* Ákosé volt, ez is érdekes. A lombardiai várnégyszög történelmi anekdoták közé tartozik, melyekkel nem annyira jellemezni, mint inkább mulattatni lehet.

— Ez a lombardiai várnégyszög, — mesélte *Beöthy* — a monárkiá kulcsa volt. Legalább annak tekintették s a világért sem akarták visszahadni az olaszoknak, még a békeség árán sem. Ilyen fontos kulcsot csak nem adhattak ki a kezükből, s ugyancsak pórult járt volna, aki azt merte volna mondani, hogy a várnégyszög nem kulcsa a monárkiának.

— Eppen ugy, — tette hozzá — mint ahogy ma járna az, aki a honvédelmi miniszter főmedvényei ellen szólna.

— Hanem a várnégyszög nem maradt sokáig a monárkiá kulcsa, mert egyszerre csak kiderült, hogy oda lehet adni *Szilvási*rt. S oda is adták.

Ez hát derültséget és zajos tetszést keltett, de már a konkluziók, melyeket az anekdotáról fejtegett le *Beöthy*, nem állták meg a helyüket. Jobbfelel egyre át is szóltak hozzá, hogy hiszen senki sem indokolta a követeléseket avval, amivel ő visszautasítja, hogy tudniillik sohasem hisz már ezentul a katonai igazságokban, a várnégyszögökben s a balkáni rémhírekben s azok kedvéért sohasem szavaz meg egy fillérvnyi tulkövetelést sem.

Utóljára még, hogy mindvégig fájdalmas emlékeket keltsen az osztrák katonák szívében, második Königráztet is talált föl. Az egyiket — mondta — a königrázi vereséget, még ki tudtuk heverni, de a másodikba, a *pénzügyi königrázt*be belehalnánk.

Ezeknek az ötleteknek vidáman tapsoltak az ellenzéki padokon, de szívesen mosolyogtak rajtuk a jobboldalon is.

A szünet után *Kelemen* Béla temperamentumos szűz-beszédében támadta a javaslatot s nem

mulasztotta el az immár szokássá vált határozati javaslat beterjesztését sem.

Az ülés végén *Benedek* János interpellált a törvényszéki bonctani intézet ügyében s ő is, a Ház is elfogadta a közoktatásügyi miniszter megnyugtató válaszát.

A képviselőház ülése január 31-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Gróf *Apponyi* Albert.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, báró *Fejérváry* Géza, *Wlassics* Gyula.

(Az ujonclétszám megállapítása.)

Ilyés Bálint azt mondja, hogy Ausztria érdekében áldozatni hiába hozunk, mert az szét fog bomlani. Vagy talán mi is el akarjuk égetni magunkat Ausztria mágyáján? Figyelemzetni a jobboldalt, hogy az 1867. XII. t.-c. csak alap, melyre alkotmányunkat kiépíteni kötelességünk. Foglalkozik azután a cimer-s s zászlókérdéssel s azt mondja a honvédelmi miniszternek, hogy ne tanulmányozza ezt a kérdést, mert neki semmiféle idegen jelvény nem kell.

Báró *Fejérváry* Géza: Akkor ne követeljenek reórmot!

Ilyés Bálint: Határozati javaslatot nyújt be a nemzeti színeknek a hadsereg intézményeiben való érvényesülése céljából. (Helyeslés balföld.)

Beöthy Ákos: Ha a Ház asztalára letett törvényjavaslatoknak alapgondolatát, másrészt ezek előzményeit és következményeit elfogulatlan vizsgálat és bírálat tárgyává tesszük, akkor egészen jogosult az a feltevés, hogy ezek a törvényjavaslatok a legvakmerőbb támadást és merényletet képezik, amely támadást a hadügyi kormányzat a magyar kormány bölcs asszisztenciája mellett ennek a nemzetnek anyagi érdekei és jóléte ellen indít. És mert a dolog így van, jogosult az ellenzék részéről a legerősebb megtorlás, a legelősebb parlamentáris fegyvereknek a használata (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalra); odaérve az ugynevezet obstrukcióit is. (Helyeslés a szélsőbaloldalra.) Nem fogadtam el azt a feltevés, hogy csakis erős szakos kormányok jogosítanak ezen ultima rációra. Akár azért hogy ez a törvényjavaslat megbukik, akár azért, hogy a kormány megbukik. ez a kormányzati szentháromság: atya, fiu, szentlélek. — a honvédelmi miniszter ur az atya, a miniszterelnök ur a fiu és a pénzügyminiszter ur a szentlélek — készek vagyunk helyt állani. (Élénk derültség.)

Végzetesnek mondtam ezen törvényjavaslatokat azért, mert súlyos, majdnem elviselhetetlen terheket rónak a nemzetre akkor, mikor ezt a monárkiának katonai és nemzetközi helyzete nem követeli, mikor az tisztán és egyedül a militarizmus kirohánása és tultergése. (Ugy van! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalra.) A monárkiának nemzetközi és katonai existenciái nem domborodnak ki azzal a plasztikai erővel, hogy előlük szemet hunyni ne lehetne: ez tisztán a katonai kormányzatnak követeleése mely, igaz, szert a dogmatikus eszmatatlanságnak köpenyébe burkolódnai, de amely erre sem rendszerénél, sem multánál fogva egyáltalában nincs feljositva. (Ugy van! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalra.) Mert ugy vélem, különben nem is a mi feladatunk beigazolni, hogy ezekre a létszámfelemelésekre nincs szükség; a hadügyi kormányzatnak kell beigazolnia, hogy van szükség és ha erre nem képes, no hát akkor az em-

Öreg urak.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: Molnár Ferenc.

(Történik egy előkelő vendéglő különtermében, bankett után. Az egyik sarokkanapén egy öreg ur ül és szivarozik. Körülötte frakkos csoportok beszélgetnek.)

Egy öreg ur (odamegy a kanapén szivarozó öreg urhoz): Bocsanatot kérek... Nem Tóth urhoz van szerencsém?

A második öreg ur: De igen...

Az egyik: Tóth Boldizsár?

A másik: Az vagyok. (Féld.)

Az egyik: Hát kérem... bocssásson meg, hogy zavarom... én Jákay Sándor vagyok...

A másik (örömmel): Ah... tessék ideülni egy kicsit, kedves uram...

Az egyik (mosolyog): Ugy látszik, ön ismer, Tóth ur...

A másik (a pincérhez): Bort adjon ide, fiam.

Az egyik: Ugy látom... ballotta már valahol a nevemet.

A másik: Hogyne! Hát maga az a híres Jákay Sándor... akiről a feleségem...

Az egyik (szerényen): Én.

A másik: Micsoda kedves dolog. Istenem, ha meggonodolom... (végignézi rajta): Hát maga az? Maga a feleségem első ideája?

Az egyik: Mondta talán?

A másik: Hogy mondta-e? Éveken keresztül egyebet se hallottam tőle, csak az ön nevét. Hogy Jákay Sándor így, meg Jákay Sándor úgy. Hogy ilyen szép volt, olyan gavallér volt... hát maga az a híres?

Az egyik (szerényen): Én.

A másik: Es hogy kerül ide, Pestre?

Az egyik: Hát kérem, a gyáram ügyében jöttem... okvetlenül el kellett jönnöm erre a kongresszusra... Különben tán soha tettem

volna be a lábamat ebbe a városba. Tudja isten, nem szeretem. Onnan Erdélyből, ahol lakom, ugy szoktam Párisba utazni, hogy Pesten ki se szállók.

A másik: No de most itt van, és...

Az egyik: Es holnap korán reggel utazom vissza.

A másik: El se jön hozzánk?

Az egyik (mosolyogva): Nem.

(Kis szünet)

A másik: Ejnye, de furcsa!

Az egyik: Tudja isten...

(Ujabb szünet.)

A másik: Pedig, ha a feleségem megtudja, hogy itt volt, velem megismerkedett és mégse jött el hozzánk, nagyon összeszid.

Az egyik (zavartan): Elbirja azt még maga, kérem...

(A pincér bort hoz.)

A másik: Igyék velem...

Az egyik: Szívesen.

A másik (pohárral a kezében): Hány éves kend?

Az egyik: Én? Bizony hatvannyolc.

A másik: Hajjaj! Szervusz öcsém. Én már hetvenegy vagyok. Szervusz!

Az egyik (zavartan): Szervusz.

A másik (miután letette a poharat és éhhezkezdett a kanapén): Aztán hát hogy volt az? Tudod, akkor...

Az egyik: Hát hogy lett volna? Ugy volt, ahogy szokott lenni. Én jogászyerek voltam, a Piroška meg esitri kis lány. Hát beleszerettünk egymásba.

A másik (kicsit kellelenül): Csak ugy? Hamarosan?

Az egyik: Csak ugy. Bálon. Két esztendeig leveleztünk... Két esztendőn keresztül mentem mindig haza vakációzni, aztán a harmadik esz-

tendőben azt írták hazulról, hogy akár vissza se jöjjenek, mert a Piroška menyasszonya. Valami Tóth Boldizsárnak a menyasszonya. (Végignézi a másikat): Hát maga... izé... te vagy az?

A másik: Én.

Az egyik: Aztán azóta se láttam Piroskát.

(Kis szünet.)

Az egyik: Aztán... mondd kérlek... még most is Piroskának hívd?

A másik: Annak.

Az egyik (a földre néz): Mert hát... már megbocsáss... de az én számításom szerint megvan már vagy... hatvankétféves...

A másik: Eppen annyi. Milyen pontosan tudod.

Az egyik: Aztán... hát nagyon megváltott?

A másik (mosolyogva): Valami csekélykét csak változott negyven év alatt, amióta nem láttam, de olyan lassan változott, hogy én bizony alig vettem észre.

Az egyik: De gyönyörű is volt ugy tizen-nyolc éves korában!... Volt egy kis kékszállagos fehér ruhája, meg egy olyan szalmakalapja...

A másik: Virággal.

Az egyik: Emlékszel még rá?

A másik: Hogyne emlékezném! Florentiner kalap volt.

Az egyik: De szép volt benne...

(Kis szünet.)

A másik: Na mondom, öreg, gyere el hozzánk holnap, ebédre, nézd meg.

Az egyik: Nem én, fiam.

A másik: Már ugyan miért nem?

Az egyik: Megvoltam így nélküle negyven-négy esztendeig, hát majd csak megleszek valahogy ezután is.

A másik: Bolond beszéd. Talán nem akorod látni?

ber egyszerűen azt válaszolja, mint ahogy a római praetor mondja: non liquet, nem tiszta munka, és elutasítja (Ugy van! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon).

Hogy némi tekintettel előadásomnak szubjektív sülvtát fokozzam, egy-két incidenst akarok felhozni. 1886-ban tárgyaltuk a népfelkelési törvényt és annak 5. §-át. Ez az 5. §. azt rendelkezést tartalmazta, hogy a hadügyi kormányzat fel van jogosítva a népfelkelés első kategóriájába tartozó védköteleseket a működő hadseregre beosztani. Már akkor megmondtam a miniszter urnak, hogy ez egy oly diszkrecionális hatalom, melylyel a hadügyi kormányzat a létszámot tetszés szerint fokozni fogja. Többször hangsúlyoztam azt is, hogy a kormányárnak olyan a viselkedése a delegációban, amely nemcsak hogy az ellenőrzést teszi lehetetlenné...

Rakovszky István: Az igaz! Lehetetlen az ellenőrzés!

Beöthy Ákos: ... hanem egyszerűen még azt is lehetetlenül teszi, hogy a nemzetnek tiszta bört lebbessen a pohárba önteni, vagyis megállapítani, miben áll tulajdonképpen a terhe. Nekem pedig az a nézetem, hogy az a hiba, hogy az én t. barátim a függetlenségi pártban nem mennek be a delegációba. (Igaz! Ugy van!) Hiszen hogyha ezt a hadsereget kétféle akarák választani, akkor okvetlenül szükséges, hogy annak az intézményeit, költségvetését, lehetőleg jobban ismerjék, azt pedig ott mégis jobban megismerhetik, mint itt. Így ezen igen magasított álláspont mellett az történik, hogy tulajdonképp a hadügyi kormányzat malmára hajtják a vizet, az garázdálkodók tetszése szerint és az ország ílheli börtal a nyomát és fizetheti a rengeteg költséget. Egészen más volna az, ha 10-12 ember hemenne.

Beöthy Ákos: Attérek már most arra, amit előadásom érdemleges részének lehet venni: (Halljuk! Halljuk!) tudniillik, hogy a monárkiának nemzetközi es katonai helyzete ezt nem igényli. Ezek a katonai és nemzetközi exigenciák azok, amelyek a nagyhatalmi állásnak tetszős formulája alá rejtőznek. Ezzel a formulával, mint a miniszter-elnök ur formulával, úgy vagyok, hogy ezsembe juttatja Göthének azt a híres mondását: „wo Begriffe fehlen sieht sich ein Wort zur rechten Zeit ein.“ Tény, hogy ezt a nagyhatalmi állást soha, de soha senki nem definiálta. Nem mondta meg, hogy mi annak a tartalma, mik a feltételei, melyek a követelményei, mennyi békeköltség kell rá, mennyi hadi létszám kell rá, hogy micsoda előny származik belőle, ha nincsen meg. Legalább is háromféle verziója lehet a dolognak. Lehet az a verziója, hogy a monárkiát az európai koncertben imponáló állást foglaljon el. Lehet az a verzió, hogy fejlesztés, hódítás politikáját kövessük és lehet végül az a verzió, hogy az a defenzíva, a védelem politikája. Ami azt az imponáló állást illeti arra nézve Deák Ferenc már megmondta, hogy az a nagyhatalmi állás nem tisztán a seregek nagyságától függ. Azonkívül mindenesetre szükség van politikailag rendezett viszonyokra, virágzó közgazdaságra. (Helyesítés a szélsőbaloldalon.) pénzügyekre. Ami a hódítás illeti ez hivatalosan lecsófolatott. Marad tehát a defenzívának politikája. Ez ílt valójában nem nehéz kimutatni, hogy ezen létszám-emelésekre szükség nincs. Igen jellemző dolog, hogy Deák Ferenc, mikor arról volt szó, hogy az országgyűlés mondja ki, hogy biztosítja a nagyhatalmi állást, ez ellen tiltakozott. A múlt században a monárkiát a nagyhatalmi állásnak két típusát tűntette fel. Az egyik az volt, amely Metternich nevéhez fűződik. A másik, amely Schwarzenberg Félix átko-

zolt nevéhez fűződik. Ezután jött Solferino és Königrätz. Az a nagyhatalmi állás semmi más. mint az uralkodóháznak családi politikája, (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) mely a monárkiát államait, tartományait, népeit, nemzeteit úgy tekintik, mint a családi hitbizományt, akiket, Deák Ferenc azt mondta: majorságát, melyet növelni kell. Ez a politika okozta, hogy minden európai háboruban benne voltunk, amelyeket Magyarország vérvél és vagyonával viltak meg, míg a haszon az örökös tartományoké és Bécsé volt. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ez az olasz- és németországi pozíció hozta a monárkiát konfliktusba a német és olasz egységi törekvésekkel. A monárkiának hagyományos szerencséje ez alkalommal ismét megnyilatkozott, ami kihát a létszám kérdésre. Ha a Németországgal való esetleges háborúra eögnek látszott 800.000 ember, akkor a szövetség esetére ezen számot nem fokozni, hanem csökkenteni kell. (Elnök helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon. Egy hang: Ez a logika!)

Báró Fejérváry Géza: Gyenge logika!

Beöthy Ákos: Marad tehát az Oroszországgal való u. n. antagonizmus a keleti kérdésben és a Balkán-félszigeten. Ami azt az Oroszországgal való antagonizmust illeti, erről én, ki a delegációban oly sok ideig tagja voltam, — kiszolgáltam négy kapitálót. négy hadügyi minisztert — tudok egyet-mást mondani. (Halljuk! Halljuk!) Ugyanis, mikor a hadügyi kormányzatnak valami olyan követelése van, melyet nem tud indokolni, akkor egyszerre csak jön az orosz munus. A távol ködében, a galiciai határszélén egyszerre csak kozák tömegeknek ezrei és ezrei tűnnek fel, egész lándzsakerék meredeznek az ég felé mintha a Jeges tenger hullámai dörömbölnének a Kárpátok alján, betérőssel fenyegetve. Mikor a hadügyi miniszter megkapta azt, amit akart, akkor a kozák tömegek egyszerre csak eltűnnek...
Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Megjijedtek! (Derűltsg.)

Beöthy Ákos: akkor előlép a külügyminiszter, és azt mondja: áldás és béke van mindenütt, de a pénz már elfogyott. (Elnök tetszés a bal- és szélsőbaloldalon.) Egy pár konkrét példával is akarok szolgálni! Így pl. az orosz munussal szavazattalák meg a 10. hadtest áthelyezését Brinnből Przemysl-be, azután jött a przemysli és krakói várak építése. Így jött a krakói sátorvár építése, amely egyike a legcitrább dolgoknak. (Főkiáltások a szélsőbaloldalon: Gyalazat!) Hát pénzügyi része úgy áll a dolognak, hogy először kérték 3 milliót, aztán kérték 1 milliót. S olyan hübele Balázs módra csinálták, hogy másnak, mint botányoknak az eljárást nem lehet nevezni. De azért a delegáció most is fizetett. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Szép!)

De hát nézzük magát a keleti kérdést is. Nekem egyszer egy híres, egy ismert diplomata azt mondta: Kérem, a diplomácia úgy van azzal a keleti kérdéssel, hogy amikor akarja van keleti kérdés Ha akarja, elég, hogy egy vásáron egypár ember összeveszekedjék, mindjárt kész a keleti kérdés. Ha nem akarja, lemezárólatnak ezreket és ezreket, mint 1895-ben Örményországban, senki sem gondol vele. Ami Oroszországot illeti, ez mindenesre felhagyott azzal a hatalmaskodási politikával Bulgáriát illetőleg, amely pl. a Kaulbars-misszióban kifejezésre jutott. Világosan ki van mondvá, hogy a Balkán-félszigeten idegen államoknak nincs mit keresniük. Hogy ilyen viszonyok mellett köztünk és Oroszország között a Balkán-félsziget miatt háborúra kerülhetne a sor, az még sem tartozik a lehetőségek közé. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Attérek most annak a tételnek beigazolására, hogy a hadügyi kormányzatnak egyáltalán nincsen arra jögame, hogy ilyen dogmatikus prepotenciával lépjen fel. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Méltóztatik tudni, hogy 1896-ban Velence a monárkiának tartománya volt. Ott volt a híres várnégyszög, négy vár: Mantua, Verona, Legnano, Peschiera, melyek a monárkiát nagyhatalmi állásba kulcsának tekintették. Még 1896-ban egy osztrák publicista kiadott egy röpiratot, ahol katonai auctoritások nyilatkozatai alapján ki lett mondvá, hogy nemcsak a monárkiának, de Németországnak biztonsága is a várnégyszögtől függ. Ha akkor valaki ez ellen fejszólat volna, azt éppen úgy megövezték volna, mint azt, aki a t. szabadelvű párt patrónusa és védszenteje a honvédelmi miniszter ur örömevényei ellen felszólat. (Zajos tetszés éljenzés a néppárton és a szélsőbaloldalon.) Ez volt 1895-ben. 1896-ban egyszerre csak látszott, hogy Poroszország és a monárkiát közt háború lesz. Akkor a külgügy kormányzatnak az az okos gondolata támadt, hogy mivel ezt a Velencét ügysem lehet tartani, legjobb lesz az olaszokkal kiegyezni és nekik odaadni. Jöttek a tábornokok belepancsoltak (Derűltsg.) a bal- és szélsőbaloldalon) és a következő politikában állapodtak meg: Jól van. Velencét odaadjuk, de csak győzelmes hadjárat után, mert úgy kívánja azt a hadsereg becülete. Ha majd győztünk, leverjük Poroszországot és elvettük tőlük Sziléziát, akkor odaadjuk az olaszoknak Velencét. (Derűltsg. battelöl.) Ebből látszik a hadügyi kormányzatnak a megbízhatatlansága, hogy három hónappal előbb azt mondta, hogy a nagyhatalmi állásnak conditio sine qua nonja a várnégyszög, három hónap múlva meg küll, hogy oda lehet adni és megcsinálja oly okosan hogy Sziléziát nem kapta meg, hanem Velencét elveszítette. (Derűltsg.) a bal- és szélsőbaloldalon.) 1898-ban azt mondotta a hadügyi miniszter, hogy a hadsereg felszerelése teljes. 1887-ben

mégis 52 milliót kértek a delegációtól. Szólv kérdezi, hogy mire kell a pénz. Azt mondotta a hadügyminiszter: Mondja meg a képviselő ur, hogy mit csinál az orosz hadügyminiszter Varsóban, akkor 6 is megmondja, mire kell az 52 millió. Szólv erre azt hitte, hogy az oroszok már a határszélén vannak s megszavazta a rendkívüli hitelt. Egyszer hit a hadügyminiszternek, akkor is jögre ment. (Derűltsg.)

Fozegay Miklós: Ne higgy a németnek! (Derűltsg.)

Beöthy Ákos: A hadügyminiszter később 22 milliót visszaadott, mire nagy a gaudium. De már egy év múlva 42, következő évben 80 milliót követelt ismét a közel háború ürügye alatt. Ezek mind elparazott összegek, melyekre semmi szükség sem volt. Valóságos delirium tremens volt az, amit Byland, Bauer és Krieghammer csináltak. Főleg az üjonclétszám fölemelésében mutatkoztak követelőzőknek. Azzal indokolták, hogy nem maradhatnak el a külföldi nagyhatalmaktól. De kivel akarnak versenyezni? Német- vagy Franciaországgal, melyek sokkal gazdagabbak nálunk? A rana rupta et bos mesére való állítás ez Szólv kizártnak tartja a megtámadást bármely oldalról. Manapság örül mindenki, hogy nem kell idegen területet elfoglalnia. Csak nagy és nemzeti érdekek csinálhatnak ma már háborút, de nem diktandikus érdekek.

Tóhat nincs indokolva a létszámfelemelés. A katonai gondviselésnek, szupremáciájának meg kell szünnie. A képviselőház kötelessége nagyobb, mint a hadügyi vezetőségé. Annál is inkább, mert az osztrák hadsereg szellemiellát fogva győzni nem fog soha s kötelességünk hibávaló dolog. 1886-ban nem a rossz legyverek miatt vesztettük el a csatát, hanem azért, mert a hadsereg nem lelkesedéssel ment a haroba. Nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Nagy éljenzés és taps az ellenzéken. Szócnokot számosan üvözik.)

Elnök: az ílést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után

Kellemen Béla: Közjogi életünk valdóanságokon alapszik, mert az hisszük, hogy szuverén állam vagyunk, pedig hát ez nem igaz. A parlament formula, mely helyesli a katonai abszolútizmust. A szélsőbal küzd ez ellen, s ha a miniszter ezt a küzdelmet marokkópénsek nevezzi, (Derűltsg.) akkor ez annak a jele, hogy nincs tisztában a parlamentarizmus követelményeivel. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Nagyon rövid ideig van a parlamentben.

Kellemen Béla: A javaslat a közös hadsereg részére 20, a honvédség részére 24%-kal emeli az üjonkontingent. A jelentés szerint a tüzérség újjaszervezését is kéri. Úgy akart kérnek, mert a régi lövegek rosszak. Ez éppen olyan, mintha valaki azon ürügy alatt, hogy rossz a tintája, kicseréli íróasztalát. (Derűltsg.) Töltsék meg a régi ágyukat jobb töltéssel.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: De ha a régi ágyú nem alkalmas intenzív tüzérség.

Förster Ottó: Töltsék meg azokat az előadóval! (Derűltsg.)

Vessl József: Ugy látszik, a néppárton már éreztek, hogy tudok robbantani. (Derűltsg.)

Kellemen Béla: A haditengerészet fejlesztésére sincs semmi szükségünk. Ehhez gyarmatok is kellenek. A monárkiában pedig csak mi vagyunk a gyarmat. A törvényjavaslatot nem fogadja el. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

A vitát kedre halasztották.

(Az orvostani intézet ügye.)

Benedek János: A minap egy esküdtészi tárgyaláson nagyon kompromittáló dolgok születtek ki az orvostani intézet dolgairol. Beigazolódott, hogy minden ember érdeksékből kivétőkötít szolgák holttesteket inuultáltak, levágtott fejekkel foottaloznak. Tud a, hogy a miniszter ez ügyben annak idején vizsgálatot indított Ajtay tanár ellen is, de mint a tárgyaláson kitűnt, a jegyelmi vizsgálat nagyon hiányosan vezeték. A következő interpellációt terjeszti elő:

Van-e tudomása a miniszter urnak arról, hogy a budapesti esküdtörbőség előtt jolyó év január 20-án és következő napján megtartott nyilvános tárgyaláson a m. kir. budapesti tud. egyetemi törvényeségi orvostani intézetre vonatkozólag olyan esetek nyrték bizonyítékot, melyek arra mutatnak, hogy ezen intézet vezetése nem történik a megkívántató rendben? Van-e tudomása arról, hogy az ezen intézet szabályaitam-ságai ügyében már egy ízben iolyamabba tett jegyelmi vizsgálat oly felületesen vezetették, hogy a nyilvános-ságra jutott adatok szerint egy legfontosabb taou vallomása jegyzőkönyvbe nem vetelet, sem a jegyzőkönyv vele alá nem iratták? Szándékozik-e a miniszter ur ezen ügyben újabb szigorú vizsgálatot tartani; gondoskodni a visszaélések vagy mulasztások megszüntetéséről s szándékozik-e eljárásról a Haznak jelentést tenni?

Wlassos Gyula: Ha jól vettem ki a t. interpelláló képviselő ur beszédéből, ő is részben a kérdés személyi részével, t. i. a felmerült panaszokkal foglalkozott, részben magával az intézettel is, amennyiben jelezte, hogy az intézettel a megkívántató rend nincs meg.

A személyi részre nézve legyen szabad a t. képviselőháznak a következőkről értesítenem: Csorba István ottani intézeti szolga ellen többrendbeli panasz érkezett az egyetem rektorához, aki erre a szabályszerű jegyelmi eljárás elvont a megindította; ezen jegyelmi eljárás során meghozatott az ítélet, amelyben a szolga elbocsátásra ítéltetett és pedig

Az egyik (hosszas habozás után): Nem.
A másik (csúszkálkozva néz rá):
Az egyik: Nem akarom látni, öregem, és éppen ez az én örömem most, ebben a pillanatban. Ha te most reá gondolsz, úgy látod, ahogy ma este otthon hagyta... hatvanéves, jóságos anyóka... bizonyára ősz a haja...
A másik: Mint a hó.
Az egyik: En meg, ha reá gondolok, még mindig a florentiner kalapban látom, tizennyolc évesnek. Hadd meg nekem ezt az örömemet...
A másik: Ó is úgy beszél rólad, mint karc-su, firtóshaju fiúról... most pedig, ha látná a kopaszágodat...
Az egyik: No látod. Ugy-e, hogy jól teszem, ha nem megyek oda? Te feleségül vetted, te megöregedtél vele, hát neked már mindegy, hogy milyennek látod. Én csak a fiatalágában ismertem, hadd maradjon meg nekem így. Eridj haza és mond meg neki, hogy tiszteltetem. Még most is látom azt a kis csokor csinált nefeletjset a kalapján. Mért lássam a főköttjét!...

(Kezet fognak.)

A másik: Pedig jobb volna... ő is látná, hogy te se vagy ám a régi...
Az egyik: Ezt meg aztán hagyd meg neki. Egyáltalában, hagyj minket békében. Akkor az egészhez neked semmi közöd, öreg... (megöleli)... na szervusz...
A másik (mosolyogva): Isten veled. Örvendtem a szerencsének.

EMPIRISMUS

50 kr.) Kapható a Diana-gyógyszertárban, Károly-kört 5. (Megrendelések forduló postával eszközölhetnek.) Ártalmatlan növényi vásárolja a grógszertárakban. Vigyázzunk, mert az eredeti angol készítmény csak

A világboldeszet rendszerében egyedül az empirismus az, melyet a józan észszel követni lehet és követni kell. Minden emberi dologban csupán a tapasztalás volt és lesz a mester, így a physiologiában is. Vajon van-e híres orvos a világon, a ki gyógykezelése közben tapasztalataira ne hivatkoznék? A Dr. Brok főfájás elleni porát is számos elismerő levél ajánlja a szenvedő emberiségnek. Idégségtől, szellemi erőtlenéstől, álmatlanságtól, grombajtól, meghűléstől eredt főfájást rögtön megszüntet a Dr. Brok-féle por (11 por 1 ft részeket tartalmaz, midtál a nagy közönség mint házi cikkeket üvegekben kapható.

igen súlyos vétségek miatt. A hullakezelés körül elkövetett szabálytalan eljárás, hivatalos állással való többrendbeli visszaélés, szóval a fegyelmi vétségek egész halmazata fordult elő. Betekinttettem az iratokat és mondhatom, hogy a tanuk mind aláírták vallomásaikat, kivéve Csorba Istvánnét, aki megtagadta az a írást. Ezt a megtagadást azonban Margitay jegyző a jegyzőkönyvre nem írta rá. Az előcsótót sozga Ajtay tanár ellen emelt panaszt és pedig igen súlyos, a büntetőtörvénykönyvbe ütköző vádakkal lépett fel. Az Ajtay tanárra vonatkozólag felhozott vádakra nézve maga a tanár arra hivatalt, hogy az ellene emelt vádak megtorlása céljából a szükséges lépéseket tegye meg. Csorba azonban maga tette meg a közzététést a rendőrségnél. A rendőrség áttette ezt a közzététést a királyi ügyészséghez, amely a nyomozást teljesítette és kimondta, hogy az Ajtay ellen emelt vádat teljesen alaptalannak találja, a nyomozás folytatását beszüntette. Most a Függelék Hírmondó gondolom könyvnyomtatás lap közölte a vádakot és ekkor a tanár ur sajtóport indított. A sajtóport olyannak az ítélet meghatározott. Az esküdtészek ítélete nincs még kezében. A büntügyi iratokat át fogom kívánni és ha azokból arról győződöm meg, hogy olyan mozzanatok merültek fel, amelyek további eljárást igényelnek, azokat hivatalos költősséggel képest természetesen a legnagyobb készséggel teljesíteni is fogom.

Most átérek magára az orvostani intézetre. Ez, mint tudományos intézet tulajdonképpen csak arra volna hivatal, hogy a törvényszéki boncolásokat végezze, azután egyéb törvényszéki esetekben a megkívánt tudományos vizsgálatokat teljesítse és véleményét mondjon ezekben az esetekben. Azonban, t. képviselőház, ez az orvostani intézet nem csupán ezen rendeltetési körrel bír, hanem a körülmények, a viszonyok oda kényszerítették ezen intézetet, hogy sok egyéb dologgal is kénytelen volt foglalkozni, úgy hogy ez a helyzet illyképpen tarthatatlannak volt és legjobban érezte ezt maga Ajtay tanár ur, ki a reformatot sürgette is. Jelentettem a Háznak, hogy a kelő eredményeket sikerült elérnem, mert az intézet részéről átvendéget egy helyiségben már most a határolt felület és kiadást, a főkapitány rendelkezése, egy rendőrségi teljesít, kelő számú szolgálattal. Ez már nagymérvű debarrassirozása az intézetnek. (Helyeslés.) De sokkal nagyobb eredmény az hogy sikerült egy hullaház építésére, továbbá a temetkezési kápolna költségeire egy összeget felvennem. Ezen az összes hullakezelést az új épületben elhelyezendő rendőri expozitúra. Kirendeltség fogja teljesíteni. Tehát az orvostani intézet rendeltetésének megfelelően ezentel csupán a boncolással, továbbá törvényszéki és rendőri boncjegyzőkönyvekkel és jelentések szerkesztésével fog foglalkozni. (Általános helyeslés.) Tehát mindazon intézkedések megtörténtek, amelyek azon, kétségtelenül előidőzött visszasszágoknak elejét fogják venni. Kérem választom tudomásul vételét. (Helyes.)

Benedek János s a Ház tudomásul vette a választ.
Nessi Pál interpellációjának elhalasztását kéri. A Ház ebbe beleegyezett.
Elnök az ülést bezárta.

BELFÖLD

Az új földesur. Munkácsról arról értesítik lapunk, hogy a gróf Schönborn-uradalomnak ott épült új kastélyában nagyméretű előkészületek folynak gróf Schönborn Károlynak, a majorátus új tulajdonosának befogadására. A fiatal gróf, aki tudvalevőleg magyar állampolgár, állandóan magyarországi birtokán fog élni. Gróf Schönborn Károly teltőlő-talpig magyar ember, elejétől végig magyar nevelésben és oktatásban részesült s uradalmának birtokbavételével egyuttal gyakorlati kívánja a magyar mágánrs társadalmi és közjogi költősségeit s jogait is. Atyjának tradícióhoz híven, már eddig is adózatközséget mutatott a jótékonyági és művelődési kérdések terén, s ezentel ezen a talajon is intenzívebb működést fog kifejteni. A fiatal gróf hazafias szándékaira érdekes világosságot vet az a körülmény, hogy magyar atyafiságának több kiváló tagjához oly kérelem fordult, hogy a magyar társadalmi és politikai közelet terén az ő járatlanságát és tapasztalatlanságát baráti támogatásban és rokoni utbaigazításban részesítsék, s mintegy mentoraiul kérte fel őket a hazafiai tevékenység ama pályáján, amelyre lépni fog. Örömmel jegyezzük fel a hazafias fiatal gróf e nemes és utazásraméltó elhatározását.

Ugyane tárgyban kapjuk a grófi család egy alapos ismerőjétől a következő sorokat:

A január 20-án meghalt gróf Schönborn Ervin, habár 1842-ben Bécsben született is, szívvel-lélekkel igazolta, hogy magyar indigéna mivelatt többre tartotta, mint alsó-ausztriai főszalmakóságát és egyéb osztrák méltóságait. A néhaiak az 50-es évek elején eihalt édesatyja is akkor, amidőn az udvar körül magyarnak lenni vagy látszani is veszedelmes volt, az udvari ünnepeken diszmagyar ruhában jelent meg és magyarságát tüntetően dokumentálta. Fiat

Magyarországon, Pozsonyban neveltette és uradalmában magyar urakat alkalmazott, akik, mint Freizeizer volt honvédőrnagy, az 1848-iki szabadságharcban is résztvettek, nem is szólva arról, hogy egy Döbrenley, Jászay stb. voltak uradalmának huzamosabb időn keresztül jószágigazgatói. Az elhunyt hitbizományi főor legfőképpen puritán jellemével és végzettséggel jóságos szívével hódította meg környezetét. A hitbizományi birtok kezelésére, ha alkalmazott is a magyar embereken kívül, az erdészeti szakban, idegeneket, azok mindnyáran, úgy amint köztünk élve bebizonyították, magyarországi nőket vettek feleségül és családjukkal együtt jó magyarok lettek.

A fiatal gróf Schönborn Károly, a majoreszkó egy kedves, szeretetreméltó főor, és noje, az olasz származású Dentice hercegnő, annyira ragaszkodnak a magyar birtokaikhoz, hogy legszívesebben időznek köztünk, beregvári kastélyukban. Tanui voltak az öreg elhalt gróf magyarországi vendéglátó szeretetének a munkácsi ezredévi ünnepekkel alkalmaival és láttuk azt a végzetlen kedvességet és magyarságukhoz való ragaszkodást — nem is szólva a család számos jótékony cselekedeteiről, — amelylyelükörünkben alkalmaznak, azon fogadtatásnál, amikor a fiatal gróf szeretetreméltó bájos feleségét magyar diszlogaton Munkácsra hozta.

Ugy a megboldogott mint az ifjabb gróf Schönborn áldozatkészségéről, jótékony cselekedeteiről gazdag adományairól, a munkácsiak igen sokat tudnak és meggyőződéssel állítják, hogy a grófi családot igen sok szép és magyarosan jellemző vonás ékesíti.

A polgári perrendtartás. A képviselőház igazságügyi bizottsága folyó hó 30-án Hodossy Imre elnöklelte alatt folytatta a polgári perrendtartás javaslatának tárgyalását, amely alkalommal az ügyvédi kényszernek a járásbírósi eljárásban való alkalmazásának kérdését is eldöntötte. Elsősorban kimondotta a bizottság, hogy a királyi járásbírósi hatáskörbe utalt váltóperekben az ügyvédi kényszer bizonyos mértékben be kell hozni és miután Sándor Gyulának azt az indítványát, hogy csak az 500 korona értékét meghaladó váltóperekben legyen ügyvédi kényszer, a bizottság elvetelte, abban állapodott meg, hogy azokban a váltóperekben, amelyek tárgyának értéke meghaladja a 200 koronát, az ügyvédi képrisélet a telperésre nézve kötelező legyen.

Tárgyalás után vette a bizottság a 95. §. részleteire vonatkozólag beadott nagyszámú indítványt és azok közül először elgogadja a következőket: 1. hogy ki kell zárni új szöveggel az olyan értelmezés lehetőségét, mely szerint az ingatlan kezelője alatt házimestert, vincléért és általában olyanokat tesseben érteni, akik családai vagy szolgáló viszonyban állanak; 2. hogy a gazdaságok mellett a bányatisztek és az erdőtisztek is legyen képviselői joga; 3. hogy ne csak a kereskedőnek, hanem az iparosnak üzletében állandóan alkalmazott megbatalmazottja is lehessen perbeli meghatalmazott; 4. hogy az a gazdaság, amely bányatisztek, erdőtisztek és az ingatlan kezelőinek csak az ezen viszonyból felmerült perekben, ugyszintén a kereskedő és az iparos meghatalmazottjának az üzleti viszonyból származó perben legyen képviselői joga; 5. hogy a gazda a háztartásában alkalmazott cselédnek is lehessen képviselője; végre 6. hogy a meghatalmazottak bizonyos csoportjában csak magyarul tudó férfit lehessen meghatalmazni. Felkérte ezeketán a bizottság az igazságügyminisztert, hogy a szakasznak ezen meghatalmazásoknak megfelelő új szövegezéséről gondoskodjék.

A tárgyalás folytatása február hó 3-án, keddelután 3 órára halasztatott.

A nyitrai mandátum. A nyitrai szabadalmpárt értekezlete, amely Rudnay Sándor polgármestert jelölte a megüresedett mandátumra. Széll Kálmán miniszterelnököt és báró Podmaniczky Frigyeszt táviratilag üdvözölte. Üdvözlétele a következő táviratokat kapta:

Hozzám intézett üdvözléteért és bizalmuk kifejezéséért őszinte köszönetet mondok. Széll.

Elvtársak hű ragaszkodásának kifejezését igen köszönöm. Jeles pártihívnik. dr. Rudnay Sándor polgármesternek képviselővé történt jelölését igaz örömmel veitem tudomásul és bízva hieivnk hűségében, reméljük, hogy öszintelen lelkesedéssel fognak zászlaja alá gyűlekezni. Podmaniczky.

A horvát utlevélek. Zágrábból írják a félhivatalos Budapesti Tudóstónak, hogy az a félrás, alkotmányhív magatartás, amelyet az utlevélügyről szóló törvényjavaslat kérdésében a kormánnyal együtt a képviselőház, valamint a főrendiház többsége is követelt, egész Horvát- és Szlavonországban rendkívül jó benyomást keltett, amelynek bizonyára megiesz a

jó gyümölcse. Az irányadó körök alighanem megragadják a legközelebbi alkalmat, hogy azt az erőlyes lépést, amelylyel a közös országgyűlés Horvátország autonóm jogait megővta, a lojalitásnak és rokonszínűségnek megfelelő nyilatvánásával viszonzozza.

Az összeférhetlenségi bizottság nyilváníto tise. Illetékes iorrásból jelenti a Politikai Értesítő: A képviselőház tagjainak összeférhetlenségi ügyében jtkékező összeférhetlenségi ítélő-bizottság kisorsolása a képviselőház folyó február 3-án tartandó ülésében fog megejelteni s egy képvisező összeférhetlenségi ügyét a képviselőház 11. számú termében fogja tárgyalni. Ezen ítélő-bizottságban, a házszabályok értelmében, a tárgyalás nyilváníto ülésben tőrténik; a halgalóság a tárgyaló-terembe a Dunapart felőli bejáraton mehet be.

A civilista fölemelése.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

Budapest, január 31.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután 5 órakor Falk Miksa elnöklete alatt folytatta az udvartartás tétélenek és a civilista felemelésére vonatkozó törvényjavaslatnak tárgyalását. A kormány részéről jelen voltak Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter. Előadó: Kammerer Ernő volt.

Barta Ödön, a mai nap első szónoka fölemelti, hogy a rossz nyelvek szerint junktüm áll fenn a civilista felemelés és a tiszviselői fizetésszabályozás között, amennyiben az utóbbitól csak az előbbi után lehet törvény. Ez a rossz nyelvek állítása de sajnálattal konstatalja, hogy van benne valami. A maga részéről a legbátróbban tiltakozik ez ellen. Sajnálattal konstatalja, hogy nemzet és uralkodóháza között még mindig nincs meg az együtérzés, mert ha megvolna, akkor a korona oklevélül látna azt a rengeteg nyomort, amely országterete tanját ütött és nem kórné a civilista felemelését. Garanciát a kormány indokolása nem ad arra nézve, hogy a jövőben az udvar tekintettel lesz a paritásra s a megfelelő időt Magyarországon tölti el; arra sem, hogy az udvar jövőben az osztrák császárság mellett kellően kidomborítja a magyar királyságot is, amely ma az osztrák császárság mellett teljesen háttérben van és elvesz a homályban. Tovább megv. A császári székvaros részesült a császári kegy minden mértékben. Egész városrészeket kapott Bécs az udvartól. Ezzel szemben Budapest és a nemzet kapott sallangokat dacára annak a lojalitásnak, amelylyel a nemzet az udar iránt viselkedik. Eppen ezért a javaslatot nem fogadja el.

Babars Béla hasonló témákról keserűség nélkül szóban tud szólni, mert a legmélyebb fájdalommal látja, hogy a magyar király teljesen elvesz az osztrák császár mellett. Nem is bocsátkozik ennek a szemlélésre, hanem a javaslat indokolását teszi szóvá és kélsége vonja, hogy nem emeltek volna a civilistát. Az 1870-iki évi 75. t. c. emelte a civilistát. Akkor Lónyay Menyhért azzal indokolta az emelést, hogy az udvar fél évig fog Magyarországot tartózkodni. Ennek az ígérletnek a hatása azzal megszavazták az emelést. Később kiderült, hogy a nemzetet félrevezették és hogy abból az ígérteből még ma sem vált valóvá semmi. Később tíz év múlva ismét tárgyalták a kérdést és akkor is lehangzott az az ígérlet, amely ismét meddő maradt. 1890-ben már nem is alkotják meg a törvényt. Hogy miért, erre nézve felvilágosítást kér. Ma nem is ígérnek semmit, pedig újabb emelésről van szó. Egyszerűen kéri. Szerinte elég volt a gavalérsághól és nyitlan kijelentni, hogy a jelenlegi civilista teljesen elég a szükségletekre, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy a király már egy év óta nem is volt köztünk. Ausztriának még olyan kis ünnepeit is oit látják a királyt; kétségek még olyan nagy alkalommal sem látogat el, mint a minő a kolozsvári Mátyás-szobor leleplezése volt. Erre felvilágosítást is kér a miniszterelnökötől. A német császár egyetlen budavári felkösztöje sokkal többet használt a magyar nemzetnek, mint a Habsburg-dinasztia 300 év óta. Kéri, igaz-e, hogy a fölemelt civilista 1902-re eső részét a nemzet tudta nélkül a kormány már jócsinította is? A nádori méltóság betöltését kéri és végül felpanaszolja, hogy a nemzet Papp Géza kivételével sohasem láthatja a magyar trón várományosát. Egyáltalában semmit sem szavaz meg az udvartartásra.

Szederkényi Nándor szerint arról van most szó, ami nincs, a magyar udvartartásról, amely pedig ha megvolna, akkor nem hangzott volna el azok a kritikák, amelyeket hallottunk. Mivel a magyar udvartartást nem adják meg, nem is szavaz meg arra a célra semmit.

Széll Kálmán miniszterelnök a hallott megjegyzésekre kiterjeszkedő részletes választ ad. A tárgyalagos és őszintén vita után maga is tárgyilagosan és őszintén fog nyilatkozni. Erre az emelésre tényleges szükség van. Jól ismeri azokat a törvényeket, amelyeket Szederkényi citált, de ismer olyanokat is, amelyek ellensmerik, hogy a király nem tartózkodhat állandóan nálunk, minthogy uralkodik az örökös tartományok fölött is, ahol szintén kell tartózkodnia. Ilyen az 1741. az 1751. és 1791-iki megfelelő törvény, amelyek mind így szólnak: „In

MOLL SEIDLITZ POR felülmúlhatatlan háztiszta mindama gyomorhajónál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ és SO Legjobb fájdalomcsillapító befőrszítés, csúsz, közzvény és egyéb meghűlési bajknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérről kapható. MOLL készítmény kérendő.

quantum aliorum regnorum cura et administratio' ezt megengedik hogy itt rezideáljon. Törvényeink annak a reménynek adnak kifejezést hogy a felség minél többet fog közöttünk tartózkodni és ez az óhajatusunk ma is mindvágyunknak. Az a vád, hogy a felség egy év óta nem volt itt nem áll, mert legutóbb a múlt év május havában időzött körünkben. Azon esztendőben midőn megboldogult királyunk katasztrófia következtében, kevesebbet időzött itt, de ez talán érthető. A nyári hónapokat lehetetlen náunk töltöntenie, pl. Gödöllőn de akkor Bécsben sem tartózkodik. Ezt az időt leszámítva az év többi részéből lehetőleg minél többet töltött körünkben. A múlt ősze: Budapestre akart jönni az udvar de a felség közbejött betegsége ebben megakadályozta. Hogy a felség nem ment Kolozsvárra, annak más oka nem volt, mint hogy azt a hosszú utat ő felsége egészségi állapota nem engedte meg. Egyébként pedig a budai várak építése alatt is sok időt töltött itt, pedig az alatt a tartózkodás a várakban nagyon kellemetlen volt. A darabot szóba is bekapaszkodtak. Hat talán mégsem a szó teszi, hanem inkább az intézmény maga. Azt pedig nem tagadhatja senki, hogy ez a paritásnak megfelelő szervezés. Hogy egy álladó magyar testőrség Budavárban szolgálatot teljesíteni, azt semmire, kicsibe venni még sem lehet. Az udvarnagyi hivatait is megjegyzés tárgyává tették azzal hogy nem találják a törvényben. Megjegyzni hogy itt ninosen közjogi hivatar szó, hanem udvari hivatarról amely ismét haladást jelent és ismét egy intézmény arra, hogy a felséget itthon magyarok környékezzék és magyarok legyenek körülötte szolgálatot. Hogy 1890-ben nem terjesztették e az udvartartási költségvetés vonatkozó törvényt ez talán csak nem volt hiba, hisz alkalma volt a törvényhozásnak ezt minden évben megszavazni.

Most a régi hosszabb időre való megállapítást proponálják, a minék ismét megvan a maga magyarázata az hogy monarchikus államban élünk és hogy ilyen kérdéseket mégis jobb ha nem pertraktálunk minduntalan. A tárgyalások a javasatra nézve már hosszabb idő folytak és hogy tavaly nem nyújthatták be ennek oka az volt, hogy a tárgyalások nem értek véget. Ebben van a magyarázata annak is, hogy a felmeletést 1902-re is kérk. Ami a *nadori méltóságok* iránti, elmondta már egyszer és most csak ismételteti, hogy erre nézve nem szándékozik előterjesztést tenni mert a parlamentáris kormányrendszerrel *összeérthetetlen* bar. Az okokat megmondta a multkor; azok egyáltalán nem változtak. Téved Barba amidőn junktimot feltételez a civilista és a tisztviselői fizetésrendezése között. Hogy az utóbbi ennyit késett, annak oka első sorban az, hogy 20 milliót foglalt le az államháztartásban. Azonkívül annyi új és legújabb igény támadt hogy azokat egyszerre leszámolni lehetetlen volt. A felség a maga részéről a legnagyobb önméltó tudomást arról, hogy a tisztviselői fizetést emelhetjük. Egyáltalában nem helyes időben hozták fel azt az argumentumot, hogy most nem lehet a civilistát felemelni, mert az állam alkalmazottai rossz helyzetben vannak. Hiszen éppen most 20 millióval emeljük a tisztviselői fizetését. De ezenkívül a hevesen evreken emeltük a tisztviselői fizetését két ízben és emeltük 1893-ban is. Ami pedig azt a vádat illeti, hogy a magyar király háttérben van elhomályosult azt feleli, hogy ahol ő felsége megjelenik, ott teljes pompájában megjelenik a magyar korona és ő le sége személyében a magyar király. Követelték az emelés részletezését és ezzel szemben utal arra, hogy magát az udvartartást soha sem szokták részletezni mert ennek tételei olyan természetűek, amelyekkel nem is igen lehet részletezni.

Szóvá tette Barba a korona és nemzet közötti érzelmeket is. A legnagyobb súlyt helyezi arra, hogy ezek az érzelmeik egységesek legyenek és állíthatja nyugodt lélekkel, hogy korona és nemzet között az érzelmeik egységesek is. Ada is az ég, hogy ez mindig így marad on, mert a korona és a nemzet közti egyetértésben van Magyarország alkotmányának szabadságának, jogának, boldogulásának összes szellemi és anyagi érdekeinek legnagyobb biztosítéka. Kincs ez az országnak legnagyobb kincse, melyet féltékenyen kell őrizni és nem szabad kis dolgokkal, melyek lélekreterésekre adhatnak alkalmat megzavarni és ha olyan lojális és a korona iránti hűség tartalmazó nyilatkozatok történnek, mint itt történtek, és az a szellem uralkodik mindenütt, melyt elismeréssel emel ki, nem is félti azt semmitől. Ábból, amit egy ízben a Kossuth-kérdés alkalmából elmondott még kevésbé van az a Barba érzelmi konfliktusra való következtetés mert az igaztalan volna. Bizonyosság rá a koronázási andéknak a honvédekre fordítása; bizonyosság rá az az intézkedés, mely az öreg honvédeknek nyugdíjat biztosít. A tályolvelés megtörtént legyen az őszinte és kölcsönös és senkiesem teszi helyesen, ha mégis az érzelmeik megbontásáról beszél. A civilista a külföldön kisebb ez így van, de viszont nem szabad feledni, hogy nálunk a viszonyok mások, mint a külföldön. Ezenkívül más dinasztik tagjainak szavaznak meg a törvényhozásuk házasság alkalmával és más alkalmakkor nemzeti ajándékok, hozományt stb. Mindez nálunk nem történik meg, holott a mi dinasztik a legnagyobbak egyike. Azonkívül időről-időre emelkedik az az őszesség, amit az udvartartás nálunk költ el és reméli, hogy ebben a tekintetben a helyzet hovatovább mininkább javulni fog. Ami Barabás kérdését illeti, ki felelt, hogy az 1902-ik évre kért tolemelés nincs kiálványozva. Kéri a bizottságot, hogy szavazza meg a tételt és a civilista felemelésére vonatkozó javaslatot.

A bizottság a tételt és a javaslatot megszavazta és ezzel az apróbb tőrcák tárgyalása véget ért.

KÜLFÖLD

Tervezett merénylet a belga király ellen. Barcelonában, az anarkhisták egyik főfészekében a rendőrség ma letartóztatott egy Martin nevű anarkhista, aki beismerte, hogy megbízást kapott a belga király meggyilkolására, de az anarkhisták ítéletét nem hajhatta végre, mert a legutóbbi nagy munkássztrájk alkalmával letartóztatták.

Barcelona, január. 31.

Konstatafják, hogy Martin anarkhista nem belga, hanem francia ember. Azért tartóztatták le mert Reusban sztrájkra bujtogatótt.

A venezuelai ügy. A venezuelai kérdés ismét oly messze áll a megoldástól, mint valaha, sőt az eddiginél is jobban kiélesedik, ha vagy Venezuela, vagy a hatalmak nem engednek. Franciaország nem engedi meg, hogy a francia követelések a blokádt-hatalmak követeléseit után vétesenek tekintetbe s e tárgyban már jegyzékét is váltott az Egyesült-Államok kormányával. Ennek folytán az Unio is állást foglalni lesz kénytelen a dologban, mert hasonló érdekeket kell képviselnie, mint amintőkét a francia kormány képviseli.

Lord Cranborne beszéde újabb politikai akkordot hozott a kérdésbe, tegnap éjjel hosszú beszédet tartván sheffieldi halgatóság előtt. De nem aratott valami nagy sikert mentegetődzés vol. Tagadta, hogy a szövetségesek akciója megsértia Monroe-elvet s azt mondta, hogy a venezuelaiak végre beláthatnak, miszerint gazdaságaikat nem takargathatják többé a Monroe-elvvel. Ez a fölfogás általános Angliában, de eddig óvatosan kerültek azt, hogy hangot adjanak neki.

Caracasban az élelmiszerek rohamosan fogynak. Az a hír, hogy a Bowen és a batalmasságok képviselői között folyó tárgyalások fönnakadtak, nagy izgatótságot okozott.

A marokkói helyzet. Nagyon nehéz tisztázni képet nyerni a marokkói állapotokról. A spanyol lapok tudósítói (akik ebben az ügyben a hírszolgálatot leginkább végzik) a legellenetesebb forrásból kapják értesítéseiket. Az *Imparcial* tudósítója szerint a további zavarok ki vannak zárva, mert a szultán a felkelővezéreket megvesztegette, tangeri kábeljelentés szerint pedig a szultán csapatai Omar Jusszi vezérére alatt vereséget szenvedvén, a szultán elrendelte, hogy a kéznél lévő összes haderő a lázadók ellen nyomuljon, így most nagy csatára van kilátás.

A helyzet a Balkánon. Egy igen tekintélyes egyéniség ki a monarchiának ugy politikai, mint kereskedelmi köréhez nagyon közel áll, kinek negyedszázad óta vannak összeköttetései a Balkánfélsziget minden részében s éveket töltött Oroszországban, nagyérdékű nyilatkozatokat tett az aktuális balkánfélszigeti helyzetről.

Kérdésünkre hogy mi a nézete az oroszok szerepéről O-Szerbiában, ezeket mondotta:

— Érdekes, hogy az oroszoknak a maguk belső kulturdolgaikra nincs pénzük, évenként idegen kölcsönnel idezik háztartásuk hiányait. Arra azonban, hogy Decsaniba, O-Szerbiába, orosz barátokat küldjenek, mindig van pénzük. A nagyoros paraszt ősziek, s az orosz barát hízik a Balkánon. Mitrovicába konzult küldtek, ahol egy koponyai orosz materiális érdek nincs. S mitféle politikai érdek? Tegyük fel, a szerb aspirációkat akarják előmozdítani. Az őszerbai szerb, akire Belgrád kölcsönvett garasait ráköltötte most nem a szerbségben de a muszka konzulban látja a szabadtót. Avagy a Feketehegyek pásztorfejedelmének szánták az őszerbai juhokat? Avagy az entente-tal — mint a Branik oly „geniálisan” írta — minket akartak lekötöni. Ha így lenne, az orosz diplomácia rövidlátásnak kellene csodálkoznunk. Akkormintek az orosz céltalan expanziv politika nyomán ítélné meg. Nem, uram, Ausztria-Magyarország nem terjeszkedő hatalom, konzerváló hatalom mely szívós és nem aszthmatikus, mint némely ciprapennájú ember állítja.

— Bejelentet macedon forradalomtól nincs mit félni, — folytatta. — Hol látta ön azt hogy két forradalmi komité osinálon forradalmat? S azt hiszi ön, hogy a törkök őröl nem tudnak? En nem félek sem a téltől, sem a tavasztól. A Balkánon erupciók sikerülnek, de methodikus balkáni lázadásokban nem hiszek. Imerjük a balkáni tényezők összes vágyódásait, ezek csak egymás rovására érvényesülhetnek, ezt nem akarják az érdekelt nagyhatalmak. Csak figyelje meg ön Anglia, Németország és Oszaszország magatartását s meglátja,

hogy mihelyt európai kérdés lesz a legosekélyebb ügy, az a homokba vázsz.

Azt kérdeztük tőle:

— Mit tart az orosz pánszláv sajtó igazgatójáról ellenünk, nem ismétlődik-e az 1876. helyzet?

— A politikában vannak analógiák, de van differencia is. Ma az a differencia, hogy Katkov és Akpakov elhaltak s az epigonok szava veréböcsiseregés. Talán nem tévesztendő szem elől, hogy a szibériai vasutak 322 milliárd koronájában vannak az eladódott orosz kincstárnak. A „Szvet” kedvéért Witte ur nem fog kalandokba bocsátkozni.

Arra a kérdésre, hogy mit tart a mi külügyi politikánkról, azt felelte:

— Erre bajos a felelet. A mi külső politikánk ma a két állam belügyi kérdéseinek a kóronyagával van megköve „Nehéz ma miniszternek lenni”, mondá Bebel Németországra vonatkozólag. Mennyivel inkább illik ez miránk. Megéltünk mi így is. Egyet azonban mondhatok önnek, azt, hogy az interviuek bölcsesége és a próféciák hitelessége nem mély és nem föltétlen.

Uj regényünk.

Mai számunkban uj regény közlését kezdjük: *Wilkie Collins*nak, a népszerű angol regényírónak egyik leghatásosabb és legértékesebb művét. Címe:

Az új Magdolna.

A nagyhirű író e regényében is virtuóz módon játszik az emberi szív hurjain és úgy tudja megfordítani a drámai jeleneteknek káprázatos meglátást, hogy az olvasó önfeladten, szinte lélekzetét visszafojtva kíséri a szereplők sorsának fejleményeit. A páratlan meseszövé bonyodalmán kívül bámulatraméit e regényben a képzetnek mesteri munkája is, amely mindvégig fokozza az érdeklődést az olvasóban.

HIREK

Aggleányok Köre.

Érdekes levelet hozott szerkesztőségünkbe a mai posta. *Salgó* Margit kisasszony, az Aggleányok Körének bizottsági alelnöke írta a levelet, melyből a következőket közöljük:

Intelligens, művelt, gyogyantalan leányok kik 22—40 év között vannak, kik saját szorgalmuk, tehetségük által tisztességes munkával önállóan tartják fenn magukat, de akik éppen gyogyantalanáguk miatt igényeiknek megfelelően sajtóothont, vagy tőrbeyt aapitani nem tudnak, ezek az Aggleányok Körének alapító tagjai.

A kör főcélja, hogy az aggleányok maguk között kelemesen töltsék el szabad óráikat s ezért zongora, könyvtár és tárgyaló áll majd rendelkezésükre. A tagdíjakból és az esetleges adományokból pedig megalapítanak az *Aggleány-othont*, ho kibe bérét öreg napjainkban rendes othont találhatnak.

Bar én csak most töltöttem be 24-ik életévemet, magam voltam a kör alakításának kezdeményezője s hivatalbeli társnőim körében terem élelk tezségnek örvend és sok követőre talált. Bizottságunk tíz tagból áll és csak rajtuk áll, hogy a kört megalakítsuk. Csak éppen a tisztelt szerkesztőség véleményét várjuk.

Kedves kisasszony! Nekünk nem marad más feladatunk, mint hogy tervéhez gratuláljunk és buzdítsuk, hogy megküzdve a kezdet nehézségeivel, teljes energiával és lelkesedéssel igyekezzenek nemese céljukat elérni. Az élet mai nehéz versenyében bizony nehéz szegény lányoknak férjhez menni s az esztendőek elmúltával egyedül maradnak jóbarát és család nélkül. Azok az idők elmúltak már, amelyben elítélték a nőt, ha hivatalt vállalt, ha a mindennapi kenyérért munkába állott. Nyitva van manapság a női nem-

nek számos kenyérkereső pályája; akinek kellő műveltsége és ereje van, bizonyára gondtalanul megél, ha szerényen is, de tisztességesen a hábr a nők megítélése dolgában is nagyot haladt a világ, mégis kelletlen dolog egyedül tölteni el napjainkat s ezért okos dolog ennek a klubnak a megalapítása. Szórakozzanak csak, tegyék kedves egymás idejét, de sokkal fontosabb és tisztelretreméltőbb a szövetséget mellékesnek fölvetett feladata. Minden rendelkezésükre álló eszközzel hassanak oda, hogy megteremthessék azt az otthont, ahol családtalan öreg nők nyugodtan eltölthetik hátralevő idejüket, mert künn az életben nehéz elkerülni a harcot, az ökölsapásokat, melyek a lelkeket érik s nem egy gyenge fizikum vész el nyomorultán, mert nincs ereje, hogy megküzdjön az élet esetlegességeivel. Leveléből látjuk, hogy hivatalnoknő. Talán éppen állami alkalmazásban van, mint annyi sok más szegény lány s szinte lehetetlennek tartjuk, hogy eszméje ne talájon követőkre s hogy kis adományokból ne épüljön fel nemes hajlékuk. Akad talán léha, cinikus ember, aki elmosolyodik körük nevét olvasva s operett-környezetre gondol s a boldogok és megelégedettek gunyos tréfáira, melyekkel a pártban maradt lányokat kicsufolják, de ezeknek az embereknek semmi közük sincs az élet szomorú igazságaihoz. Talán szívük sincs hozzá, hogy megértse a nemes missziót, melyhez mi kitartást, erőt és szerencsét kívánunk.

P.

Budapest, január 31.

BUDAPESTI NAPLÓ. Január 31-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep kötetekéntben kezen reggel jelenik meg.

József Ágost főherceg Münchenben. Münchenből táviratozzák: A paotában ma délután Luitpold régenshercegnél József Ágost főherceg és Augustus főhercegnő tiszteletére nagyobb ebéd volt, amelyen a vendégeken kívül résztvettek többek közt Lipót bajor herceg és neje Konrad bajor herceg és neje, gróf Zichy osztrák-magyar követ, gróf Beust szolgálaton kívüli követ és neje, gróf Széchenyi követségi tanácsos és neje, Skrzynski követségi attasé és Surich ezredes, a zágrábi horvát-szlavon méntelep katonai osztályának parancsnoka. József Ágost főherceg február 3-án tér vissza a fővárosba, hogy ő felségét 4-én fogadhassa.

Az olasz külügyminiszter állapota. *Frinetti* olasz külügyminiszter állapotáról ma del-előtt *Mazzoni* tanár a következő jelentést adta ki: A miniszter nem igen nyugodtan töltötte az éjszakát. Többször fölébredt álmából. Általános állapota változatlan. Hőmérséklete és érverése rendes.

D. u. 2 órákor pedig a következő jelentést adták ki:

Bacelli miniszter (aki tudvalegőleg európai hírvő orvos) délelőtt felgyakor meglátogatta a beteget és a betegség normális lefolyását konstata. A beteg nyugodt. Általános állapota kissé javult.

Az este fél 8 órákor kiadott orvosi jelentés azt mondja: Az orvosok este sokkal nyugodtabbnak találták a beteget. Hőmérsék és érverés normális. A fojtás, mely a minisztert ma reggel gyötörte, enyhült.

Kossuth-szobor Aradon. Az aradi ügyvédi kamarához barminchárom aradi ügyvéd indítványt nyújtott be, hogy a kamara ever koronát adjon Kossuth Lajos aradi szobrara. A kamara mai közgyűlésén hat dévai román ügyvéd írásban tiltakozott az indítvány ellen. A tiltakozás nagy felháborodás között olvasák föl és elhatározták, hogy az ügyvédi tekintély megsértéséért legyelmi vizsgálatot indítanak a tiltakozás aláírói ellen.

Tiszti orvosi vizsgák. A rendes tavaszi tiszti-orvosi vizsgálatra szép számmal jelentkeztek úgy a fővárosi, mint vidéki orvosok között több katonai orvos is. A vizsgálatokat megelőzőleg tanfolyam is nyílt meg, amelyet február 16-tól három héten át délutánonként: fél 6 órácl kezdve *Vamosy Antal* adjunktus tart a gyógyszerianból.

Az utazó kereskedők estje. A Magyar Utazókereskedők Egyesülete ma este kedves estét rendezett főtitkára, *Kabos* Ede tiszteletére abból az alkalomból, hogy a Pezsi-Társaság tagjává választották. *Kabos* Ede nagy tiszszéssel fogadott felolvasása után társasvaosorára gyűltek egybe az egyesület tagjai, köztük *Sándor* Pál országgyűlési képviselő és díszes hölgyközönség. A vaosorán *Auer* Róbert elnök emelkedett hangra, magvas tartalmu beszédben ünnepelte az egyesület főtitkárát. Maróthi *Fürst* Bertalan alelnök igaz éismeréssel köszöntötte fel *Sándor* Pált. *Sándor* Pál elhárítván maga felől az ünneplésre való jogcímeket, őszinte szimpátiával üdvözli az egyesületet a főtitkár kiüntetésé alkalmából. Pohárköszöntők mondtak még: dr. *Soltész* Adol', dr. *Kovács* Jenő, *Kanizs* Arthur alelnök, *Beck* Géza, *Zerkovits* Emil, *Kisfalvi* Ferenc, *Kohn* Enrik, *Arányi* Ignác s végül *Kabos* Ede köszönt meg a kiüntető órácót. Társasvaosora után sikerült táncmulatság fejezte be a szép estét.

A százsz trónörökösné regénye. Egy berlini lap drezdai távirata megerősíti azt a hírt, hogy a százsz trónörökös fia javára le fog mondani a trónról. A trónörökös katonai állása tarthatatlan, mert mint az első százsz hadtestparancsnoka a becsületbírósnak oly ítéletet is kénytelen megerősíteni, amelyekben a bíróság megállapítja, hogy a megsértett férj csak ugy maradhat tovább is tiszt, ha felesége csábítójával párbajt viv. A trónörökös tehát nagyon kinos konfliktusba jönne, ha akár mint hadtestparancsnok, akár később mint király ilyen ítéleteket kellene megerősítenie. A trónörökös vallási meggyőződésénél fogva nem akarja a teljes választ indítványozni, de kívánja, hogy a felesége ilyen indítványt tegyen. A százsz udvarnok az a kívánsága oly élénk, hogy még évjáradeköt is hajlandó Lujza hercegnőnek fizetni, csak hogy ezt az indítványt megtegye.

Tizzoni. Ez a név is tudvalegőleg a tödbajosok reménye legujabban. Csak a minap emlékeztünk meg arról a számról, amelyet ez az olasz tudós fölledezt. Gróf *Tizzoni* Guido különben képviselő is, azonkívül a bolognai orvosi főiskola tanára. *Tizzoni* ötvenéves lett éppen nemrégiben, huszonöt év óta keresett, általánosan becsült orvos s tíz év óta egyike a bolognai egyetem legkiválóbb tanárainak. A parlamentben 1896 óta mint liberális szórnok szerepel. A bolognai tudományos akadémiának a múlt héten csak tartózkodva, szinte szófukarsággal jelentette be a találmányát, s az újságírók ostromának sem engedett. A széruma olyan erős, hogy még akkor is irtózatlos pusztítóerővel hat a betegség osárára, mikor a betegség háromötödében kifejlődött. *Tizzoni* ezt azért említi meg, mert a Behring-féle diftériaellenes szérumot a betegség stádiumának első harmadában oltják be.

Látogatás a mentőknél. A mentő-egyesület Markó-utcai telepét ma meglátogatták gróf *Kardosonyi* Jenő, az egyesület elnöke és *Ludvig* Gyula, az államvasutak elnökigazgatója. A vendégeket *Kovács* Aladár igazgató és dr. *Atzél* Károly főparancsnok kalauzolták. A mentő-egyesület most létesített hölgybizottságának elnökségét *Augusta* főherceggasszony elfogadta s bejelentette az igazgatónak, hogy a napokban meg fogja látogatni az egyesület épületét.

Szerencsétlenség a Vatikánban. Rómából jelentik, hogy *Neckess* Félix Mária mytilenei érseket ma a Vatikánban halálos baleset érte. A 79 éves főpap ugyanis a léposún lefelé haladva leesett a szemüvegét és amikor lehajolt utána, előrebukott és lezuhant a léposón. Az érsek súlyos belső sérüléseket szenvedett, amelyek következtében rövid idő alatt meghalt.

A vasuti alkalmazottak egyesülete. *Fiume*-ből táviratozzák: A vasuti hivatalnokok, altisztek és szolgák este gyűlést tartottak, hogy megbeszéljék az államvasuti kinevezett alkalmazottak egyesületének alapszabálytervezetét. Az új egyesület célja az alkalmazottak egyesítése, a hazafias érzelv fejlesztése, általában a szakmabeli tudás elősegítése és a közös érdekek előmozdítása. E célból jöletti intézményeket állílanak fel, előadásokat tartanak, könyveket szereznek be, és árva- és özvegypénztárakat állítanak fel. Budapest központi iroda lesz és az üzletvezetési helyeken kerületi osztályok és helyi csoportok. Az alakítást elfogadták és az előkészületek megtételére 15 tagu bizottságot választottak.

Házasság. *Cserépy* István építész február 3-ikan vezetni oltárnaz a terézvárosi plébánia-templomban *Koch* Rózika kisasszonyt, *Koch* József fővárosi törvényhatósági bizottsági tag leányát. *Polgár* Alajos eljegyezte *Meitner* Elza kisasszonyt *Meitner* Bernát, a *Meitner* M. és B. fővárosi nagykereskedő-cég belfajának a leányát Budapestben.

Tilos a csók. Egy newyorki telegramm mondja el, hogy Minnesota államban a szénatus tegnap kezdte el tárgyalni a csókszabályozási javaslatot. E szerint csak az csókolózhatnak, akiknek erre orvosi engedelm van. Az orvosok számára pedig szigorú előírások szabják meg azt, hogy kinek adhatnak ilyen bizonyítványt. A szivbajosoknak például nem. — Most már csak az hiányzik, hogy: csak annak szabad köhögni ezután, aki nem tudóbbajos.

Eötvös Károly Deák Ferencről. A központi demokrata-körben ma este *Deák Ferenc* és a címeke címen rendkívül érdekes szabad előadást tartott *Eötvös* Károly. Ez alkalomra a kör helyiségei zsu oláig megteltek halgatósággal. *Eötvöst* *Vásosny* Vilmos körelnök üdvözölte s felkérte előadásának megtartására.

Érdekes és a halgatóságot mindvégig derűltségben tartó előadás azt kezdte *Eötvös* Károly, hogy midőn *Deák* Ferenc meghalt, senki sem tudta, hogy mi a címe s mi az előnéve. Azt tudták, hogy nemesember volt, de a predikátumát már nem tudták, hanem ráfogták, hogy kenidai *Deák* Ferenc, pedig az ő predikátuma „zsitkóci” volt. De azt sem tudta senki, hogy hogyan is kell hivni tulajdonképpen *Deák* Ferencet, milyen címmel kell megiszteni, mert abban az időben még nem volt az a sok titulus ami most van. Elmondta ezután az akkori időben használatos címeket. 1848 előtt a leggyakoribb volt a királyi tanácsos cím, de ezt sem osztották olyan bőkezűen. Ezt onnan tudja, hogy egész Veszprémmegyében csak *Kocsis Horváth* Sámuel alsópán volt királyi tanácsos. Ezt a címet 1870, után kezdék osztogatni, először is megkapták a népszámláló-bizottságok elnökei, akik nem kaptak fizetést, a után megkapták a kiérdemesült tanfelügyelők, akiknek vékony fizetésük, semmi dolguk és ami dolguk, annak semmi haszna. Későbbben aztán az udvari tanácsosi cím jött divatba, majd a valóságos belső titkos tanácsosi, az asztalnoki, kir. kamarási titulusok, de *Deák* Ferenc nem kapott ilyen címet egyet se a királytól. Egy címe volt csak, amit örökölt: nobilis generosus. egergus, nemes, nemzetes és vitelő s mert okleveles ember is volt, szerezte hozzá a spektabiális, a tekintetes címet. 1848-ban még a minisztereknek is csak az a címük volt, amivel otthon tisztelték meg. *Deák* Ferencet 1848-ban, miniszter korában is a „tekintetes” címmel illette meg. A képviselőket is csak 1872. óta hívják nagyságos uraknak. Közjogunk szerint a főrendek is tk nemes és nagyságos urak. *Gyulai* Pál egyszer levélben fordult *Deák*hoz s azt kérdezte tőle: minek omezzem én önt? Erre *Deák* egy alkalommal azt válaszolta neki: Omezzem engem, aminek jónak lát, de legjobban szeretem, ha barátianak címez. Ezóta let o ilyen nagyon önzetes *Gyulai* Pál. (Zajos derűtség.) Hogy mennyire igénytelen, egyszerű ember volt *Deák*, annak illusztrálására elmondja *Eötvös*, hogy 1852-ben egy mérnök-barátja volt vendége *Deák*nak *Keledán* s 10 év múlva egy alkalommal, midőn *Deák* már híres ember volt, azt kérdezte tőle barátja, vajjon az a *Deák*, akinél ő volt, nincs-e rokonságban azzal a híres *Deákkal*. *Deák* volt az igazi demokra, aki midőn már nagyon beteg volt, aielett panaszkodott, hogy a képviselői diurnumai alig jutják a patikát. Végül a demokracia fogalmát határozta meg *Eötvös*. Az élet javaiból és kényelméből annyit élvezni, amit becsületes munkával tud az ember megkeresni.

A halgatóság nagy tetszéssel fogadta *Eötvös* Károlynak az ő gazdag humorával fűszerezett előadást, amely után társasvaosora volt tiszteletére. Ott is lelkes óvatiókban részesítették a vajdát. *Fek* szöntéket mondtak *Vásosny* Vilmos, *Eötvös* Károly, *Olay* Lajos, *Benedek* János, ifj. *Arányi* Kornél s b.

Az irgalmas-rend kórházal. Az irgalmas-rend magyar tartományának összes kórházában 1902-ik évben vallás- és nemzetiségi különbség nélkül összesen 11.000 beteget, köztük 8477 férfit, 1672 nőt kezelték. A legtöbb beteget a zágrábi kórházban, összesen 4935-öt ápolták. A budapesti kórházban a létszám 1081 volt. A betegek 300233 apóiasi napot vetek igénybe.

Képes levelezőlap-kiállítás. *O'Donnell* Malvin grófné kezdeményezésére a magyarországi képes-levelezőlap-gyűjtek elhatározták, hogy a tolvó évben Magyarországon és Boszniában sorozatos szakkiállításokat, Budapestpen pedig nemzetközi kongresszust rendeznek. A kiállítások helyüli egyelőre *Zágrab*, *Fiume*, *Szerajevó*, *Kolozsvár*, *Pozsony*, *Győr*, *Kassa* stb. városokat szemelték ki. A képeslevezőlap-gyűjtek elhatározták, hogy a kereskedelemüg, i és a pénzügyi m. kir. miniszterek támogatását k kérik és a végrehajtó-bizottság elnökségébe gróf *Nyáry* István, ifj. *Kertész* Tódor, *Czettel* Gyula, *Divald* Károly, *Károlyi* György és *Frankl* Fery Emil választották be. Az előkészítő-bizottság az István-főherceg-szólóban tartja üléseit, ahol egyuttal minden a kiállításokra és a kongresszusra vonatkozó felvilágosítást készséggel megadnak.

A tanuló-sorajegyek husását március 1-én tartják meg. A remek kivitelű nyereménytárgyak megtekinthető *Heuffel* L. ékszerész-kerakában, *Koronabercegy*-utca 7., ahol sorsjegyek is kaphatók.

— **Kanyaró-járvány.** Paksról írják, hogy ott a járvány mindennap nagyobb mérvet ölt. A kanyaróban eddig megbetegedettek száma meghaladja a 200-at. Haláleset majdnem mindennap van. A járvány megkezdődésekor azonnal bezárták az apácák iskoláit, később az ágostai evangélikus iskolát csukták be és tegnap az alispán elrendelte az összes iskolák bezárását. A járvány terjedésének megállítására a hatóság messzemenő intézkedéseket tett.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte dr. Hoffmann József kultuszminiszteri osztálytanácsost és budapesti egyetemi tanárt. Felesége ma délután 1 órakor, hosszas szenvedés után meghalt. Halálát férjén kívül két gyermeke gyászolja. Temetése február 3-án, hétfőn délután 3 órakor lesz a Szabó József-utca 25. számú gyűszűházából. A rekviemet február 3-án, kedden délelőtt 10 órakor tartják meg az erzsébetvárosi plébánia templomban.

Ruffy Pál országgyűlési képviselőt sulyos csapás érte. Édesanyja Ruffy Kalmánné, szül. Mátffy Borbála ma 66 éves korában meghalt.

Ma reggel meghalt Győrött özvegy Adler Simonné született Neumann Júlia, aki 107 évet élt. Devescserben 1796-ban született. Ő és a férje voltak az első zsidók, akik 1822-ben letelepedési engedélyt kaptak Győr belvárosában. Egy leánya él, aki most 70 éves. 15 unokája és ugyanannyi dédunokája van. Legidősebb unokája 50 éves. Az agy matrona a legutolsó időkig megőrizte testi és lelki egészségét és még nemrég telefonon is beszélgetett. Két hét előtt elcsuszott és a lábát törte, ez okozta halálát.

— **Az amsterdami sztrájk.** Amsterdamból jelentik: Az összes vasuti alkalmazottak legközelebb el fogják határozni az általános sztrájkot. A tegnapi reggeli vonatok még elindultak Amsterdamból, mivel azonban ma már a váltóőrök is sztrájkolnak, nem lehetett tovább az utasok vezedelme nélkül a forgalmat fenntartani. A vasuti raktárak tul vannak tömve. A kormány automobilforgalmat akar fenntartani a nagyobb városok közt. Az államvasutak ma nem fogadják el az árut. A pályaudvarokon tegnap délelőtt nagy zűzavar volt, mert az utasok nem utazhattak el. A vidéken lakó kereskedők, akik haza akartak utazni, nagyon el voltak keseredve. A vasuti alkalmazottak manifesztumot adtak ki, amelyben tudatják, hogy az általános sztrájk nemcsakára meg fog kezdődni. Ma várják egész Hollandiában a vasuti forgalom megszüntetését.

A vasuti munkások egyesületeinek vezetői és a németalföldi vasúttársaságok, valamint az államvasutársaság igazgatói között folyt értekezleten elhatározták, hogy a vasuti igazgatóságok meg fogják kérni a kormányt, hogy mentse föl őket mindennemű áruk fölvételének és szállításának kötelezettségétől. A vasuti alkalmazottak nagy gyűlést tartottak, amelyen Amsterdamba névze kimondták az általános sztrájkot, úgy, hogy éjjeltől kezdve sem személyvonat, sem tehervonat nem érkezik Amsterdamba és nem indul el innen. A gyűlés azt az értesítést kapta, hogy az egész gépjárató-személyzet az egész országban kész sztrájkolni, ha Amsterdamban megadja rá a jelt. Ha a kormány a vasutakat fölmenti az alól a kötelezettség alól, hogy fölvegyenek bizonyos árukat, amelyek olyan szállítótársaságoktól származnak, amelyeknek alkalmazottai sztrájkolnak, a sztrájk véget ér.

A sztrájkoló bizottsága értesítette a vasutak igazgatóságát, hogy ha az államvasut-társaság tovább is vonatokat járát Amsterdamba vagy Amsterdamból, rögtön az egész országban proklamálja a sztrájkot. A vasuti igazgatóságok erre beleegyeztek abba, hogy a forgalom teljesen szüneteljen.

Amsterdam, január 31.

Az államvasuti vonatokat ma csupa magasabb rangu tisztviselő vezette, csak így sikerült a forgalmat fenntartani. A vasuti alkalmazottak országos egyesülete fenyegetőzik, hogy az egész forgalmat megakasztja, ha ez az eset ismétlődik. Hartem állomást a sztrájkolók teljesen ki akarják zárni a forgalomból.

Holnap a pékek is gyűlést tartanak s valószínűleg megkezdik a sztrájkot. Hus már alig van s nagy hűshány fenyeget. A kikötőkben több hadihajó horgonyoz, azonban a város még nyugodt.

Amsterdam, január 31.

A vasuti alkalmazottak gyűlése alatt ma a holland vasuti társaságotól távirat érkezett, mely szerint a társaság elfogadja a sztrájkolók ama követelését, hogy ne fogadjanak el a továbbiakra árukat oly szállító-vállalatoktól, melyeknek személyzete sztrájkol. Miután az államvasutak kijelentették, hogy teljesen együtt járnak el a holland társasággal, a sztrájkot befejezotnek tekintik. Ejjel intézkedni fognak az üzem újrafelvételének órája iránt.

— **Három ember halála.** Felső-Poony községben Weiss Jakab kocsmárosnál Csirbán Mikulaj négy társával pincét ásott, miközben a föld beomlott és eltemette őket. Három közülük meghalt, kettő pedig súlyosan megsérült. Megsérült továbbá a nézők közül egy asszony és egy gyermek.

— **Rendőrbiztos a parlament előlki székében.** Egy berlini telegramm mondja el, hogy egy konzervatív gondolkodású úriember, valami Spamer nevezetű darmstadti hivatalnok, különös indítvánnyal állott a birodalomgyűlés elé. Bizonyosan arra az a proposita jutott eszébe ez az örülség, hogy a szocialisták jegutóbb a Krupp-ügy megbeszélését erőszakolva, kellemetleneknek bizonyultak az előlki székben. Azt mondja a derék beamer, hogy az előlki hatalmát ki kell bővíteni és pedig olyanformán, hogy amikor nem bír már a képviselő urakkal, fekete zászlót tűzzön ki az emelvény fölé. Ez arra való jel, hogy behatoljon a terembe egy rendőrbiztos és két rendőr. A rendőrbiztos aztán nem kevesebbet cselekszik meg, mint hogy elfoglalja az előlki helyét — és ő vezeti tovább az ülést. Míg ő előlki, megszűnik a képviselők immunitása, ami körülbelül annyit jelent, hogy int a pódiumról a redőrlégényeknek s becsukja a renitenkedő képviselőt. — Nagy örülség, de az idők jele, hogy a birodalomgyűlés nem kacsuga ki az indítványt, hanem egész komolyan a házszabály-bizottsághoz utasította.

— **A Veronika katasztrófája.** A Brunsvick nevű angol gőzös négy utasát — mint Liverpoolból jelentik — a hajónak az ottani kikötőbe való megérkezésekor letartóztatták. A négy utas a Veronika nevű elsüllyedt vitorlás-hajó megmenekültje s azzal vádolják őket, hogy a Veronika kapitányát és hat matrózát meggyilkolták s azután fölgynajtották a hajót s egy Mozes Tamás nevű néger szakácsot csak azért hagyták életben, hogy számukra főzzön. A négy utast, akik közül három, Rahn Gusztáv, Plohr Henrik és Monson Ottó német, az egyik pedig William Smith amerikai, a néger följelentésére letartóztatták és vizsgálói fogságba helyezték.

— **Jótekingység.** Új levesoszló-heliség nyílt meg ma a fővárosban. Hatvan-Deutch Károlyné ma közölte gróf Csaky Albinnával, a melegedő-szobák létesítésére alakult szervező-bizottság előlkiével, hogy Hatvan-Deutch Józseffel együtt a Küis-Váci-ut 11. számú házában levesoszló-heliséget nyitott amelynek minden költségéről is gondoskodnak. A helyiséget, ahol naponta kétszer levest és kenyert osztanak ki, már ma is igen nagy számban keresték fel.

— **A nép haragsza.** Nagy-Becskerekéről táviratozák: Markusz Márk fellügmentett orvóati jegyzőt kit a közigazgatási bizottság csekély elsőfokú fejelelmi pénzbüntetésre ítél, az alispán állásába visszahelyezte. Az előjáróság által lázított nép elleneségült a főszolgabíró által fogatosítani szándékolt hivataladásnak. Vinczezházi alispánhelyettes békés közbenjárása sem járt sikerrel. Az alispán egy század katonaság kirendelését kérte a belügyminisztériumtól és egyben a pancsovai ügyvétség részéről megindult a nyomozás. A község az utolsó képviselőválasztás a kalmával haragudott meg a jegyzőre.

— **Jubiláris alapítvány.** A Modern és Breiter-cég abból az alkalomból hogy Weiss Mihály nevű utazója negyedszázad óta szolgálja hűségesen a céget, a jubiláns utazó nevére alapítványt tett a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületének. A cég e dícséretes határozatot Auer Róberthez, a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete előlkiéhez intézett levelelben jelentette be. melyben jelzi, hogy egyelőre 500 koronát küld, melyet az egyesület mint Weiss Mihály íele alapítványt kezeljen.

— **Szerelmi dráma.** Véres szerelmi dráma játszódott le ma délután Ótóra tájban az Alsó erdősor 6-dik számú fogadóban, a Zöld koszorú-ban. Ma reggel egy elegánsan öltözött pár jelent meg a vendégfogadó portánál s szobát kért. A vendégek a 31-es számú szobát kapták meg s onnan nem mozdultak ki a nap folyamán. A bejelentő könyvbe ezt írták: Márkus József és neje Temesvárról. Az idegenek délután egyórákor gazdag ebédet rendeltek, amelyet a szobapincér vitt szobájukba. Az ebéd után egy órával fekete kávé, szivart hozatott a férfi, azután megkérte a szolgát hagyja őket pihenni. Így tel az idő, amikor azután 5 órakor több lövés hangzott el. A vendégek szomszédjában lakó Löwinger Miksa úgnök rémülten szaladt a szomszéd szobába, amelynek ajtaja nyitva volt. Szomorú látvány tárult szemei elé, az ágyban vértől boríva találta a vendégeket. A férfinak kezében még füstölgött a revolver, amelyből öt golyó hiányzott. Nyomban föllármázta a vendégfogadót, amelynek portása azután értesítte a mentőket meg a rendőrséget. A mentők hamarosan ott termettek, de a nőn már nem segíthettek, mert a mellébe lőtt három golyó kioltotta életét. A férfi még élt, de eszméletlen kívül volt s szintén mellén volt két lövés. A rendőrség kiküldöttei megállapították, hogy a férfi Márkus József 25 éves hentessegéd, a nő pedig Besnyey Gizella [20 éves rendőri felügyelet alatt álló leány. A szerencsétlen teremtést, aki Márkussal hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott, a boncoló-intézetbe, Márkust pedig a Rókus-kórházba szállították.

— **Téli furdókura.** Januárban élénk volt az élet a budai Szt.-Lukács-túrdőben, melynek szőlőidait az előlki kül- és beloldi vendégek teljesen elfoglalták. Csak néhányat említünk: Calarasi. Mária Anghelescu, Pitesci Leo Theumann New-York, Costache Tele-

man, Mihail Leonardi és Constantin V. Calcui Husi, M. Muller Buenos-Ayres, Georg Petruy és neje Belgrad, Alessiu Anastase Braila, Therese Bock Brünn, Leon Sabelay Turin-Severin, Eduard Conrad Basel, dr. Francis Izsák főorvos Bouschan, kassai Felinszky Emil és neje Kassa, gróf Zichy Gyula stb.

— **A bécsi szobák sztrájkja.** Bécsből táviratozta tudósítónk, hogy a Praterben ma közel 1800 szabósegéd gyűlést tartott s elhatározta, hogy tovább fog sztrájkolni. A gyűlés után a szabósegédek nagy tömegben a belváros felé indultak, hogy tüntető körmenetet rendezzenek, de a Praterstrassen a rendőrség szétavarta a sokaságot. A szabósztrájknak megvan az első áldozata: az Adametz és Zadnek-Jéle nagy posztóáruveg fizetésképtelen lett. A cég passzívai 200 000 koronára rúgnak s ezzel szemben 20%-ot ajánlott hitelezőinek.

— **Megtorlás.** Egy londoni divatárúzelet ugyan-csak keményen száll szembe azokkal a hölgyekkel, akik az árut tolvajlással próbálják megdézsmálni. Mikor az üzleti személyzet egy-egy tolvajt tetten ér, akkor két dolog között kell választást. Vagy testi fenyegetést kap, vagy bíróság elé viszik. Eddig huzsonkét eset fordult elő és mind a huszonkét högy a testi fenyegetést választotta. Ami pedig nem tréladóg, mert ezt a büntetést a divatváros felesége hajtja végre, aki pedig óriási hölgy. Csupa izom.

— **Vak tüzlárma egy színházban.** Mannheimból táviratozta tudósítónk, hogy az udvari színházban ma este az Armer Heinrich előadása közben a földszinten egy férfi hirtelen rosszul leit; epileptikus rohamokat kapott a szerencsétlen és kiáltozni kezdett. A jegyszedők hamarosan kivitték onnan az előcsarnokba, de a karzaton nagy pánik támadt. Valaki elkialtotta: Tuz van! s erre a közönség rémülten menekült kifelé. Az előadás megakadt. Hiába figyelmeztették a színészek a publikumot, hogy nincs baj, a csönd csak sokára állott helyre és a harmadik felvonást majdnem teljesen üres padok előtt játszották el.

— **A megszőkött Steinberger.** A lókapitánysegéd Németországból hivatalos értesítést kapott, amely szerint Steinberger, a Budapestről megszőkött borkereskedő német hajón vitorlázott át az Ujvilágba. A rendőrség a hír vétele után rögtön intézkedett a new-yorki osztrák-magyar konzulátusnál Steinberger letartóztatása iránt. A megszőkött borkereskedő ezek szerint valószínűleg már rövidesen az amerikai rendőrség foglya lesz.

— **Fiatal rablók.** Dakony Józsefné, született Adamek Mária napszamosasszony tegnap elküldötte 7 éves István nevű fiát a Császártúrdőben szolgáló fiához pénzért. A kis István 8 koronát kapott, amelyet ő zsebében csőrgette vitt haza Föld-utca 35. szám alatti lakására. Utközben három csavargó meghallotta a pénz csörgését, rátámadt a kis fiura és amíg kettő lefogta, a harmadik kivette a 8 koronát a zsebéből, majd futásnak eredtek. A rablók 11—13 éves fiúk. Az egyiküket a rendőrség letartóztatta. Ez Szekovits Alajos, aki 13 éves kora dacára veszedelmes csavargó, két társát, a 11 éves Henczi Rozsót és a 12 éves Virág Gyulát a rendőrség nem tartóztatta le, azonban tolvajtja ellenük a vizsgálatot.

— **Leégett a Niagara villam-telepe.** New-Yorkból táviratozók: A Niagara-vizesés óriás villamos-telepe egészen leégett. A buffalói nagyszerű iparkörület olyan, mintha ki volna halva, mert a vizesés erejével táplált gyárak és a villamos vasut egészen szünetel. A villamosvilágítás sem működik.

— **Életuntak.** Pippér Irén 20 éves könyvelő, aki Lubi Lipót vászonkereskedésében volt alkalmazva, tegnap a Kaciny-utca 13. szám alatti lakásán marólugot ivott. A Rókusban ápolják. — Izgalmas jelenet játszódott le ma délelőtt a Petőfi-téren, amelynek sok-száz főnyi nézője volt. Batak Teréz 19 éves varrónő a Petőfi-téren mintegy négy-öt méternyire bement a Duna jegére, ahol egy léken át a Dunába ugrott. A fiatal leány eszekeletét észrevette Schmidt Mihály hajóslegény és Lovászy István 764. számú rendőr, akik az életlen leány után siettek és csakányokkal és mentőköttelekkel kimentették a fagyos vízből. A bátor életmentőket, akik maguk is abban a veszedelemben voltak, hogy a jég beszakad alattuk, a parton összesereglett közönség lelkesen megajjelezte. Az életlen leányt a mentők a Rókusba vitték.

(x) **A köszönlőlevelek ezrel** a Szent-Rókus és Szent-János kórházakban megjelölt kísérletet kiváló eredményre bizonyították, hogy még a legmakacsabb csusz és köszvényes bajok legbiztosabb gyógyzserje is csak a Zoltán-télekenes Üvege 2 korona. Zoltán gyógyzserlárában, Budapest, V., Szabadság-tér és Sétátér-utca sarkán.

(x) **A létező legjobb, remek kivitelű fényképek** Aquarel és Platin nagytások készülnek Rivoli műtermében Kerepesi-ut 30.

(x) **Köhögés, rekedtség** ellen elismert páratlan szer a világhírű és közkezdelt Zeger-Jéle mellipasztillák,

melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Egy doboz 1 és 2 korona, próbadoboz 60 fillér. Kapható minden gyógyszerüzletben és drogériában.

(x) Téli fűrdőidény a Szt. Margitszigeten. Az ideg- és szívbetegeknek, a vérszegények és diatetikus gyógykezelésre igényt tartóknak, a csuszos köszvényes bántalmakban szenvedőknek legjobban ajánlatos a Margitszigeti téli fűrdő idény alatt a gyógykezelést.

Santa Lucia.

Nápoly legrégibb, legpoétikusabb részét, a Santa Lucia negyedét lerombolják.

O dolce Napoli! . . . Napfény hazája,
Szép, kéklő, tiszta ég mosolygó rája,
De a tenger mi bú! . . . Mormolja, sirja:
— Santa Lucia! Santa Lucia!

Keskeny síkatorok népe szegényes,
De ha zeng a dala, oly édes beszédes . . .
Am a futó idő gyászba borítja.
— Santa Lucia! Santa Lucia! . . .

Ti vidám koldusok, szép, barna lányok,
Uj város váltja fel régi hazátok,
S életre már csupán az emlék hívja . . .
— Santa Lucia, Santa Lucia!

Röpkülhet az idő, jöhetnek az évek,
De mindig fennmarad a kedves ének,
Mig csak egy csónak is azt árt basítja.
— Santa Lucia, Santa Lucia!

Gróf Károlyi Györgyné halála.

Budapest, január 31.

Végőst dobant ma éjjel egy magyar matrona szíve, akinek az emlékezetét sőtét lapjain őrzi a nemzeti história. A nagy idők izazi hősnője volt gróf Károlyi Györgyné, Zichy Karoline. A magyar asszony lelkeségével, tüzes hazaszeretettel állt a nemzeti ügy segítségére, kivette a részét a gyászos idők végzetéből, de nem csüggedt el egy pillanatra sem. A magyar történelem legszebb eseményei sorában jut hely a nagyasszony életének, a szabadságharc ideális és rajongó szereplője volt, ha nem is fegyverrel, de rettenthetetlen lelkeségével és bátor kitarásával. Elhunyt a főúri családján kívül a magyar társadalom széles rétegeiben kelt megilletődést.

Az elhunyt matrona 1818-ban november 18-án született, leánya volt a dúságad gróf Zichy Károlynak; 1836-ban hitvese lett gróf Károlyi Györgynek, akivel boldogságban élt, míg 1877 november 9-én özvegyen maradt. Három gyermeke él: Tibor és István grófok és Palma grófnő, gróf Dessewffy Aurél felesége. Az öz grófnő kilenc hete fektült beteg palotájában, míg ma délután két órakor csendesen elszenderült örökre. A Károlyi-palotában összejöttek az elhunytak fia: Tibor és István grófok, valamint az elhunytak leánya, Dessewffy Aurél grófné s tanácskoztak a temetés módjairól. Már eddig is tömérdek részvételt érkezett a gyászoló családhoz, s személyesen is igen sokan tejezték ki részvétüket közéletünk kitűnőségei közül. A halott mellett állandóan ott vannak: Károlyi István, Károlyi Mihály grófok, azok közül gróf Károlyi Viktor, gróf Zay Miklósné, báró Pirát László, gróf Zselénki Róbertné, gróf Bathányi Géza.

Ma délután Széll Kálmán miniszterelnök levélben jelezte ki részvétét a családnak. Ugyancsak délután gróf Apponyi Albert és Löng Lajos is megjelentek a palotában és kifejezték részvétüket.

Az egyetem-utcai Károlyi grófi palotában ma délután nagy volt a sűrűség-izgalom. Fogat fogat után állott meg a kapu előtt, amelyekből mély gyászba öltözött mánásasszonyok és urak szállottak ki, akik eljöttek, hogy részvétüket fejezzék ki a gyászoló családnak. Az érkezőket gróf Károlyi István fogadta és vezette be az elhunyt grófné hálószobájába, ahol holteste egész éjszakáig fektült a balutáságyon. A holtestet éjszaka az entreprie-intézet emberei görögstíliú sarkotágra helyezték és átvittek a szalónba, ahol ravatalra helyezték. A ravatalos termet nem vonták be leteleivel, hanem délszaki növényekkel és friss virágokkal gazdagon díszítették. A ravatal körül viaszgyertyák égnek, sárgás fényt vetve a nagyasszony aróra. A temetési szertartást holnap délután 1/3 órakor tartják meg. Ezután a holtestet az Entreprie emberei kiszállítják a keleti pályaudvarra, ahonnan az esti szellemvonattal elindul a koporsó Nagy-Károlyba. Ott kedden délelőtt még egyszer beszélik a halottat és Kaplonyba viszik, ahol a család sírboltjában helyezik örök nyugalomra.

Gróf Károlyi Györgyné halálesete alkalmából az országos függetlenségi és 48-as párt ma este Thaly Kálmán elnöklő alatt rendkívüli ülést tartott, melyen a párt elhatározta, hogy a megrendítő gyászeset folytán először jegyzőkönyvileg emlékezik meg az elhalt urnó érdemeiről, másodsorú átiratokban fejezte ki a gyászoló családnak részvétét. A Budapesten lefolyó beszételeken a pártnak a fővárosban időző tagjai mind megjelentek, a párt hatalmas koszorút helyez a ravatalra és 3 tagu küldöttséggel képviselteti magát Kaplonyban, a holtestnek a sírboltban való tételénél. Kossuth Ferenc úgy a maga, mint testvére, Lajos Tódor nevében gyönyörű koszorút helyezett a ravatalra és az elsők között fejezte ki a családnak részvétét.

A szabadságharc epizódjai között gróf Károlyi Györgynéől gyönyörű emlékek élnek. Az 1848-iki kemény télen, mikor az elösisgázott, hiányos ruházatu magyar sereg, a főváros népe, előkelő és alacsony rendűek segédelmével abban a hiszemben, hogy a döntő ütközet Buda alatt lesz, a Fejérvári-uti téglavetőnél a Gellérthegy déli lejtőjén sáncot hányt, Károlyi Györgyné és testvére, gróf Bathányi Lajosné, egyszerű, csak nemzetiszínű szalaggal díszített honi ruhában napestig talicskázta a fagyos rögöt.

Az osztrák sereg január 5-iki bevonulásakor Jellasics, aki azt hitte, hogy a moóri ágyudörgés halálbarangja volt a magyar nemzetnek, fennhíváza mondotta az előtte tisztelő városi deputációknak:

— A Károlyi-palotában akarok lakni!

Caselli, a bán hadsegéde erre berontott mosdatlan vitézeivel az egyetem-teri palotába. Egy pillanat alatt eltűnt minden ajtóról a kilincs, mert a borzas „junakok” aranynak nézték. A hirhadt bán 1849. január 7-én érkezett meg testőreivel, a vörösköppönyeges serezsánokkal és meghagyta, hogy pezsög is legyen. A grófnő később maga is nem egysezer beszélt, hogy nem elég volt az, hogy a piszkos vörös köppönyesek föllorgattak és bepiszkítottak mindent, még a lépcsőkön és az ajtó előtt is úgy henteregték, mint a kuvaszok. A kapu alatti ióvártán pedig harminc darab is fektűt, akik a világ minden kincséért sem mozdultak meg; úgy kellett rajtuk átépni.

Január 6-án negyven fegyveres horvát elfogta a palotában szállva levő gróf Szapáry Antalt, mert több betolakodót durva horvát tisztet kidobott.

Január 9-én este gróf Bathányi Lajos miniszterelnök a palotában vacsorázott. György gróf a házigazda, felesége szalonjában terítettett. A miniszterelnök éppen azt beszélte, hogy egy osztrák kapitány bizalmasan figyelmeztette: ne bízzék Windischgrätz herceg ígéréseiben, mikor az előszobában fegyveresörögés hallatszott. A komornyik ijedt képpel jelentette, hogy egy osztrák tiszt akar bejönni. Gróf Károlyi György azonnal fölkelt az asztaltól s megkérdezte a tisztől, hogy mit akar.

— Azt csak a grófné szalonjában fogom megmondani, — felelte az osztrák katona nyersen.

Haszontalan volt a gróf tiltakozása, az osztrák zsoldos felreökte a házigazdát s katonáival berontva, elfogatta Magyarország miniszterelnökét. Ennek megtörténte után az osztrák tisztben mégis csak megszólalt a gavalér. A grófné felé fordulva, így hebegett:

— Bocsásson meg, méltóságos asszonyom, de nekem felsőbb parancsra kellett ily neveletlenül fellépnem és nem volt szabad előbb szólnom, amíg meg nem találtam azt, akit el kell innen vinnem, mert attól tartottak, hogy a grófné megszókták.

A miniszterelnököt elhurcolták, másnap pedig Jellasics hadsegédével megkérdezette, hogy mikor teheti tiszteletét. A grófné azt üzenete vissza:

— Jelentse urának, hogy nem vagyok itthon. Egy Jellasicsnak soha nem leszek itthon.

A horvát bán erre nagyot nyelt és másnap a Tigris-szállóra hurcolkodott.

A császáriak 1849 április 24-én fakarodtak ki a magyar fővárosból. Másnap lobogódszt öltött Pest város. Gróf Károlyi György négylovashintón ment Gődöllőre, hogy Kossuth Lajos, az ország koránányzóját behozza rája. Előzőleg azonban Antalt tábornok huszárjai vágattak be, hogy eltakarodott-e már a német? A nép örömrivalgással fogadta a leketearcu, megfelpert ruhájú harcosokat, Károlyi Györgyné pedig nagyszámu arisztokraták hölgygyel kiment előlük s földisztette őket nemzetiszínű pántlikával. A krónika a következő jelenetet örökítette meg a lelkes fogadtatásról.

Egy kifagyzott bajszú, zén huszár, mikor a gyönyörű, Madonna-arcu grófné szalagon tűzőt volna dolmányára, dévajkódva jegyezte meg:

— Dejszen, Tündérszép lónám, eszem a zuzáját, mást kérnek én!

— Mit? — kérdezte a grófné.

— Egy csókot, ha meg nem sérteném.

A szép, ifjú grófné félrehajította fátyolát és a

rengeteg tömeg mennydörgő éljenzése közt megcsókolta a nyergéből lebaljáló öreg huszárt.

Gróf Bathányinak, a nagy vértanu az elhunytak nővére, gróf Zichy Antónia volt a neje. Bathányit sógorújéhez a legszevebb rokoni szeretet fűzte s ez végzeteljes volt rája, mert midőn 1849 januárjában a Windischgrätzhez ment békeküldöttséggel visszatért, gróf Károlyi Györgynét látogatta meg budapesti palotájában s ott is fogták el az osztrák hatalom pribékjei.

Éőtvs Károly Gróf Károlyi Gábor följegyzései című művében az elfogatás körülményeit érdekesen beszéli el. E szerint gróf Bathányinak, ki Deákot hozta vissza kocsián s az „Ángol királynő” szállodába vitte, alig egy órai ideje volt arra, hogy sógorújéhez egy osseze teára és vacsorára fölmenjen, mert Bicskéről összeáza érkezett január 8-án este a pesti ódalra. Még föl se melegegett, midőn egy dragonyosszakasz állott meg a palota előtt s a vezető főhadnagy betépet a terembe, hol a grófi család együtt volt vendégével.

— Windischgrätz herceg megbízásából gróf Bathányi Lajos urat kell letartóztatnom, melyik az az uraság közül!

Bathányi előlépett:

— En vagyok.

Ekkor gróf Károlyi Györgyné gyors elhatározással a tiszt elé lépett:

— Ez gróf Károlyi György palotája s Bathányi a mi vendégünk; hogy jönnek önök ide?

Az azt meghajította magát:

— Bocsánat, grófnő, e kérdésre nem felelek. Felsőbb parancsra gróf Bathányt fogolynak kell nyilvánítanom s le kell tartóztatnom.

A gróf nem is vesztett sok szót, kezét csókolta sógorújének s elment a vértanaság útjára.

A grófnő azonban nem csüggedett, most már mindenképpen meg akarta menteni sógorát. Cselédruhában szökött be hozzá, hogy mentőterve elfogadására rábírja; a kocsi kés en állott, a bevitt öltözék, alhaj, ruházat a szökést elősegítette volna, azonban Bathány, ügye igazságában bizva, visszautasította a szeretett mentőt. Majd később, midőn már a halálos ítélet bizonyos lón, ugyancsak Károlyinét juttatott be hozzá egy kis tört, melylyel a nyakát annyira összemarcangolta, hogy akasztóárára nem hurcolhatták, hanem agyonlőtték.

E közben Károlyiné nem nyugodott, hanem az utolsó magyar seregnek tett szolgálatokat. Komárom várában volt még magyar őrség s ennek hőslékü parancsnokától lehetett várni a magyar ügyre kedvező magatartást. A grófnő több ízben vitt be fontos híreket a várba a parancsnokhoz, sőt később, midőn Kapka György a genfi nemzeti igazgatóság tagja lett, összekötötését megtartá ezentul is a külföldi magyarokkal s a genfi magyar nyomda jórészt az ő költésén állítatott föl, Horváth Mihály, Puky Miklós és mások műveinek kiadására. A grófnő maga is többször járt külföldön s ahol pénzzel vagy buzdítással tehetett valamit, szívesen tette meg. Bármily gyanus szemmel nézték is az osztrákok az ő mozgalmait, meg nem gátolhatták, mert családja révén rendkívül befolyásos az udvarnál is, levén a Zichyok egy része akkor is gratissima persona.

Jórészt az ő hazafisága miatt sujtá Haynau, a bresciai hiéna, gróf Károlyi Györgyöt, kinek palotájába szállót vérengzése egész tartama alatt, 400.000 forint pénzbírsággal. Amennyi boszantást az osztrák tiszték elkövetettek a grófi párral szemben, mind megtették, a grófnő csupán mély megvetésének minden jelét tanusíthatta a hercegi fattyú, Haynau és pribékjei iránt. Midőn végre Haynau kiköltöztött a palotából, melynek egytlenegy szobáját hagyta meg a grófi pár rendelkezésére (a többit mind el foglalta el), azt kérdezte a grófnőtől, mennyi lakbért tartozik azért, amiért ott lakott? Gróf Károlyi jó humorral ezt felelte:

— A tábornerszernagy ur velem saját egyetlen szobáért 400.000 forint lakbért fizettelet, számítsa ki most már, mennyi járhat az egész palotáért.

Haynau se nem számított se meg nem érteite e finom szatirát; mint kegyvesztet elment Sztármegyébe, hogy három év mulva mint tetszhalottat eltemessék.

Gr. Károlyi Györgyné lelkébe oly erősen belefészkelődött azóta az osztrák-gyűlölet, hogy onnan azt kiirítani nem lehetett. Második természetével vált ez neki s e miatt soha egyetlen udvari ünnepélyen, bálon meg nem jelent. Férje koronaóráé lett a kegyvesztés után, ma, d magyar főudvarmester, — a nagyasszony azonban soha át nem lépte a budai várpa ota küszöbét. Nemesak, de az udvar tiszteletére adott estélyeken a Károlyi-palotában sem vett soha részt. Maga gondoskodott mindenről, hogy az a

oszlád fényének megfelelő legyen s egy ilyen Károlyi-estélyi valóban oly fényű volt, amelyet Európában kevés uralkodó-oszlád állíthat ki, de az ő lakosztályának ajtái zárva voltak az estélyeken. Ellenben nem mulasztja el az oly alkalmakat, midőn a nemzet nagy vértanui emlékének áldozhatott, különösen az október 6-diki gyászmiséket és a nemzet egyéb ünnepeit.

Férjének 1877-ben bekövetkezett halála után teljesen visszavonult életet élt. Fiai is lassan elhaltak mellőle. Az agg urnó körül lassacskán kipusztult minden. ő maga már csak a jótékonyagnak és a vallás vigaszainak élt. Tümelked szegényen és inségesen segített, de oly titokban, hogy ezek nevét és számát hozzátartozói is ahg ismerték.

FÓVÁROS

(*) A budai gásgyár kihelyezése. Aggodalmak merültek fel arra nézve, hogy a budai új gásgyár káros batással lehet a II. kerület közegészségi állapotaira. Mint most értesülünk, ez aggodalmakra való tekintettel az új gásgyárt a városról messzebb fekvő pontra fogják kitélepíteni, feltéve, hogy a mostani gásgyár elégtelenségét kétségtelenül megállapítják. Tulajdonképpen tehát nem a mostani gásgyár kibővítése forog szóban, hanem jóval nagyobb szükséglet fedezésére, új gásgyár építése. Döntő sulylyal azonban az a szempont bír, hogy a főváros sulyos megterhelése kikerültsékké és pedig olyan módon hogy külön megegyezés alapján a most eszkelendő beruházást a főváros annak idején az önköltség árán és nem a szerződésileg kikötött üzleti érték szerint válthassa meg. Ez a szempont annál fontosabb, mert irányadó körökben terbevetették a gásgyártatásnak városi üzembe való átvételét, ennek a szándékának a kivitele pedig tetemesen megnehézítené ha a főváros most újabb nagyobb beruházásoknak a régi sulyos feltételek alatt való megváltásába menne bele.

(*) Eladósodott fővárosi alkalmazottak. Halmos János polgármester előterjesztést intéz a szerdai közgyűléshez az eladósodott fővárosi alkalmazottak ügyében. Ebből az előterjesztésből kiemeljük a következőket:

A számvétség kimutatása szerint az 1901. évben — a tanítókat bele nem érve — 196 egység illetményére volt foglalás vesztve 536 525 korona erejű; ebből azonban 69 egység után 72.120 korona foglalás, a végrehajtási törvény értelmében, nem volt fogantatható. Az ekként fennmaradó 127 alkalmazott közül a kitűzött határidő alatt végleg csak harminchat rendezte a tartozását. A szervezési szabályrendelet értelmében az olyan tisztviselő, akinek az illetménye le van foglalva s a foglalás egy év letöltése alatt meg nem szüntetik ellene, a főváros szolgáltatásban elfoglalt állomására előmozdítható. A polgármesternek tehát most ez ellen a kilencvenegy alkalmazott ellen, akik ellen a foglalást a kitűzött határidőre nem szüntették meg, a legyelmű eljárást megelőző vizsgálatot kellene elrendelni. De a polgármester nem akar elzárkózni a méltányos okok elől sem s ezért azt javasolja a közgyűlésnek, hogy adyanak az adósok rendezésére két év, vagyis az 1904. év végéig terjedő haladékot. A megokolásban előadja a polgármester, hogy az illető alkalmazottak sorában számosan vannak olyanok, akiknek a szorgalma, munkássága és magaviselete kiöngátlan s akiknek az eladósodása a kis állásban eltűntől hosszú szolgálati idejükből ered, ezek ellen tehát nem lehet a törvény teljes szigorával eljárni.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Demuth, Hubermann. Két elsőrangú, nagyhírű művész került össze a Lipótvárosi Kaszinó mai művész-estéjén: Demuth, a bécsi opera hatalmas baritonistája és Hubermann Broniszláv, a genialis lengyel hegedűs. az egyetlen, aki mostanság a fiatalok közül Kubelík Jannal versenyezhet. Demuth a Lipótvárosi Kaszinó fényes közönségét (fényesebb talán még sohasem volt együtt a gyönyörű fehértérben) a szó szoros értelmében elragadta imponáns hangjával és előadásának a perfekt művészetével. A Csajkovszky-féle *Pique-dame*-ből énekelte a nagy áriát, aztán Löwétől, Lisztől s egy-két kevésbé ismert dalköltőtől adott elő dalokat. Az organum ereje csodálatraméltó, de még hódítóbb varázsa van annak a léleknek, mely áthatja és megemesíti valamennyi hangját. A szavak tisztá kijetésében is alig van hozzáfogható mester a mai énekesek közt. Hubermann Broniszláv, aki Mendelssohn felséges hegedűversenyét és Sarasate Carmen-ábrándját játszotta, nem csodagyermek többé, hanem igazi művész, akinek a remek technikája mély fel fogással és a kifejezés tündöklő szépségeivel párosul. A harmadik közreműködő: Kramer Teréz, az Opera jeles tagja, áriát énekel a Windsor vig nékből, aztán dalokat adott elő. Kü-

lönösen Rubinstein két dalával aratott zajos, megérdemelt tapsokat.

** Küry Klára szerepet. Küry Klárának, a Népszínház ünnepelt primadonnájának még e szezonban több érdekes és nagyszabású szerepben lesz alkalma fényes tehetségét ragyogtatni. Első szerepe lesz Talbot operettjében a *Kínai mézeseketelenben Fifi* szerepe, terében van továbbá Edmond Rostand *Sasfők* (L'Aiglon) című versedráma-jának színrehozatala, amelyben a művésznő a *Reichardt herceg* szerepét fogja kreálni; a most elhunyt Planquette híres operettjének, a *Ripnek* új átdolgozását már tanulja a személyzet s ebben *Lisbetet* Küry Klára fogja játszani, ezenfelül még egy népszínműben is fel fog lépni a nagy művésznő.

** Lady Windermere legyezője. A *Nemzeti Színház* új darabja, *Wilde* Oszkár *Lady Windermere legyezője* című angol társadalmi színműve, melynek tegnap volt a bemutatója s melynek mai második előadására valamennyi jegy elkel, három ízben szerepel a jövő hét műsorán: holnap, vasárnap este adják elő harmadszor s legközelebbi előadása esztendőnkön, aztán pedig pénteken lesz. Mrs. Erylmet mindannyiszor *Jászai Mari* és *Lady Windermere* *Hegyesi Mari* játssza.

** Hírek az Operaházból. Az Operaház igazgatósága a következő komitműket teszi közzé:

I. *Cucini Alice*. Érdekes vendége lesz a jövő hét folyamán az Operaház. *Cucini Alice* szerdán Aida-ban *Amnucini*, szombaton *A próféta*-ban *Fidest* énekl. A művésznőről úgy tavaly, mint mostani bécsi vendég szereplése alkalmával megint elismeréssel nyilatkozott az ottani sajtó. Ő volt az, aki tavaly Boncival, a világhírű olasz tenoristával együtt világság helyzetből szabadította ki a közönség közönyével küzdő olasz sztagionát. *Cucini Alice*, aki a külföld sok nevezetes színpadán elismert nevet vivott ki magának, ezidőszori *Prágában* vendég szerepel, ahonnan kedden érkezik *Budapestre*.

II. *Népszíni előadások*. Az Operaház igazgatósága, abból a szempontból kiindulva, hogy a nagy és klasszikus operákat a nagyközönség számára hozzáférhetőbbé tegye, — hetenként egyszer-kétszer mérsékelt helyárak mellett hozza színe a dalműirodalom nevezetesebb termékeit. Februárban az első népszíni operaelőadás hétfőn lesz, amikor *Lohengrint* adják mérsékelt helyárakkal.

III. *Arccos Operából*. Az Operaház Nyugdíjintézte javára február 6-án rendezendő álarcos bála a jegyek nagyrésze már szétküldött. A már most mulatókba érdeklődés utána ittele a bál sikere biztosítva van, amennyiben kaszinók és egyéb társaságok, valamint a nagyközönség részéről igen nagyszámú jegy vételt meg. A rendezőség minden igyekezetét arra fordítja, hogy az estét a legkellemesebbé tegye. A tréfas művészi produkciókon kívül elősorban bizonyára nagy érdeklődést fog kelteni az Operaház két ünnepeit művésznőjének, *W. Kramer Teréz*nek és *Szojyer Ilonának* a közreműködése, akik a teremben elhelyezett egy-egy sátorban „jout-t” tartanak és készséggel vállalkoztak arra, hogy a jótékonycára való tekintettel pezsgőt és tokaji bort árasszának. A végleges és részletes műsor a bál napján adatik ki.

** Hírek a Nemzeti Színházról. A Nemzeti Színházban holnap és a hétfői ünnepnapon 2—2 előadás lesz: Vasárnap este: *Lady Windermere legyezője*; hétfőn este pedig *Gárdonyi Géza* új vígjátéka az *Anuska* kerül színe. Délutáni előadások lesznek: Vasárnap *A bor* (*Blaha* Lujzával Eszter szerepében), hétfőn *Folt, amely tisztít*. Kedden tartják meg (a hétfői ünnep miatt) a rendes heti mérsékelt áru klasszikus előadást, mely alkalommal *Schiller Stuart Mária*ja kerül színe. A *Monna Vanna*, mely eddig 14-szer került színe szufolt házak előtt, e héten szerdára és vasárnap este vá kitűzve. — A *Várszínházban* kedden 3-án *A három testőr* kerül színe, szerdán 4-én pedig megismerjük *A Strike*-t, melynek multkori előadására igen sokan nem kaphattak jegyet, *Szikrá*n szerepében *Blaha* Lujza lép föl.

** Gergely Giza Győrött. Győről jelentik lapunknak: *Gergely Giza*, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja legutóbb *A Loty ezredes* operettben jelent meg vendégként az itteni közönség előtt, melynek két év előtti dédelgetést kedvence volt s oly sikerrel játszotta a főszerepet, hogy ugyszólván ez az előadás volt a darab premierje. A helyi lapok elragadtatással írnak a vendégművésznő finom, diskrét játékáról, briliáns énekszámairól s könnyed, ritmikus táncáról; főleg a második felvonásból *Fregoli*-utazatokban érvényesült *Gergely Giza* művészerje s a közönség minden egyes számat ösztör-hatszor megújratott. A színházat teljesen megtöltő közönség a művésznő lényes alakításának hatása aitt szeretetének minden jelével elhalmozta *Gergely Gizát*.

** Új karmester. Pécsről jelentik lapunknak: *Dr. Bródy Miklós*, a kiváló tehetségű zenész s komponista, virágvasárnapról kezdve a pécsi *Nemzeti Színházhoz* szerződött első karmesternek. Pécsen, ahol előkelő zenei tradíciók fozoktak a közönség érdeklődését a zene iránt, nagy érdeklődéssel tekintenek *Dr. Bródy Miklós* működése elé, akinek éppen tegnap egy poétikus szerenátóját nagy sikerrel adta elő a pécsi dalárda.

** Felhívás. *Sztojanovics* Jenő polgári iskolai tanár és zenészerző-jelöltje mindazokat a tanítványait, kik az elmúlt években a polgári leányiskolában tanítványai voltak és a Budapesti Leánygyűlés által március hónapban rendezendő mostra-hangversenyben részt akarnak venni, hogy közöljék velemüket, (VII., Aréna-ut, polgári iskola.)

** A Vígsház bemutatója. A *Vígsházban* esztendőnkön, február 5-ikén tartják meg *Fényes Samu*, a *Kuruc Feja Dávid* szerzője új darabjának *Bacsányinak* a bemutatóját. A diszletek és jelmezek már elkészültek és *Fényes Samu* darabja ma már kiállításánál fogva is méltó lesz arra az érdeklődésre, amely az udonság iránt a legszelebb körökben mutatkozik. A darab eseménye abban az időben játszik, amikor a francia forradalom hullámai Európászerte terjedtek és nálunk beleütöttek az ősi alkotmány intézményeibe. E hullámosapásoknak lett egyik áldozata *Bacsányi* és a *Martinovics*-per többi elítélte. *Bacsányi* a szabadság és a nemzeti irány uttörőinek küzdelmét ecseteli.

** Hangversenyek. *Godovsky*, a fiatal orosz mester első önálló hangversenyét jövő pénteken, február 6. hatodikán tartja a Royalban. *Godovsky* Sobmann szimfonikus Etüdét és a *Liszt* Venezia étapoli című tarantelláját fogja előadni. A művész tegnap egy husz estélyre terjedő magyar tournéere indul, amelyet *Ujvidéken* kezd meg.

Herzog Emilia, porosz kir. kamaraművésznő február 11-én tartandó dalestje is művészi esemény lesz. A hangversenyen *Barmas Issay* hegedűművész is részt vesz. *Vienatemps* d mű versenyén kívül több darabot játszik *Bach*, *St. Sáens* és *Wieniausky*től. Jegyek e két estélyre kizárólag *Méry* Bélánál kaphatók.

Hubermann Bronislav hegedűművész hétfőn, 1903. évi február hó 2-ikán tartja meg hangversenyét a *Royal*-szálló termében. A hangverseny műsorán *Beethoven*, *Bach*-*Tausig*, *Csajkovszky*, *Rubinstein* és *Schubert-Wilhelmj* szerepelnek.

** Maeterlinck asszony a Vígsházban. *Maeterlinck* Asszony, február 3-ikán, érdekes estéje lesz *Maeterlinck-Le Blanc* asszony, a *Monna Vanna* szerzőjének felesége, aki ezt a szerepet először kreálta, lép fel a híressé vált *Maeterlinck*-darab címszerepében. A társulat tagjai közül különösen *Darmont-t*, *Prinzivale* személyesítőjét előzi meg kitűnő hír. *Maeterlinck-Le Blanc* asszony vendégjátéka csupán egy estére terjed.

** Hírek a Vígsházról. Holnap, vasárnap délután *A doktor ur* kerül színe 26-odszor, este pedig *A Kis fészek* adják. Ugyancsak két előadás lesz hétfőn. *Gyertyaszál* *Földalagasszony* napján is, amikor *A Kis fészek* először kerül színe délutáni előadásul, este pedig az *Ornag ur* adják. Szerdán ismét a *Kis fészek* kerül színe, azontal pedig minden este *Bacsányi* adják.

** Hírek a Népszínházról. Holnap, vasárnap délután *Almás* Tihamér és *Agai* Adolt zajos sikert aratott énekes bőhozata az *Egy görbe nap* kerül ismét színe a Népszínházban, a hétfői ünnep délutánján pedig *Blaha* Lujza asszony vendégfellépésével *Follis* Auréli népszínműve, a *Náni* kerül előadásra, amelyben *Blahán* egyik legszebb diadalát aratta. A hét többi napján *Martos*, *Bakonyi* és *Huszka* operetteje a *Bob herceg* meg *Fedák* Sári vendég szereplésével és *Ledozsky* *Gizellával* *Annie* szerepében.

** Grünfeld—Bürgerék VIII-ik s ez idei utolsó kamara-estéje vasárnap, február 8-án délután 4 1/2 órákor lesz a *Royal* termében *Lindt* *Marcella* közreműködésével, aki *Gomod* Sába királynéből énekel egy áriát s még néhány dat *Dienzi* Oszkár kíséretével. Előadják *Weber* *Miroslavn* *Prágában* pályaköszorított vonós ötöset nálunk először (II. cello *Schube*). Azonkívül *Hajdu* *Szerenádját*, *Cherubini* *Scherzóját* és *Beethoven* vonónegyestét (c-moll, 18. mű). Jegyek kaphatók *Rózsavölgyi* és társánál.

** Magyar Színház. A Magyar Színház igazgatósága végérvényesen péntekre tűzte ki *Verő* *György* *A bajusz* című operettjének bemutató előadását. Ebben a darabban mutatkozik be *Tollagi* *Adolf*, a kitűnő komikus a színház szerződötett tagja gyánánt. A női főszerepet *Pálmai* *Ika* játssza. A darabot *Rubos* *Arpád* rendezi. — Péntekig minden este a *Lednyok* és *legények*, *Dörman* *Felix* színműve kerül színe, amely tegnap bemutatóján nagy érdeklődést s tetszést keltett a közönségben. A szereposztás esténkiut az eddigi.

** A VIII-ik fiharmóniai hangverseny február 18-án lesz. Közreműködik *Illyna* *Lydia* orosz operanékesnő, az est udonsága pedig *Mihalovich* *Odön* legújabb szimfóniája lesz. Jegyek kaphatók *Méry* *Béla* zeneműkereskedésében (Andrássy-ut 12.)

** A renförtisztviselők művésztéje. A székesfővárosi államrendőrség tisztakarának nyugdíjpótja és segélyező egyesülete a saját pénztára javára a *Vigadó* összes termében március 3-án művész-estét rendez, amelyen közreműködnek: *Geyer* *Stofi* hegedűművésznő, *P. Markus* *Emilia*, *Ligeti* *Juliska* a Nemzeti Színház tagjai. *Szojyer* *Ilonka*, *W. Kramer* *Teréz*, *Ney* *Dávid* és *Takáts* *Mihály* az Operaház tagjai, *Hubay* *Jenő*, *Kemény* *Rezső*, *Popper* *Dávid* *Szerény* *Gusztáv* vonónegyés társulata. A lényes műsoru művésztéjére 10, 6, 4 és 2 koronás jegyek kaphatók a fókáptányáson, a kerületi kapitányásgoknál és a *Harmónia* zeneműkereskedésben (Váci-utca.)

** Gyermekek színház. Vasárnap közkívánatra a rendkívül macgától *Tündérvilág* vagy *Kopossta* *Jancsi* és a *szamárfü* tünde tündéregét adják. *Feld* *Mátyás* *nak* ez a regéje mindig teljesen tett házak előtt került előadásra s a holnapi előadásra is tömeges előjegyzés történt. — Hétfőn *Dr. Komor* *Gyula* *Piroska* és a *farkas* című regéje kerül sorra. Az előadás től öt órákor kezdődik s arra jegyeket már délelőtt is lehet váltani.

Goldmark új operája Frankfurtban. A frankfurti Opera hó nap, február 1-én. mutatja be Goldmark Károly új dalművét, a *Berlichingen Götzt*.

Növendéksínészek előadása. Rákosi Sándor színészkolaja e hónap 4-én, szerdán. harmadik szepozitásban játssza el *Rip van Winklet* az *Urán-dobban*. Február 7-én az iskola növendékei *Pogány Gábor* jászszékét el Ujpesten, a Colosseum épületében s február 9-én ugyanott ismét *Ripet* adják.

Vidéki színészet. A barcsi színházban nagy sikerrel zajlott le *Kuruz Feja Dávid* bemutatója. Tábor Orszé szerepét *Vécsey Ilona* drámai erővel játszotta a közönségnek nagy hatása volt. Fehér Károly, Szepessy Paula, Bánfalvi E. s Kovács Gyula osztozkodtak még az est sikerében.

Sarah Bernhardt német csarabban. Berlini újságok írják, hogy Sarah Bernhardt először kezelebb párisi színházában *Philippi Felix: Tóvise* névű drámájának fő női szerepét.

A Zenélő Magyarországra idei X. évfolyam harmadik füzetét jelent ma meg s a következő érdekes és díratos zeneműveljárásokat hozza a fűzetek: I. *Leonyell Miska: Kátsa cigány frakkban* című magyar dalát. II. *Hoppe Rezső: Jellemdarab* (Charakterstück) zongorára. III. *Huber Sándor: Amit az inasok juttatnak* francia négyes (Gassenhauer Quadrille.) IV. *Zsádányi Armand: Ol magyar ábránd* magánhegedűre. V. *Magyarische Fantasia* für Solo-Violin. A legkedveltebb zongora-zeneműveljárásokat hozza e minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű-folyóirat. Előfizethető a most megindult 10-ik évfolyamra negyedéven 6 fűzettel 3 koronával a *Zenélő Magyarországra* zenemű-kiadóhivatalában. Budapestben, VIII. József-körút 22/24., ahonnan érdeklődőknek mutatványfüzetet ingyen küldenek, s ahonnan minden nyomtatásban megjelent zenemű a legjobban megrendelhető.

Legújabb zeneművek kaphatók Seilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében Budapest, Károly körút 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: Wagner *Tristan és Isolde* 3.60 K., Bolygó hollandi 7.20 K., Tannhäuser 3.60 K., Verdi *Aida* 4.80 K., Alarcosbál 3.— K., Troubadour 3.60 K., A tévedt nő 4.80 K., Offenbach *Hoffmann meséi* 10.— K., Bizet *Carmen* benyomott szöveggel csak zongorára 7.20 K., Strauss *A bögéreg* 5.40, *A cigánybőr* 5.40 K., *San-Toy* 5.40 K., *Geisha*, *Görög rabszolga*, *Cirkuszélet*, *Szerencse csillaga*. Kis aranyos nyegyen 6.— K., *Florodora* Kis szövegny. Postás fin. New-York szövege egyenként 7.— korona. Az édes lányka két fűzet 6 korona. Az izé potpourri 3.60 korona. — Luna asszony potpourri 3.— K. Rózsabimbó és a méh, magyar szöveggel 2.16 K. Legkedveltebb kuplék: *Hab'n Sie nicht den kleinen Cohn gesehn*, magyar szöveggel 1.80. *Der kleine Cohn ist dal magyar szöveggel* 1.44 K. *Meine Lilly* (a Lotti ezredeseiből) 1.60 K. A golyó dal ugyanaból magyar szöveggel 3 K. *Zsuzsi kuplé* 2 K. *Madame Sans-Gêne* 1.80 K. *Drah'n ma um* 1.80 K. *Luna wazer* 2.40 K. Az izé operetből az édes lánykából, a svihákokból a *Wazer* egyenként 2.40 K. *Huber 101 magyar népdal cigányos* modernben 3.— K. *Bloch 101 magyar népdal* begedűre 3.— K. *Legújabb tánc és dal-album* cimbalomra Allaga Gézától 3.60 K. *Allandó verők* kedvezményben részeseinek.

MŰVÉSZET

A Vörösmarty-szobor. A második pályázat, amelyet az erre hivatott bizottság a Vörösmarty-szoborra hirdetett, ma, január 31-ikén délután négy órakor járt le. A szoborbizottság a pályázatok hivatalos lezárása végett délután négy órakor ülést tartott a városi Igazgatóságban. A bizottság, miután *Margalits* Edé szép szavakkal a bizottság részvétét talmácsolta *Szajó Aladár* egyházi családja gyászalkalmából, megállapította, hogy mind az öt előszólított művész, névsorint *Kallós* Edé, *Ligeti* Miklós, *Róna József*, *Tócs* Edé és *Tóth István* a kitűzött határidőre beküldte a művét és részt vesz a pályázaton. Ennek konstatálására a bizottság hivatalosan lezárta a pályázatot. A kiállítás hét órai délután 11-ig a sajtó képviselői tekinthetik meg. Hét órai délután 1 órakor megnyílik a kiállítás a közönség számára, mely naponta reggel 9-től délután 5 óráig díjazható tekintheti meg a kiállítást. A Vörösmarty-szoborintézet egy hétig lesznek közönségre kiállítva. A szoborbizottság jövő szombat, február 7-ikén délután 11 órakor dönti el a pályázat eredményét.

Andrássy szobra. Az ország háza déli homlokzata előtt, a Dunapárt közelében a tavaszon hozzálátunk az Andrássy-szobor alapzatának előépítéséhez. A nagy államférfi lovas-szobra, melyet *Zala György* mintázott, már az ércöntőben van, honnan pár hónap múlva kikerül. A szobrot még a nyáron állíthatják és ez év október havában országos ünnep keretében meg fog történni az emlékmű leleplezése.

TUDOMÁNY, IRODALOM

Az Akadémia ülése. Az Akadémia nyelv- és széptudományi osztálya a hétfői ünnep miatt kedden délután 5 órakor tartja meg ülését. Az ülése sorrendje a következő: I. *Székely* Károly i. t., *Debreczeni*

Márton költői művei (székfoglaló). 2. *Thury* József mint vendég *A Behélet* új *Ungal* című csigatú szótár. 3. *Székely* Kálmán r. t. *Indutvány* a magyar rovás-írás tárgyában. A nyílt ülést zárt ülés követi, melyen 10-10 ügyeket intéznek el.

A Szily-érem. *Szily* Kálmán, akit a Természettudományi Társulat tegnapelőtt tartott közgyűlésén a róla elnevezett Szily-éremmel tüntették ki, a következő levelet intézte a társulat elnökségéhez:

Minden emberi életnek, bármily szerény körben folyjon is le, meg van a maga tanulsága. Ritkán figyeljük meg s mivel nem a miénk, nem is okunkunk beidé. Az én pályámnak is, melynek már a végét járóm, megvan a tanulsága. Egy rövid mondatba foglalható össze: „Az emberi társadalom azt a munkát jutalmazza legenyesebben, amit önzetlenül, jutalom reménye nélkül teljesítettünk.” Harmincöt évvel ezelőtt a Természettudományi Társulat első titkárnak választott meg. Tiszteletbeli állás volt ez akkor, de egy nagy feladat volt hozzá kapcsolva. Aggodalommal s sikerkevésséreményével fogtam megoldásához. Barátaim támogatása s az tudat hogy a magyar köznevelődésnek tesszük szolgálatot, a társadalmat új erőt adott s a sügyedő szívbe új bátorságot öntött. Áldás kísérte munkánkat s a jutalmak özöne áradt rá. A társulat megválasztott elnökének, tiszteletli tagjának s a visszavonulásom után nevemre — élő névre — jutalomérmet alapított s a tegnapi napon — ami talán példátlan a jutalmazások történetében — a rólam elnevezett érmet nekem itéle oda. Közönetet költene mondanom, de nem tudok. Egyszerűen kijelentem, hogy a gyönyörű érmet a díszes oklevéllel együtt elmagodtam emlékül: a vele járó jutalomdíjat pedig visszabocsátom a társulat szabad rendelkezésére. Áldás legyen e társulat munkáján minden időben!

Szily Kálmán s. k.

Képviselők személtársa. *Tassy* Károly, a képviselőház iroda-igazgatója régi és élénkben értezt hiányt pótló kis munkát adott ki, melyben a képviselők névjegyzékét állította össze s csatolta hozzá a fővárosi és vidéki képviselők lakásjegyzékét, s egyes törvényhozók pártállásának megjelölésével. Megtalálható a kis könyvben a miniszterek fogadási napja, a választókerületek beosztása, a választók száma, az összes bizottságok névjegyzéke. A hasznos könyvecske ára egy korona.

Uj Idők. *Endrődi* Sándor és *Szabolcska* Mihály egy szép versét közli az *Uj Idők* e heti száma. *Endrődi* az öregségről ír megkapóan szép stílusú, *Szabolcska* verse politikai. *Herceg* Ferenc képes hetilapjának e száma ezenkívül magyar társadalmi regényt közöl *Székely* Kálmán, azután az élvezetes novellák és ismertebb cikkek egész sorát. Képei közül a legértékesebbek *Böcs* János, *Vágó* Pál és *Bácsi* Gyula festménye. *Bácsi* azok a pillanatnyi felvételek, amelyek bepillantást engednek a Bölcsőde-Értelet apró kosztosainak életébe. *Mulatságos* pedig egy pillanatnyi lenyélkép, amely a budai hegyek közt tanuló *Janasch-házaspárt*, a természet-apostolokat mutatja, meztelen a hóban, egy szál ruhában. A dicsőséges korcsolyaversenyt is több kép mutatja be. A lap mutatványzárt a kiadóhivatal után lehet ingyen megkapni (*Andrássy* ut 10.), ahol negyedévi 4 koronával elő lehet tizezni.

A Kis Lapot minden gyermek a legnagyobb gyönyörűséggel olvassa. A legújabb számban *Benedek* Elek, a gyermekvilágnak ősmert, kedves szava költője gyönyörű apróságot ír *Bocsi bocsi tarka* címmel, *Gaal* Mózes folytatja benne szép elbeszélést, a *Lárom kenyerespántyó*: *Apróságok a természet világból* rovatban gyönyörű leírás és még szebb képek talál a *Kis Lap* olvasója az özikéről. Szépséges mese van benne még a *Pitypatyokról*; sok hasznos, tanulságos tudnivaló az *Innen-onnan* rovatban. A *Kis Lap* előfizetési ára negyedévre 2 korona, félévre 4 korona, egész évre 8 korona. Előfizetések a kiadóhivatalba: *Kerepesi* ut 54., *Athenaeum* címzendők.

A Magyar Basár, a hűgyvilág általánosan kedvelt és gazdagon illusztrált divatlapja február 1-én ismét a szokott izléses tartalommal jelent meg. *A Magyar Basár* figyelemre kiterjeszkedik a legszükségesebb háztartási tudnivalók magyarosítására és úgy az utcai, mint az otthoni fogadó-, estélyi-, korcsolyázó-, bál valamint mindennemű alkalmi toalettnak otthon való készítményét elmagyarázza. A néket érdeklő tudnivalókkal behatárolt toalettközök és olvasói részéről nem merül föl olyan intím kérdés amelyre a *Magyar Basár* szerkesztői, *S. Rentaller* Elma és *fi. Lónyay* Sándorné és a mellékelt szerzői előkelő munkatársak és szakértők kimerítő választ nem adnak. Most megie ent száma egy iványi szabásrajzot egy gyermek divatképmelékletet, egy iv (2 költőn) regény-melékletet, 3 oldal kézimunkát és 10 oldal szépirodalmi részt tartalmaz. Szépirodalmi részében egyelőre két gyönyörű regény folyik. Az egyik a *Bering Gózd* *Mehalah* című regénye melyet *Szigethy* Szalai Erzsébet írt. *Lány* Viktória *Meghittlen* című regényét vers. *Mok* Ferenc *Nővének* című szép elbeszélést írt. Noha ily sokat nyújt a *Magyar-Basár* minden egyes száma, előfizetési ára: negyedévre 3, félévre 6, egész évre 12 korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban, *Athenaeum*, *Kerepesi* ut 54.

EGYESÜLETEK

(Folvasás.) A *Lipótvárosi Demoklata-Kör* szombatán sikerült estét rendezett az Akadémia-utcai helyiségében, amelynek tágas díszterem ezáltal szűkné bizonyult a nagy számu vendégek belagolására. A felolvasást *Balla* Vilmos hírszolgálat tartotta *Singer* műiskolájára címmel, azonban a sok part törtévi esemény jel-

szava csak ógérül szolgált egy csomó mulatságos tőzsei indikációval ismertetésére. A felolvasást társasvacsora követte.

(A Magyar Zsidó Ifjak Egyesülete) február 7-én. szombaton este 1/8 órakor az egyesület helyiségében (Wessely-utca 44. sz. a.) rendkívül közgyűlést tart, melyre a tagokat meghívja az elnökség. Tárgyszorozat: Alapszabályok kiegészítése, titkár és ellenőr választása.

FARSANG

(A protestáns-bál a farsang pompás mulatóságai közt a protestáns-bál a amelyet a legnagyobb előkészületek előznek meg s amelyet bizonyos historiatími nimbusz is övez már. Ezt a régi tradíciók szerint ez idén is ragyogó bált ma este tartották meg a Royal-szálló összes termeiben s ragyogó fényözön, derű és pompás kedv tartotta együtt a mulató nagy társaságot a hajnali órákig.

A ragyogó mulatság, melynek védőnöke báró *Dániel* Ernő volt, fél tíz órakor kezdődött, amikor *Rádics* Béla rázendítette a csárdást. Az alább közölt névsor különben minden leírásnál ékezebben beszél a bál sébátségeiről:

Netalálások: Széll Kálmán, Darányi Ignác, Láng Lajos, Lukács László báró Fejérváry Géza, Cseh Ernő, báró Prónay Dezső, báró Bánffy Dezső, herceg Lobkowitz Rudolf, lovag csokakóí Nechwalsky József altábornagy, gróf Teleki Tibor, báró Wodianer Albert, Vörösmarty Béla államtitkár, Fábinyi Teofil, Joanicovics István udvari tanácsos, báró Dániel Ernő, Guiner Gyula államtitkár, Borbély György, Károlyi Antal, gróf Bethlen Balázs, Zsuzsányi Mihály, Schmidt József, Ehen Gyula, báró Solymossy Ödön, Ságby Gyula, Rosenberg Gyula, Blaskovich Elemér, Salamon Géza, Heltai Ferenc, Vancsó Gyula, Csávossy Béla, Domány István, dr. Urmányi Ernő, báró Dániel Tibor, Sándor Pál, Weisz Berthold, Baghy Béla, Brázay Kálmán, Gajári Géza, Haász Zsigmond, Szemere Miklós, Klobucskay János, Pukovich József, Sacellary György, Falk Miksa, Csörghő Gyula, Papp Géza, báró Solymossy Lajos, Simó Lajos, báró Révay Gyula, Kezser Miklós, dr. Babó Mihály, Seemayer János országgyűlési képviselő, Vécsey Tamás udvari tanácsos, Szilassy Aladár Thyai Emil, Halmos János polgármester, Conoha Győző, Böckai János Incezői Kálmán, Koller Gyula gróf Scherr-Thoss Béla, báró Majthényi Béla, Semsey Boldizsár, Werner Gyula.

Asszonyok: Antos Jánosné, Aigner Ferencné, báró Bánffy Györgyné, Bazly Béláné, gróf Bethlen Balásné, Balázs Ivánné, Bajza Lajosné, Babó Mihályné, Bankos Gyuláné, Beszenyey Ferencné, Buschmann Ferencné, Csipkay Károlyné, Csabay Béláné, Cséry Lajosné, öz. Derninger Hugóné, Dianhy Guidoné, Dávid Miklósné, Fauser Erzsébet, Feszty Lajosné, öz. Gundele Jenőné szül. báró Scherpon Lujza, Gulyczy Emáné öz. Giry Imréné, öz. Cotta Jánosné, Horváth Mihályné, Hartmann Hermína Halmos Jánosné, Horváth Jenőné dr. Horváth Gyuláné, Huber Antáné, Joanicovics Istvánné, Jármy Jenőné, Kund Béláné, Károlyi Antáné, Klenovits Antáné, König Gyuláné, Lakos Lajosné, Lukács Lászlóné, Luka Lászlóné, Láni Arpádné, Letner Sándorné, dalnok Medve Kálmáné, báró Majthényi Béláné, Majthényi Júlia, özvegy Naef Ferencné, Nechwalsky Józsefné, Pályi Edéné báró Prónay Dezsőné, Ponori Sándorné, Pa'ay Gyuláné, Papp Simonné, Radványi Bertalané, Rosenberg Gyuláné, Roncsok Józsefné, Osztrólczyk Gézné, Riedl Károlyné, Rauscher Lajosné, S. ente Gyuláné, Sohem-bach Károlyné, Szabó Gyuláné, Stessel Jánosné, Schmidt Róbertné, Steinecker Gáborné gr. Scherr-Thoss Béláné, Szilassy Anadárné, Szibenzist Gyuláné, Semsey Boldizsárné, Szabó Antáné, Speidl Bódoné, Thyai Emáné, Tutsenő Bexhelt Lilly, Tibor Ágostoné, Simon Ágostoné Urbán Alajosné Vécsey Tamásné, Volt Károlyné, Virava Józsefné, Vangl Károlyné, dr. Zolnay Jenőné.

Leányok: Antos Valeria, Aigner Zseni, Aigner Ella, Bajza Froska, Bernreder Nanda, Babó Erzsike és Ilona, Bogárné Elekka, Bankos Gizike, Buschmann Tinka és Fany, Buttner Ella és Elza, Csipkay Lina, Concha Klára és Miksa, Dorninger Ilona, Dianhy Emáné, Davida Olga, Feszty Erzsike, Fekete Dika, Gundele Mici, Gulyczy Mariska, Gótz Hedvig, Genosy Ilonka, Horváth Duzy, Hartmann Irma, Halmos Margit, Horváth Nanda, Horváth Lili, Horváth Clarisse, Hilberth Stefike, Huber Lulu, Joanicovics Mady, Kherndl Margit, Kund Hanna, Károlyi Ella és Margit, Klenovits Mariska és Josette, Lakos Mariska, Lukács Margit, Scitner Bella, báró Majthényi Elza, Madarász Margit, Naef Hanna, Nechwalsky Margit, báró Prónay Ilgóna, Ponori Margit Papp Lilly, Radványi Mici, Roncsok Jolánka, Riedl Margit, Rausch Lulu, Szabó Lenke, Stessel Emília, Sonmbaon Olga, Szabó Margit, Schmidt Olga, Szilassy Mici, Szibenzist Iduska, Szupper Márta, Semsey Karó, a Szabó Margit, Thyai Alice, Tibor Margit és Gertrud, Timon Aliz, Vécsey Margit és Sári, Virava Lujza, Vangl Paula, Zolnay Erzsike.

(A tisztá kaszinó ma, szombaton este rendezte e szezonban harmadik estélyét. Az estélyen nagybárá helyőrségünk tisztjei és azok családtagjai vettek részt. Ott voltak *Bihar* és *Mechlauwsky* altábornagyok, *Nyir* vezérkari ezredes, számos ezredparancsnok és tőrsziszt nagybárára nejeikkel. A zenét a 82. ezred zenekara szolgáltatta.

(A Budapesti Katolikus Kör ma rendezte az idén második táncoséjéket molnár-utcai helyiségében. Az estély, amelyen nagy számu előkelő közönség

jelent meg. A rendezőség összes borkétesési könyvecskét adott a hölgyeknek tanúsodni.

(A Ferencvárosi Társaság estéje. A Ferencvárosi Társaság ma sikerült leolvasással egybekötött táncmulatságot rendezett. A díszes és előkelő közönséget, amely zsúfolásig megtöltötte a termet, Gyöngyi Izsó nagy tetszést keltett művészi előadásával szórakoztatta. Hock János országgyűlési képviselő Közművelődési tanulmányok címen tartott előadást, mely után tánc következett. Jelenvoltak:

Asszonyok: Neuhaus Adolfiné, Csillag Gusztávné, dr. Hamvas Istvánné, Róza Jakabné Kelemen Adolfiné, Grünberger Zsigmondné, Dvoraček Nándorné, Dvoraček Ferencné, öz. Fürster Mórné, öz. Svare Mórné, Steiner Jakabné, ij. Pa Kovich Auréliné, idősb Palkovich Auréliné, Strasser Miksáné, Vass Károlyné, Borbás Gyuláné dr. Zaher Emilné, Somló Károlyné, Kardos Márkné, Davidovics Lipótné, Ernst Lajosné, Pieter Sandorné, Kocs Sándorné, Braun Davidné, Stein Arminné, Berger Mórné, Klein Mórné, Roth Mórné, Nagy Mihályné, Schukák Jánosné, Fürst Istvánné, Haasz Mórné, Heringer Lipótné, Wehler Róbertné, Lengyel Józsefné, Braun Józsefné Özevy Azory Akosné, Csillag Józsefné, Engel Lipótné, Grosz Mórné, Schönfeld Samunné, Heifer Jakabné, Pfeifer Károlyné, Starter Adolfiné, Csillag Ferencné, Csillag Gyuláné, Ruzs Sándorné Öz. Horn Artúrné Lukács Arnoldné, Starter Ignácné (Soroksár), Hora Arminné, Revész Lászlóné, Szántó Lipótné, öz. Per Józsefné, Horner Sandorné, Schlesinger N. né, Gregersen Gusztávné, Hirschfeld Arnoldné, Horváth Istvánné.

Leányok: Perl Paula, Perl Szella, Csillag Zsidónia, Kornhauser Sarolta, Kelemen Ilonka, Fürster Sarolta Wohl Meike, Weisz Termina, Weisz Margitka, Stobiesek Laura, Sardy Marinka, Palkovich Eliza, Hecht Teréz, Sarkány Etelka, Elek Ilonka, Somló Margit, Weisz Jolánka, Göya Etelka, Lemmelter Emma, Weisz Szerá, Pfeifer Erici, Pieter Margit, Lustig Bela, Lustig Melanie, Berger Franciska, Berger Zsidónia, Stein Annuska, Köbl. Peit Róth Banka, Weiszfelder Irma, Weiszfelder Blér, Wetter Paika és Lilke, Szmak Emma, Oppenheim Paula, Lengyel Róza, Gregersen Anna, Gregersen Iona, Gregersen Liza, Gregersen Milike, Schönleina Minuska, Engl Margit, Riedl Etelka, Engel Alberta, Stadler Szeréna, Horn Blanka, Kornéli Sarolta, Weisz Ilonka.

(Nagy művész havverseny. A kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete február 8-án a Vigadó nagytermében jótékony alapú javára nagy hangversenyt rendezt, melyen művészek legelőkelőbbjei vesznek részt. Jegyek kaphatók a titkári irodában VI. Andrassy-ut. 13. l. em. A hangverseny műsora a következő: Előki megnyitja *Zerkovetz* Emil l. a) Wagner *Erzsébet* nag. áriája. "Tanácsos" című dalműve. b) Mayer Heilmund Bábi csevegés, éneki *Sonnyé B. Carola* 2. Szavalt előadja *Török Irma* 3. a) Liszt *Ferenc Rhapsodie Hongroise*, b) Raff *Caprice zongorán* előadja *Somogyi Mór*. 4) Szécsi Ferenc Bal után monolog, előadja *Csillag Teréz*. 5. Répülj jécsém, éneki *Hegy Aranka*. 6. Dr. *Vardai Antal* Pusztai legenda, szavalja *Topolcsai Deszö*. 7. Adams A szent város angol dal, éneki *Raskó Géza*. 8. Kiss József: Jehova, előadja *Jászai Mari*. 9. a) Dalok. b) Duett A kínai mézesetek című operettből, éneki *Hegy Aranka* és *Raskó Géza*. 10. Abrányi Emil: Felmadadás, szavalja *Hegy Mari*. 11. Konti József: Dal a vasutról, Czupasz-kuplék éneki *Rónaszi Gusztáv*. 12. Rubinstein: Romance, Popper: Fónó-dal, csellón előadja *Kordy D.* — Az egyes zeneszámokat *Kodor Ernő* kíséri.

(A kiadói hivatali titkárság bálja. A fővárosi hírlapkiadói hivatali tisztviselőik segítőegyletük javára, farsangutóján, március 7-én, a Royal-szálló díszterében művészeti előadással összekötött táncmulatságot rendeznek. A jelen eszék ígérkező mulatság, melynek jó híre már az előző évekből meg van alapítva este 9 órakor kezdődik. A művészeti részt *Rákosi Jenő*, az egyesület elnöke rendezi.

(Nagy tohem-estélyt és part rendez a Budapesti Artista-Egyesület február 7-ikén, szombaton, a Fővárosi Orfeumban. A díszes Varieté-színház összes helyiséget pompásan és stíluszerűen alakítja át erre a célra *Waldmann Imre* igazgató, aki egyérsmind az egyesület elnöke is. A közönség szórakoztatásáról minden tekintetben gondokodnak az artista Lesz ott mindenféle humoros megieptetés, telvonu áások d szmeneteket, hazárok, nagy lovgajjáték a *Foies Caprice* tagjaival, nyolc különféle nagy zenekar, stb. figyelemre méltó, hogy a bálizétt *Linke Pál* hírneves berlini zeneszerző, a *Luna asszony* és több más ismeret operette szerzője vezényli. A bál lady-patronesse-tisztelet *Waldmann Imréné* urónő fogja betölteni. Az estélyen és bálon trakk-kényszer nincs. Az előkés útlekötő itéve ez az est egyike lesz a fővárosi legszenzációsabb tarsangi mulatságainak. Jozzyek előre várhatóak a Fővárosi Orfeumban és a szokott elővételi helyeken.

(A Gazdaszónyok Alarcsbálja. A Magyar Gazdaszónyok Országos Egyesülete az idén is megtartja elite-álarcsbálját, még pedig február 8-ikán, a fővárosi Vigadó összes termében. Mint rendszeren, úgy ezzel az alkalommal is a nagy tombola lesz az álarcsból egyik vonzóereje, sok és értékes nyeresémtárgyval. A tombola intézését gróf Bath. a nagy Gróf Damjanich Jánosné grófi Hugonnai Béláné Hegedüs Sandorné, grófi Pálly Daun Lipótné teanói hercegasszony előnkök főkérsére grófi Hugonnai Béláné Szokolay Kornélné, Hálly Ferencné, Orósy Fülöpné Buiovszky Lila, gró. Kegievich Artúrné, Radó Antalné, Török Józsefné, Szerényi Béáné, dr. Ötvös Józsefné, Hauszmann Sándorné, Blazsejovszky Károlyné, Ziperovszky né választmányi tagok vállalták magukra. A tombolaszatóknál a fővárosi úri társaság sok szép asszonya is leányja fog segédkézni. A belépő- és tombolajegyek elárúsítása körül az egyesület választ-

mányának hölgytagjai máris lelkesen buzgózkodnak, anynyiva is inkább, mert a főnyesek ígérkező mulatság jövedelme a Gazdaszónyok leányvárvaházának javára fog szolgálni.

(Pénztézeti bál. Az elite-bálok sorába nagy fényvel lép be a pénztézeti bál, mely február 19-ikén lesz a Vigadó összes termében. A bál kettős célt szolgál: Az Erzsébet királyné-szauatórium és a beteg pénzintéti tisztviselőket támogató alap javadalmazását. A bálanyák névsora a következők: gróf Bathyán Lajosné, Barla Arnoldné, madarasi dr. Beck Gyuláné, madarasi Beck Nándorné, Felner Henrikné, Hevesi Odórné, dr. Korányi Frigyesné, Kornfeld Zsigmondné, Leitner Zsigmondné, baranyavari Uimann Adolfiné Vas Ferencné, Weisz Fülöpné. A bál első elnöke madarasi dr. Beck Gyula. Az elnökség tagjai: gróf Bathyán Lajos, Barcza Károly, Barla Arnold, Beck Miksa, Beck Nándor, Benke Gyula, Felner Henrik, báró Harkányi Frigyes Hevesi Odón Hollán Sándor, Imrödy Kálmán, dr. Korányi Frigyes, Kornfeld Zsigmond, Lancy Leó, Leitner Zsigmond, Lukács József, Mandy Lajos Szécsi Lajos, Székely Ferenc Szilvári Odón dr. Schmidt József, dr. Uimann Adolt, Vas Ferenc, Weisz Fülöp. A száztágu rendező-bizottság nagy buzgalommal biztosítja a bál sikerét; a bál irodája minden este 6-8 óra közt Andrassy-ut. 2. sz. a. helyiségében szívesen áll minden felvilágosítással rendelkezésre.

(A technikus táncost. február 4-én lesz a Royal-szállóban. A rendező-bizottság irodája a Hungaria-sz. állóban lesz február 1-től február 4-ig.

(Kereskedők bálja. A kereskedők báljára nagyban tolnak az előkésítetek és a buzgó rendezőség minden lehető ékvetet a bál sikere érdekében. Így Lang Lajosné védnökön mellé az előkelő társaságok lenyes hölgybizottság sorakozott. Az irodá, ug: a fővárosból, mint a vidékről valóságos oszromlog a meghívókért, nemcsak a kereskedő és gazdasági körök hanem nyilvános életünk elkölségei is a legelőkelőbb érdeklődést tanúsítják a tarsang ezen legelegánsabb estélye iránt.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Két sajtópör. Két sajtópörben hozott ítéletet ma délután a budapesti büntető-törvényszék sajtóelőtanácsa. Az egyiket dr. Orbán József volt debreczeni ügyvéd indította *Demjén József* maganzó ellen, aki a lapokban intézett nyílt levélben azt írta róla, hogy "már nem honoráriumért dolgozik, hanem mint rabló zsákmányra indul s inkább a börtönben volna helye, mint a kamarai tagok sorában". A törvényszék a vádlottat rágalalmazás és becsléértés vétségért hatvan korona pénzbüntetésre ítélte — A másik sajtópört *Markos G. Bula*, a *Herold Páter* című élap szerkesztője indította *Bolta Ferenc*, az *Alkotmány* 1901. szeptember 2-ikán azt írta róla, hogy kéies existencia s olyan pap, aki bitorolja a reverendát". Bonitz a bíróság előtt a valódság bizonyítását kérte arra nézve, hogy *Markos* engedelem nélkül távozott a veszprémi egyházmegyéből. A bíróság e.t megengedte, mire kihallgatták *Bövinger Rezső* szentszéki egyzét, aki valamásában kijelentette, hogy *Markos* püspöki engedelem nélkül tíz év óta van távol egyházmegyéjétől s a püspök támogatására és eltarására mint egyházmegyey pap nem számítat, bár föl van véve az egyházmegye kötelekébe. A bizonyítási bejezése után a bíróság Bonitzot büntésnek mondta a becsléértés vétségében és tíz korona jó- és öt korona mellékbüntetésre ítélte. Bonitz fölbebezt.

§§ A soproni bankbukás. Föprömből taviratózok: A bukott soproni Épitő-és Földhitelbank bünpörében ma dé előtt dr. Szilvassy Márton és dr. Schwarz Altréd mondták el védőbeszédeiket *Felke József*, *Krétschy Sándor* és *Prickler Ignác* felügyelőbizottsági tagok mellett. *Vilendy Imre* főügyész helyettes a védők által hangoztatott elvi kifogásokra válaszolt, majd a védők nagyobb része repikált. A vádlottak közül egyedül *Gebhardt József* igazgatósági tag mondot védőbeszédet. *Stanislauszki* elnök aztán kijelentette, hogy tekintettel az ügy bonyolult voltára, az ítélet csak a jövő szerdán délelőtt kilenc órakor fogja kihirdetni.

§§ Nemzetiségi ígztatás egy állami iskolában. Nyitra vármegye máva-barányvölgyi evangélikus iskoláját a múlt évben átvette az állam és kinevezte oda tanítónak *Mina Jánost*. Mikor az új tanító első előadását meg akarta tartani 1902. január 27-én, az iskolában váratlanul megjelent *Hornacek István*, *Maszy János* és még más tizenkét tót földmives, megnyeggették a tanítót, gorombáskodtak vele s a gyermekeket kiparancsolták az iskolából ezekkel a szavakkal: A mi fiaink tőtek és nem magyarok nem engedjük őket magyarul tanulni! *Hornacek* a következő napokon is ráeslett a gyermekekre s megnyeggették őket, hogy követ dobálja meg, ha a magyar iskolába merészkednek menni. *Chudovszky Géza* nyitrai királyi ügyész a hatóság följelentésére hatóság elleni erőszak címén vádat emelt a bünösök ellen. A nyitrai törvényszék *Sándor Géza* elnökielte alatt tegnap tárgyalta a bünügyet és *Jurewicz Iván* alügyész vádjára a két löbönstől 14 napi fogháza, a többi vádlottat pedig 3-8 napi fogháza. *Maszy János* végül, aki a tárgyalás a kalmavai sértő magavisolelet tanusított a bíróság elnökével szemben, fegyelmű uton még külföld 100 korona pénzbírságra, esetleg 5 napi fogháza ítélte. A nélet jogerős.

§§ A nyitrai nemzetiségi bünpör. A nyitrai törvényszék ma, a tárgyalás hatodik napján, végre bejezte a tanukihallgatásokat. A vád és védelem az

ünnepek után, kedden fognak megnyilatkozni mely alkalommal a nagy érdeklődésre való tekintettel, mely a nyitrai társadalom részéről a bünpör iránt nyilvánvaló, a vármegyeház nagytermében tartják meg a tárgyalást. A tót nemzetiségi párt — mint híre jár — a tárgyalás ezen utolsó napjára nagy tüntetésre készül, hogy támogatása s védelmet, a nyitrai társadalom azonban, taviratozza tudósítónk, szintén lésem áll és éppoly erőlyesen fogna visszautasítani minden illetéktelen beavatkozást, mint a hetvenes években, amikor a szt.-Vujtek-egylet gyűlésére Nyitraéra érkezett tót nemzetiségi agitátorokat külföze a városból.

Mandy Antal elnök, kir. táblai bíró megnyitván a tárgyalást a védelem főtanuját szöbította a bíróság elé, akiben a vádlottak egész bizama összpontosult. Dr. *Duchony József* ügyvédjelölt az, aki valamás szerint dr. *Markovits Rezső* vádlottak helyettese volt, aki néhány lépésre állt a szónoktől s úgy Botalun, mint Lubinán megfigyelte beszédeiket. Határozatlan emlékszik, hogy a vádlottak magyar és tötnye vő adókönnyeket emgettek a hatóság iratokat azonban tót nyelven követelték kiadatni. A nép-és középiskolákban egészen az egyetemig tót tanylevet követelték. *Markovits Gyula* vádlott a kuriai bíróságról szóló törvényt magyarázta.

Ügyész ellenzi a tanu megmiteltetését mert valótlanságokat állított, melyet a kihallgatóit tanuk által immár bebi-onyított tények megcaolnak. Védő beismeri, hogy a tanu valamásra ellentétben áll a vád botalusi tanujával, de ez nem zárja ki az ellenkező bizonyítást. Meg van róla gyö.ödve, hogy a bíróság a mérlegelésnél figyelembe fogja venni a védelem kifogásolt tanuit is. Elnök: Azt a védő ur nem tudhata, meggyöződésére pedig a törvényték nem kívánosi. Védő: A tanu intelligenciája is emeli tanuságának jogi fontosságát. Védő: Ellenkezőleg. A törvényték a tanu megmiteltetését mellőzi, mire védő lefolyamodást jelent be.

Kihallgatták még *Dujka György* molnárt, *Truszik-Hrabovszky Maron* és *Szolovec György* földmiveseket, akik szintén a vádlottak javára vallottak; végül pedig *Rokó Márton* szabót, de úgy ezt, mint a többi nyilvánváltu valótlanságaik miatt a törvényték elzárta az eskütlől.

A bizonyító eljárás ezzel befejeztetett. A tárgyalást az ünnepek után való kedden folytatják, melyen a vád és védelem teszi meg előterjesztéseit s a bizonyítási eljárás a szükséghez képest kiegészítetik.

Nyiltér.

4%-os kamatozást meghaladó, adómentes

Tőkebefektetésre

ajánljuk a

Magyar helyi érdekű vasutak r.-t.

4%-os, 105%-al visszafizendő

KÖTVÉNYEIT,

melyek, valamint az összes állampapírok és elsőrendű záloglevelek nálunk a napi árfolyamokon előnyösen vásárolhatók.

A vásárolt értékpapírok megörzését átvesszük nyílt letétek alakjában, azonkívül e célra

Safe deposit-osztályunk

is rendelkezésre áll.

A Pesti magyar kereskedelmi bank

váltóüzlete Budapest, V., Dorottya-utca 1.

Iső biztosító intézet katonai

szolgálat esetére

0 es. és kir. Fensége József főherceg védműksége alatt mint szövetkezett

Budapest, Váci-utca 34.

Fügyermekok ellátása a védőteleztésig, illetve a nagykoruság idejére. — Ocsó díjtételek, szabadulvi feltételek.

Jelentékeny nyereségrészesedés, képviselőik, utazók és főgyűnkök előnyösen alkalmaztatnak.

Biztosítási állomány 42 millió korona. Biztosítási alapok 19 millió korona.

TÉLI-FÜRDŐKÚRA.

Természetes forrmeleg kénes források, iszapfürdők, iszapburogatások, Zahony-massáza. Viszorgógyógyintézet, villany-fényterápia stb. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, készvény, ideg-bőrbajok és fell fürdőkúra felől Kiemelt prospektust küld ingyón a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. „ 31-én	1,563,961,000	„
1900. „ 31-én	1,687,840,168	„
1901. „ 31-én	1,828,181,200	„

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budap. st. IV., Kar ty.-körút 26.

(Az e rovat alatt közöltnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

VIDÉK

— (Marosvásárhely város törvényhatósági bizottsága) mai közgyűlésén *Bedőházy* János és *Sebestyén* Dénese orsz. képviselőknök azt az indítványt hozta az unjonjatlak és civilista telemelése ellen írlrlatolt intézést, leszáváltak s nagy többséggel *Fenyvessy* Sómának azt az indítványát fogadták el, hogy a címer- és zászlókérdés Magyarországgal közjogi önállóságának megtefe ön szabályoztasság, a magyar tisztiek a magyar ezredekhez osztassanak be.

— (Tiszújtitás Halason) E hó 28-án ment végbe Kis-Kun-Halason a tiszújtitás. Polgármester lett *Vári Szabó* István volt polgármester 69 szavazatával szemben dr. *Nagy Mór* volt fővárosi, jelenleg halasi ügyvéd 136 szavazattal. Tszti ügyészszé választották dr. *Hoffmester* Judát számvizsgálóvá *Keitner* Sámot, pénztárossá *Vrhager* Károlyt.

TÁVIRATOK

A cukorjavaslatok az urakházában.

Bécs, január 31.

A képviselőház költségvetési bizottsági termében tegnap történt boirányos eset után közvetlenül az urakháza elnöke az urakháza két tagjának kérésére nyomban felkereste a képviselőház elnökét, gróf *Vettert*, hogy tiltakozzék az urakháza tagjainak megválasztása ellen. Gróf *Vetter* nyilatkozta a kielégítette az urakháza elnökét s ezzel az ügy elsimult.

Ma délelőtt az urakháza három pártja ülést tartott a boirányos affér tárgyában. *Fürstenberg* herceg indítványára kimondták a pártok, hogy az esetet szóvá kell tenni az urakháza nyílt ülésén. A konferencia után a három párt elnökei tanácskozáásra vonultak vissza az urakháza elnökeivel, aki később gróf *Vetter* elnökkel beszélt meg a teendőket.

Csak ezután nyílt meg az urakháza ülése, amelynek napirendjén a cukorjavaslatok voltak.

Bécs, január 31.

Az urakháza mai ülését délután 1 óra 45 perckor nyitotta meg *Windischgrätz* herceg elnök. A beérkezett irományok emitézése után gróf *Merveldt*, a cukor-bizottság elnöke, a brüsszeli egyezménynek és a többi cukor-javaslat sürgős tárgyalását indítványozta. Az indítványt elfogadták és az elnök indítványára elhatározták, hogy mind a három törvényjavaslatot együtt veszik általános tárgyalás alá.

Gróf *Merveldt* előadói hozzájárul az elnök tegnap kifejezett aggodalmához, hogy t. i. az egyezmény elintézésé határidőhöz van kötvé. Előzárásra ajánlja az egyezményt. A bizottságban a kontingentálás kérdésében többen szóláltak fel úgy a kontingentálás eive ellen, amelyben a gazdasági forgalom korlátozását látják, mint a kontingensnek Ausztria és Magyarország között való leosztása ellen. amennyiben a Magyarországának juttatott kontingens tiasagosan nagyinak tartják. De azért a bizottság elfogadta a törvényjavaslatot. Kéri a hazat, hogy úgy az egyezményt, mint a cukoradó-javaslatot fogadja el.

Gróf *Achenhüller*, aki unokánkákat a brüsszeli konferencián képviselte, a brüsszeli egyezmény és a cukoradónak leszállítása mellett nyilatkozik, de konkrét javaslatot erre nézve nem óhajt, mert annak nincs kielégítése sikerre. A kontingentálást általában ellenzi.

Az Ausztria és Magyarország között megállapított kontingentálást nem annyira az ebből Ausztriára háruló veszteség miatt sajnálja, mint inkább azért, mert ez által megint új választófal keletkezik a monarchia két állama között. De ha már egyáltalán kontingálni kell, logikusnak találja, hogy Ausztria és Magyarország között is megállapítsák a kontingenset. A kontingensből Magyarországának juttatott mennyiség ellen lehetne talán némi kifogást tenni, mert a számok pontos megvizsgálása tényleg azt derítené ki, hogy Magyarországra bizonyos nyereség jut. De azért — ugymond — sietek kijelenteni, hogy nem irigylem Magyarországtól azt a fényes üzeletet, amelyet ez alkalommal csinált, hanem csak sajnálom, hogy nekünk osztrákoknak nem kedvezett úgy a szerencse.

Lobkowitz Ferdinánd herceg ellensége az egyezménynek. A cukorkontingensnek két állam között való felosztásáról a következőket mondja:

En nem tartozom azon emberek közé, akik irigylük Magyarországtól a kulturalis vagy anyagi haladását. En és minden más hazasi csak örülnékünk, ha a monarchia másik állama virágzik és én nem is megyek el annyira mint népek, hogy bizonyos ellentéteket idézzek elő. De itt halgtatólag és észre-vétlenül a monarchia másik államának meglehetősen jelentékeny ajándékot adnak. A szónok reméli, hogy a cukoradót mihamarabb leolgják szállítani.

Pléner üldvözi az egyezményt, mivel véget vet a prémiumgazdálkodás által teremtett tarthatatlan állapotoknak. A kontingentálás kérdésének lefejtése során kifejté a szónok, hogy a cukorra vonatkozó helyzetet Ausztria és Magyarország között az átutalási eljárás lényegesen módosította és új alapokra fektette. Ez utalási eljárás eive által a fogyasztás után való cukorbevételüket tényleg megosztották a két állam között. Mindenesetre lehetséges lett volna még egy ut, az, hogy a cukorforgalmat Ausztria és Magyarország között egyáltalán ne engedjék meg, úgy amint az a monopóliumot képező cikkekkel máris történik. Felhívom az urak figyelmét egy kis részletre, amely kikerült a nagy nyilvánosság figyelmét, hogy t. i. ma már tényleg el van tiltva a megadózatlan cukor és megadózatlan pálinka forgalma, hogy ez a két cikk máris mint monopólium csak nem lehet a két állam között szabadforgalom tárgya. Ha ezt a tény analóg módon meggon-dolták volna, úgy ebből bizonyára nem következett volna a kontingentálás Ausztria és Magyarország között.

Jeiteles udvari tanácsos azt indítványozza, hogy a kontingens-javaslatot, amelynek előadása nincs határidőhöz kötvé, utasítsák vissza a bizottsághoz, mivel a javaslat a legközelebbi öt évre kizárja, hogy egyes iparosok újabb cukorgyárakat állítsanak fel és mivel kimondja a kontingens-igazolványok átruházhatóságát.

Böhm-Bawerk pénzügyminiszter csallakozik az előzetes közlők sajnálkozásához, hogy a háznak nem adott elegendő időt az egyezmény megvitálására, de ebben a kormány nem hibás. A miniszter végül védelmezi a kontingens-javaslatot és ellenzi *Jeitelesnek* indítványát, hogy t. i. a javaslatot visszautasítsák a bizottsághoz, mivel végre meg kell szabadítani a cukorkérdésben érdekelteket a legközelebbi jövőre nézve a kizáró bizonytalanságból. (Tetszés.)

A ház erre elveti *Jeiteles* indítványát és megadja a brüsszeli konvencióhoz alkotmányos hozzájárulását, mire mind a két cukorjavaslatot a részletes vita után változatlanul elfogadták.

Az ülés végén *Koerber* miniszterelnök sajnálattal fejezi ki a tegnapi incidensnek lelett. A maga részéről megragadja az a kalmat, hogy az összes megjelenteknek közreműködésükért annál öszintébben mondjon köszönetet, mert ezáltal egy épp oly fontos, mint sürgős gazdasági kérdés kielégítő megoldását lényegesen előmozdították. (Élénk tetszés.)

Az ülés 5 óra 10 perckor ért véget.

A cettinyei udvar gyászsa.

Cettinye, január 31. *Milena* fejedelemasszony ma visszaérkezett Cettinyébe, hogy jelen legyen atyja temetésén.

A francia hadügyi vita.

Páris, január 31. A kamara a hadügyminisztérium költségvetését tárgyalja. *Maujan* előadó kifejti, hogy Franciaország nem mond le egyetlen igényéről sem. Az erős hadsereg a legjobb biztosítéka a demokratikus köztársaságnak. Most elsőrangú hadseregünk van oly tartalékkal, mely épp oly erős, mint Németországé. Ezután elfogadták az első fejezeteket, valamint azt a módosítást is 277 szavazattal 221 ellenében megszavazták, mely szerint a területiális hadsereg tagjainak 13 napos fegyvergyakorlatra 1903-ban elmarad. A tartalékok 23 napos fegyvergyakorlatának eltörlésére vagy megrövidítésére irányuló indítványokat a hadügyminiszter kívánságára, aki a 28 napos gyakorlat tennartására mellett nyilatkozik, a bizottsághoz utasították. A tárgyalást hétfőn folytatják.

Gyermekvédelem.

Berlin, január 31. A birodalmi gyűlés második olvasásban elfogadta a gyermekmunkáról intézkedő törvényjavaslatot, mely megállapítja, hogy gyermekeknek a 13 éven aluli fiúk és leányok, valamint a 13 évnél idősebbek közül azok tekintendők, akik még a népiskola latogatására kitézetek. Semmiéle építkezésnél gyermekeket nem szabad alkalmazni. Műhelyekben, kereskedésekben a közlekedési územekben, nyilvános színházi előadásokban és kocsmákban 12 éven aluli gyermekeket nem szabad foglalkoztatni. A

legközelebbi ülés kedden lesz. A napirenden a költségvetés tárgyalása áll.

Hajdúösszeütközés.

Korfu, január 31. A korfui osztona közelében a *Pioneer* angol oirkálójához összeütközött egy torpedó-naszádzuval. Több ember életét vesztette. Eddig két holttestet találtak meg. Eltűnt 13 ember.

Az albán zavargások.

Konstantinápoly, január 31. Az *Agence de Constantinople* jelenti: Egy magyar lapnak az a belgrádi jelentése, hogy az albánok Elbászán és Dibre között öt bolgár iskolát erőszakosan bezárták és a tanítókat elkergették, a helyszínén végzett vizsgálat szerint teljesen alapítatlan.

Merénylet a kínai kormány ellen.

Berlin, január 31. A Wolff-ügynökség jelenti Hongkongból tegnapi kelettel: Itt és Kantonban több letartóztatás történt, állítólag a kínai kormány ellen tervezett merénylet miatt. Több helyen legyverneműekert koboztak el. Komoly rendzavarásoktól nem tartanak.

Földrengés.

Catania, január 31. Az éjjel Milo faluban erős földrengés volt. A földrengést Acieroleban és Catania-ban is érezték.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, január 31. A schodniki petroleum részvénytársaság a forgalomba került híresztelések megcáfolására közlést tesz az 1902. évről szóló ideiglenes mérleget, amely konstatalja, hogy 1,400,000 koronányi leírás után a veszteség tavaly 800,000 koronát tett ki, aminek az oka, hogy a készletek ára csökkent s különben is árhanyatlás következett be a piacon.

Bécs, január 31. (A *Budapesti Napló* telefontelefonos.) A nemzetközi gabonapiacon az enyhe időjárás következtében az irányzat lényegesen nem ugodtabb lett, Párisban eleinte csekély gyöngülés állott be, azonban New-York meglehetősen erős illendülés mutatkozott, mert a hausse-spekuláció nagyobb kötésekhez hozott létre. A kivietli államok nem lejtettek ki tevékenységet s erre a készletek csökkentek, de ez a körülmény nem volt képes a reakciót feltartóztatni. Az itteni piacon az irányzat már a mult héten hanyatlásnak indult, e héten pedig határozottabban lanyha lett. A nagyon is kedvezőtlen liastiórgalmi viszonyok következtében buza iránt nem mutatkozott vásárlási kedv. E cikk tehát a mai hetitől kezd 20 fillérrel olcsóbb volt, mint nyolc nap előtt. A bevásárlások jelentéktelenek voltak, mert sem a malmok, sem a vidék, nem vásároltak. Elkelt sziláronál 76 kg.-os 7.60 K., bécsi malomból 78.5 kg.-os 7.45 K., Surányból 75-76 kg.-os 7.10-7.20 K., Jánosbázról 76 kg.-os 7.20 K., Bengyellről. Rozs tíz fillérrel olcsóbb s aránylag forgalmazott.

Eladtak 70 kg. 6.20 K. Jánosbázról, 70.5 kg. 6.22 K. Deveserről, 6.40 K. Páparól, 6.45 K. Gyömrőről. Árpában csekély volt a forgalom, új tengeri 5.85-6.-K. 5 fillérrel szilárdabb, zab 5 fillérrel olcsóbb, minőség szerint magyar zab 6.50-7.10 K., osztrák 6.45-6.70 K.

A határidőpiacon a kedvezőtlen készletűzésde és az enyhe idő következtében az irányzat hanyatlott. Buza a mult heti áriolyamhoz képest 24 fillérrel hátrányban maradt, rozs 16, zab 11-12 fillért vesztett. Jegyzetelt: Buza tavaszra 7.53, rozs tavaszra 6.79, zab tavaszra 6.29 K.

Liszten a viszonyok jelentékenyen rosszabbodtak, korpá teljes áron tartott.

New-York, január 31. (Zerménybősdé.) (Zárlat.)

Gyapot: New-Yorkban helyben 9.05 (9.05). Január — (8.80). Aprilisa 8.85 (8.81). New-Orleansban helyben 8.7/8 (8.7/8). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 8.20 (8.20). Stand white Philadelphában 8.15 (8.15). Refined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — Zsír: Western steam 10.15 (10.25). Rohe és Brothers 10.35 (10.45). — Tengeri iranyzata szilárd. — Január — (—). — Márciusra 57.— (57.1/4). — Májusra 50.1/2 (50.1/2). — Buza iranyzata szilárd. — Páros ósa helyben 81.1/2 (82.1/2). Január — (—). — Márciusra 82.1/2 (83.1/2). Májusra 81.— (81.—). Jul-ra 78.1/2 (79.1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — Kévé: Iair Rio T. sz. 6.1/2 (6.1/2). — Jan-ra — (4.10). Aprilisa 4.35 (4.30). — Liszt: Spring Wheat cears 8.05-8.10 (8.05-8.10). Cukor: 8.1/2 (8.1/2). On: 23.75-29.10 (23.75-29.10). — Rész: 12.45-12.70 (12.45-12.70). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, január 31. (Zerménybősdé.) (Zárlat.)

Buza iranyzata szilárd. — Jan-ra — (—). — Márciusra — (—). — Tengeri iranyzata szilárd. — Jan-ra 43.1/2 (43.—). — Zsír: Jan-ra 9.47 (9.90). — Máj-ra 9.37 (9.42). Szalonna short cear — (—) 9.49 (9.49). — Sertészsír: Májusra 16.52 (16.50). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MESE

A nyulásztor.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, annak volt száz nyula. Aztán a király az egész országban kihirdette, hogy aki három nap egymásután meg bírja a nyulat őrizni, annak adja az egyetlen leányát meg a fele királyságát. Volt abban az országban egy szegény ember is, annak volt három fia. Mikor ezek meghallották, mit hirdetett ki a király, odaállt a legidősebbik az apja elé és azt mondta:

— Edes apám, elmegyek, megőrizem a király nyulait.

Jól van, kapott egy cipőt meg egy üveg bort, aztán elindult a király kastélya felé. Megy, mendégel, egyszerre csak elejbe kerül egy összetörődött ringyes-rongyos koldusasszony.

— Jaj, kedves fiam — ezt mondja — már egy hete, hogy egy harapás se volt a számban, adj egy kis kenyert!

— No ha egy hete nem ettél, az én kenyeremből most sem eszel! Kotródj innen, mert mindjárt lesz nemulass!

Elkötörödött szegény öreg koldus asszony és a legény tovább ment, utójára odaért a király kastélyához. Beköszön:

— Adj! Isten jó napot, királyi fölséged, eljöttem megőrizni a nyulakat.

— Jól van, fiam, megőrizheted, de ha nem tudod, kivesszőzöttek a városból.

Másnap reggel kihajtotta a legény a nyulakat. A kertben, az udvaron még csak szépen mentek, de amint kiértek a mezőre, egyszerre csak, ahány nyul volt, annyifelé szaladt. Egész nap kereste őket az Andris (ez volt a legidősebbiknek a neve), de kereshette volna száz esztendeig, mégse találhatta volna meg s este nyulak nélkül kellett neki haza mennie. A kastély előtt már várta a király s mikor látta, hogy nyul nélkül jön haza, odaszólitotta a kocsisait, béreseit, mindegyiknek egy botot adott a kezébe s kivesszőzölte a kastélyból.

Megy az Andris haza nagyveretten s elpanaszolja, hogyan járt.

— No ha te nem őrizted meg, majd megőrizem én a nyulakat! — azt mondta a középső testvér, az Istók.

Aztán ő is kapott egy cipőt, meg egy üveg bort és elindult a király kastélya felé. Megy, mendégel s amint megy, egyszerre csak elejbe kerül az az összetörődött, ringyes-rongyos koldusasszony.

— Jaj, kedves fiam — azt mondja — adj egy kis kenyert, már egy hete, egy harapás se volt a számban!

— No ha egy hete nem ettél, az én kenyeremből most sem eszel! Kotródj innen, mert mindjárt lesz nemulass!

Elkötörödött szegény öreg koldusasszony, a legény meg tovább ment s utójára odaért a király kastélyához. Beköszön:

— Adj! Isten jó napot, királyi fölséged, eljöttem megőrizni a nyulakat.

— Jól van, Istók fiam, megőrizheted, csak arra vigyázz, hogy úgy ne járj, mint a bányád.

Másnap reggel hajja ki az Istók nagypeccesen a nyulakat, gondolta magában, már hogy is ne tudná megőrizni. Iszen, milyen szépen mennek ki a kertből, az udvarból, mintha megannyi kezecskéje volna. Hanem bezzeg aztán, mikor kiértek a mezőre, még jól körül se nézhetett, már nem volt előtte egy se, ahány nyul volt, annyifelé szaladt. Futott utánuk egész nap, hogy majd valahol megtalálja, de szaladhatott volna akár száz esztendeig, még se találta volna meg őket; este nyul nélkül kellett neki hazamennie.

A kastély előtt már várta a király s mikor látta, hogy nyul nélkül jön haza, odaszólitotta kocsisait, béreseit és az Istókat kivesszőzölte a városból.

Megy az Istók haza nagyveretten és panaszkodik, hogyan járt.

— No, — azt mondja a legkisebbik — a Jancsi, ha ti nem őriztétek meg, majd megőrizem én!

— Te őrizned meg, te hitványaság! — azt mondta a másik kettő, — csak azt lesd! Oda ne próbálj menni!

De biz a Jancsi gyerek feltarisznyázott s mikor megkapta a cipőt meg az üveg bort, elindult a király kastélya felé. Megy, mendégel, egyszerre csak elejbe kerül az a ringyes-rongyos koldusasszony.

— Jaj, kedves fiam, — azt mondja neki, — már egy hete, hogy egy harapás se volt számban, adj egy kis kenyert!

— Adok biz én, nénémasszony!

Átváltoztatta a cipőjét, kettészelte és az egyik felét odaadta a koldusasszonynak, a másik felét meg magának tartotta.

— No, mivel ilyen jó voltál hozzám, — azt mondta az öregasszony, — nesse ez a sip, talán még hasznát veheted. Ha ebbe belefújsz, egyszeribe ott van melletted, amit magad elől kívánsz és ha magát a sipot oda is adod valakinek, mihelyt kívánod, mindjárt ott van megint nálad.

Szépen megköszönte Jancsi a koldusasszony ajándékát, aztán ment tovább s utójára odaért a király patájához. Beköszön:

— Adj isten jó napot, királyi felséged, eljöttem megőrizni a nyulakat.

— Jól van, Jancsi fiam, megőrizheted, csak arra vigyázz, hogy úgy ne járj, mint a bányád.

Másnap reggel kihajtotta a Jancsi a nyulakat. A kertben, az udvaron még csak szépen mentek, de amint kiértek a mezőre, egyszerre csak ahány nyul volt, annyifelé szaladt, utánuk Jancsi, próbálta kergetni, terelgetni, de hiába, utójára egyet se látott.

Leült nagy szomorúan egy tuskóra, aztán elkezdte a sirást, hogy minek jött el, miért nem fogadott szót a két bátyjának. Amint javában sirt, egyszerre csak észbe jutott, hátha megpróbálná azt a sipot, amit az a rongyos koldusasszony adott neki. Előveszi, belefúj, hát teremő Istenem, egyszerre csak nyargal ám elő a sok nyul,

mind, odaszalad eléje és olyan szépen legelészik, mint egy falka birka.

Megőrült a legény, s mikor este lett, haza hajította a nyulakat. A király nagyot nézett, hogy ez micsoda csoda, hogyan tudta a legény megőrizni, aztán elkezdte olvasni, egy, kettő, három, de bizony ki volt az mind egész százig, nem hibázott egy se.

— No, derék legény vagy, — azt mondta a király, — hanem majd meglátjuk holnap!

Másnap megint kihajtotta Jancsi a nyulakat és ott legelésztek körülte. Hanem a király otthon törté a fejét, hogyan tegye azt, hogy a Jancsi ne őrizhesse meg a nyulakat; mégis csak röstelte a leányát ilyen szegény legényhez adni. Utójára azt mondta a feleségének:

— Menj ki, anyujuk, a mezőre, kérj egy nyulat attól a pásztortól. Ne sajnáld érte a pénzt, csak adjon. Majd elbánnak vele aztán!

Jól van, kiment a királyné a mezőre és kért a Jancsitól egy nyulat.

— Adok, — azt mondja a Jancsi, — de csak kétszáz forintért meg két csókért.

A pénzt valahogyan még csak megadta volna a királyné, de megcsókolni mégis röstelte, pedig csinos legény volt ám! Hanem aztán mikor látta, hogy másképp sehogy se kapja meg a nyulat, gondolta magában: hahó mégis a vöm lesz! és két cuppanós csókot nyomott az orciájára.

Nagy örömmel vitte aztán haza a nyulat egy kendőbe takarva, elvitte egész a kastélyig, de amint az urára kiáltozott, hogy jöjjön hamar, itt a nyul, egyszerre csak úgy érezte, hogy valami ugrik ki a kendőből. Jön a király nagysietve:

— No hadd lássuk, hol az a nyul?

— Jaj, — azt mondja a királyné, — nem tudom én hová lett; éppen most fogtam, a kendőt jól összeszorítottam, még sincs benne.

Hát ennek bizony már nem üthették bottal a nyomát. Este hazahajította a nyulakat Jancsi. A király már alig várta s amint betelelte a falka nyulat az udvarra, csak olvasta, csak olvasta, egy, kettő, három, négy, de akármennyit olvasta, mégse lett abból kilencvenkilenc, ki volt az mind egész százig.

— No, derék legény vagy, — azt mondta a király, — hanem majd meglátjuk holnap!

Harmadnap megint kihajtotta Jancsi a nyulakat, a király pedig azt mondta a leányának:

— Menj ki, lányom, most te a mezőre, tudd meg attól a kötnivaló Jancsitól, hogyan tartja össze a nyulait.

Kiment a királyné a mezőre, hát a Jancsi ott ül egy zsombékon egymagában, nyulat meg semerre se lehetett látni.

— Hát te így őrzöd a nyulaidat? — azt mondta a királyleány, — iszen egyet se látok!

— Majd látsz mindjárt, azt felelte a legény. Azzal elővette a sipját, belefúj, egyszerre csak szaladt elő a sok nyul, úgy szaladtak, majd fölbukfenceztek s mikor odaérték Jancsi elé, elkezdtek szépen legelészni, mint egy falka birka.

— Ejnye, de pompás egy sip ez! — azt mondta a királyleány, — nem adnád el nekem?

— On támadástól tart és ön engem kérdez, vajjon félig-meddig remélhetünk-e nyugodt éjszakát. No, mi az ön véleménye?

A kapitány vállalt vonagatta.

Az orvos tovább faggatta:

— De önnek tudnia kellene.

— Azt tudom, hogy e pillanatban a falu a miénk, — válaszolt a kapitány. Többet ennél nem tudok; itt vannak az ellenség papírjai!

A kapitány magasra tartotta és türelmetlenül lobogtatta a papirosokat, mislalt így szólt:

— Nem adnak semmi olyas hírt, amiben megbizhatnék. Ezzel szemben annyit mondhatok, hogy a németek fősergeje számról nézve tisztette nagyobb, mint a miénk, talán közelebb van e házhoz, mint a francia főserge. Vonja le ebből következtetéseit. Egyéb mondanivalóm nincs.

E nyugtalanító felelet után Arnault kapitány felugrott helyéről, köpönyegének kámzsáját fejére huzta és a gyertyafényénél rágyújtott egy cigarettára.

— Hová megy ön? — kérde az orvos.

— Megnézem, mi újság az előőrskönn.

— Szüksége van még erre a szobára?

— Most nincs szükségem rá, akár több órára is átengedhetem. Talán egyik sebesültjét szeretné ide beszállásolni?

— Az angol nőre gondoltam, — felelt az orvos. — A kórházban még sincs alkalmas hely számára. Itt kényelmesebben elhelyezkedhetnek és az ápolónéval elszórkozhatnak.

A kapitány mosolygott, de e mosolytalan volt valami keserű guoy.

— Két nő van itt, — szólt — és Surville orvos e nők lovagja. Vezesse be őket, ha már oly vigyázatlanok, hogy önre bízzák magukat.

Már az ajtóban volt a kapitány, amikor megállt és bizalmatlankodva visszatekintett az égő gyertyára.

— Kösse a nők lelkére, hogy óvatosak le-

környékből molnár lakott. Egy fagygyugyertya halvány fényénél éppen a németeknek néhány ellopott táviratát olvastatta.

A nyitott, nagy rostont már kialudtak az égő hasábfák; a szén vörös parazsa csak gyengén világította be a szoba egy részét. Mögötte a padlón a molnár néhány üres zsákja hevert. Vele szemben a sarokban állt egy díofa-ágy. A falakon köröskörül gazdag változatban különböző szenttárgyak és házierek lógtak. A konyhába nyíló ajtó kiszakították sarokaiból, hogy behozhassák a esetpatéban megsebesült katonákat. A konyhában most nyugodtan pihentek a francia orvos és egy angol ápolónő gondozása alatt, aki szüntelen a sebesütek mellett volt. Egy darab durva szövet választotta el a két szobát s így helyettesítette az ajtót. Volt a hálószobának egy másik ajtaja is, amely az udvarra nyílt, de az zárva volt és gondosan be volt reteszelve a fatábla is a szobának egy ablakán. Megerősített örök állottak minden előrsön. Ily módon a francia parancsnok a maga részéről minden lehető megtett, hogy magának és embereinek zavartalan éjszakai nyugodalmat biztosítson.

Arnault kapitány még elmélyedt a táviratokban, amelyekből időnkint az asztalon álló írószerek segítségével jegyzeteket készített, amikor a foglalkozásában egy ember belépése megzavarta. Surville orvos belépett a konyhába, mintán a szövetfüggönnyel félrevonta és közeledett a kis rek asztalhoz, amelynél felelője ült.

— No, mi újság? — kérde a kapitány konyhers hangon.

— Egy kérdésem volna önhez, — válaszolt az orvos. — Biztonságban vagyunk az éjszaka?

— Miért akarja ezt tudni? — kérdezte a kapitány bizalmatlankodva.

Az orvos a konyha felé mutatott, amely kórházát volt átalakítva.

— A szegény fiuk odabenn aggódnak a kö-

vetkező néhány óra miatt, — válaszolt az orvos.

REGÉNY

AZ UJ MAGDOLNA

— REGÉNY —

Irta: WILKIE COLLINS

(1)

Első kötet.

I.

A határszéli házikó.

BEVEZETÉS.

Szinhely: Franciaország.

Idő: Az 1870. év őszén, a franciaporosz háború alatt.

Személyek: Arnault francia kapitány, Surville, seborvos a francia tábori kórházban; Wetzel Ignác, seborvos a német hadseregben; Mercy Merwick, ápolónő a francia tábori kórházban és Grace Roseberry, egy hölgy, aki Angliába árutáborban van.

Első fejezet.

Két asszony.

Sötét éj volt. Patakokban zuhogott a zápor. Késő est: a kis Lagrange falu közelében, a német határ mentén francia és német őrszolgák akadtak egymásra és harcba keveredtek. A kilejtett ütőzetben ezuttal a franciák győztek. A látszat szerint legalább néhány száz német katonát visszaszorítottak a határon. Jelentéktelen csatározás volt, nem sokára a weissenburgi nagy német győzelem után és az újságok vagy semmit, vagy nagyon keveset közöltek az esetről.

Arnault kapitány, a francia csapat parancsnoka egyedül ült a falu egy kis házában, ahol a

— Nem eladó, azt mondta Jancsi, de ha adsz száz forintot meg száz csókot, hát, Isten neki, odaadom.

A száz forintot szívesen megadta volna érte a királylány, a csókot se sajnálta, mert szép legény volt ám a Jancsi, csak hogy szegyelte magát. Hanem aztán mikor látta, hogy sehogy se kapja meg a sipot, gondolta magában: hátha mégis az uram lesz! és megadta neki a száz forintot, ráadásul meg a száz csókot.

Nagy örömmel vitte aztán haza a sipot és jó szorosán fogta, hogy valahogyan ki ne ejtse a kezéből. Alighogy haza ér, szólítja az apját, hogy jöjjön hamar, megvan a sip, de amint át akarja adni, egyszerre csak volt, nincs. A sip szépen visszarepült a gazdájához.

Megharagszik a király, szalad ki a mezőre, hogy csak az ő kezébe kerüljön az a sip, ő majd jobban meg tudja fogni, aztán jaj lesz annak a kötnivaló legénynek. Mikor kiért a mezőre, Jancsi ott ült a zombékban, nem messze tőle pedig a királynak a szürke lova legelőszett.

— Ejnye, Jancsi fiam, — azt mondta a király, — nem adnád el nekem a sipodat?

— Nem eladó, hanem ha a király ad ezer forintot és megcsókolja azt a szürke lovat, hát Isten neki, odaadom.

Az ezer forintot valahogyan még csak megadta volna a király, de a szürke lovat sehogyan se akarta megcsókolni. Hanem aztán mikor látta, hogy a legény nem tágít, hogy másképp sehogyan se kapja meg a sipot, gondolta magában:

— Hiszen senki se látja, megcsókolhatom. Hanem csak legyen a kezem között a sipod, tudom, megkeserülöd ezt még, Jancsi!

Avval megcsókolta a szürke lovat, kifizette az ezer tallért és nagy örömmel ment haza a sippal. Volt neki egy vasládája s mikor hazaért, mindjárt odaszaladt, hogy majd abba zárja a sipot. Hej, de amint kinyitotta és bele akarta tenni, majd hanyattvágódott ijedtében, a sip volt, nincs. Kiröpült a kezéből s visszazált a legényhez.

Este hazahajtatott a Jancsi, megvolt mind a száz nyula. Haragudott a király, hogy a Jancsi így lóvá tette, de az most már mindegy, kitelt a három nap, megőrizte a nyulakat, neki kellett volna a királylányt adni.

— Kellene a lányom, ugy-e? — azt mondta a király a Jancsinak.

— Kellene bizony, felséges király uram. — No ha kellene, előbb nem kapod meg, míg csak ezt a nagy zsákot itt tele nem hazudod.

Gondolta magában a Jancsi.

— Ez talán nem is lesz olyan nehéz dolog. Odahozták a zsákot és Jancsi elkezdett belebeszélni. Elmondta, hogyan adott neki az öreg asszony egy sipot, milyen szépen össze tudta evvel sipolni a nyulakat, aztán kijött a királyné, adott neki egy nyulért kétszáz forintot meg két cuppanós csókot...

— Jaj, — azt mondja a királyné, — már tele van a zsák, kössük be!

gyenek és kíváncsiságukat ne elégítsék ki e szobán kívül.

— Mit akar ön ezzel mondani?

A kapitány a mutatójával jelentőségteljesen a zárt ablaktáblák felé mutatott:

— Ismert-e ön valaha olyan asszonyt, aki ellentállt volna annak a kísértésnek, hogy az ablakon ki ne tekintsen? — kérde. — Sőtét van és hölgyeinek bizonyára előbb-több kedvük támad az ablaktáblát kinyitni. Mondja meg nekik, hogy én nem kívánom, hogy a gyertyafény elárulja fészálásomat a német őrhátorknak. Milyen idő van odakünn? Esik még az eső?

— Csak úgy szakad az eső.

— Annál jobb. Akkor nem látnak bennünket a németek.

E vigasztaló megjegyzéssel kinyitotta az udvarra nyíló ajtót és kiment.

Az orvos kissé félrehuzta a szövetfüggönyt és kiszólt a konyhába:

— Miss Mervick, ráér kissé kipihennie magát?

— Unos-untig — válaszolt egy szelíd hang a melankóliának kifejezésével, amely már e két szón is érezhető volt.

— Ugy jöjjön be, — folytatta az orvos — és vezesse be az angol hölgyet is. Van itt egy csöndes szobájuk, ahol egészen magukra maradhatnak.

Féltreartotta a függönyt és a két nő belépett. Az ápolónő ment elől — nagy, nyulánk és karcos termetű volt — csinos fekete német-uniformist hordott egyszerű vászongallérral és kézzelvel és a bal vállára volt tűzve a geufi konvenció vörös keresztje. Halvány és szomorú arcán és egész lényében elnyomott szenvedélyek és a mély bánat beszédes kifejezése, tartásában az öröklött nemesség, nagy szürke szemekének nézésében és arcának finom vonalaiban az öröklött nagyság, amely e nőt minden körülmények közt

— De, — azt mondja a király, — még nincs tele, csak hazudjon tovább!

— Aztán harmadnap kijött hozzám a királylány, az adott a sipomért száz forintot, meg száz csókot...

— Jaj, — azt mondja a királykisasszony, már tele van a zsák, kössük be!

— Dehogyan van még tele, — azt mondja a király, csak hazudjon tovább!

— Aztán a király jött ki a sipért. Ott legelt egy szürke ló, aztán a király adott nekem ezer forintot és megcsókolta...

— Jaj, hamar kössétek be a zsákot! — azt mondta a király, — tele van.

Aztán hamar bekötötték a zsákot és Jancsi megkapta a királylányt, meg a fele királyságot.

Itt a vége,
Vesd a vizbe

KÜLÖNFÉLÉK

Kacagj . . .

Kacagj, amért úgy állok itt előtted,
Mint a pogány a bálvány-kép előtt.
S a míg az arcom zord közönyt erőltet:
Szívemből futni érzem az erőt.

Kacagj, amért egy mosolyért esengek
És reszkelek egy pillantásodért!
S ha rém tekintsz, ujjongok, mint a gyermek,
Ha lopva a titmas célhoz ért.

Kacagj, amért alázó néma csendben
Szorongva halgatom feődő szavad,
S az jár az én boldos vasfejemben,
Hogy ez csak néked, — csak néked szabad.

Kacagj, amért érted repüni vágyom
A hir s diadóság hülden szárnyain,
S erőtelni az egyszerű fa-ágyon
Szívem eget-vívó ábrándjaim!

Kacagj, amért ezernyi búské álom
El itt térted szívem rejtekén,
S hogy erőhsemem: annyi akadályon
Áttörve küzdök és építek én!

. . . S mit építék, ledöntöm, hogyha mondd!
Uj útra térek, hogyha kell. Vessz!
Lennék rabod, nevetettől boldond . . .
Kacagj, kacagj! Ó csak szeress, szeress!

Földes Imre.

Divatcsevegés.

Budapest, január 31.

A téli idény már-már elmúlóban van anélkül, hogy teljesebbé ment volna annyira kecsesítő jósata: a rövid ruha uralma. Sőt úgy látszik, hogy mindinkább eltávolodunk tőle. A ruhák hossza mintha még növekednék és semmi jel sem mutat a fogytat-

kozására. A hosszú alj épp oly nélkülözhetetlen az esti és látogató-öltözékekénél, mint otthonunkban a kényelmes bazi ruhánál.

Sőt legújabbban dus díszet alkalmaznak az alakjakra. A ketős, hármal alj, elhalmozva a fodrok sokaságával, ugy szerepel, mint a holnap divatja.

Pedig mindaz, ami a szoknya díszét növeli, mindaz fokozatosan eltávolított bennünket a rövid ruha divatjától. Valóban érthetően miért idegenkedünk annyira és olyan alhatatosan e mindenképpen célszerű viselet ellogadását? A tulhajtott hiúság — korunk e legyőzhetetlen nyavalya — törekszik a ényűzés terén egyesíteni társadalmunk összes női körét. Es csakis ez jár sikerrel ma, amikor az anyagi viszonyok általában szerények, olykor nehezek is?

Avagy oly föltétlenül nélkülözhetőnek már szemünknek a modern széptan ama törvényei, amelyek idealizált alaknak óhajtkák a nőt? Mindenáron barosuk, lengék és magasak akarunk lenni! S a hosszú aljak legalkalmasabbak ennek az igyekvésnek megvalósítására. A józan gondolkodás ellenkezik ezzel, bár a nőnek velük született hódítási vágya elviselhetővé teszi nekik az uszályos utcai ruha minden kényelmetlenségét.

Végtelen kecsesség teszi a mostani aljat a sok könnyű fodor. A járás lebegővé, az alak karcosvá válik. A láb pedig parányinak bukkan elő az izgómozgó hullámokból.

Nagyon divatosak legújabbban az egész szoknyán alkalmazott, sűrűn letűzött bársonyosok. Gondos kivitel és sok izlett követel ez a dísz, amely, tagadatlán, rendkívül elegáns. *Monasterly és Kuzmik utódnál* legutóbb egy ruhát láttunk, amelynek magas en forme fodra szürke prémből volt szabva, ugyanilyen boferóval. A köbbeeső részeket szürke selyempesztő egészítette ki.

Amennyire elítéljük az utcai, épp oly természetesen találjuk az uszályt az estélyi és bál ruhánál. Hiszen el sem tudnók képzelni a lady patronesszet és az elegáns asszonyokat — uszály nélkül. Szinte hozzá tartozik a méltóságához és szépségükhöz. A szabásokról most — amikor már tetőpontján áll az idény — sem mondhatunk egyebet, mint hogy kevés benne az újdonság. S különösen nélkülözzük a stílusoknak azt a sokaságát, mely a tavalyi divatot oly bájosan és változatosá tette.

De azt el kell ismernünk, hogy a ruhák díszei gyönyörűek és pazarok. A szövetek elvannak boríva himzéssel, többnyire liliom-, cysanthem- és szegfűmintában. Ez már nem is egyszerű himzés, inkább a szirmoknak a szövetre való rálehelése. A virágokat könnyű kezek mintha bele gyűrték volna a selyemmuszlin hullámaiba. Hosszu stílizált ágakban emelkednek a szoknya szegélyétől az övig, oly természetű kiviteiben, hogy szinte megtévesztik az ember szemét.

A derekakat arany- és ezüstszárnnyak díszítik. Úgyesen utánozzák a szép struccollakat egy újfajta

— Ne szólítson „asszonyom“-nak — válaszolt a fiatal hölgy barátságosan. — Nevem Grace Roseberry. Hogy hívják önt.

Az ápolónő habozott.

— Nekom nincs oly szép nevem, mint önnek, — szólt és ismét habozott. — Nevezzen Mercy Mervieknak — tette hozzá rövid gondolkodás után.

— Talán hamis nevet monddt? Vagy igazi neve mögött valamely híres szerencsétlenség rejtőzik? — Miss Roseberry nem engedett magának időt, hogy e kérdésekre válaszoljon.

— Hogyan hálálhatom meg, — szólt — az ön testvéries jóságát, irántam, az idegen iránt?

— Csak a kötelességemet teljesítettem, — szólt Mercy Merviek kissé éspősen. Szóra sem érdemes.

— De bizony érdemes róla beszélni. Mily helyzetben talált ön, amikor a francia katonák elűzték a németeket! Kocsimat feltartóztatták, a lovakat kifogták, én magam besötétedő este idegen földön, pénzemtől, podgyászomtól megfosztva és bőrig átázva a zuhogó záporban! Önnek köszönhetem ezt a hajlékomat — az ön ruháit viselem . . . ha ön nincs, meghaltam volna a félelemtől és rettegéstől. Hogyan háláljam meg nagy szolgálatait?

Mercy székét állított az asztal közelében vendége számára és aztán némi távolságban maga is leült egy óreg ládára, amely a szoba másik sarkában állott.

— Szabad egy kérdést önhez intézmem? — kérde hirtelen.

— Akár szívat, — szólt élénk mozdulattal Grace. — ha úgy tetszik.

Grace a kialvó párás felé tekintett, aztán a szoba legcsöndesebb sarkára, ahol az ápolónő alig észrevehető alakja ült.

(Folytatása következik.)

chenille-hímzéssel. A családás annál teljesebb, mert a tollak nagy szemcséi strassz-kövekből vannak kirakva és valóságos ékszerszámba mennek.

Az újjak világában nagy változás történt. Ellenlében a szinte tulságosan bő pagode-ujjakkal most sűrűn alkalmazzák az áttetsző, teljesen a karhoz simuló ujjakat. Végletlen kescesek ezek, hű máiai azoknak, amiket a renaissance asszonyai viseltek. Kedvelőik a hölgyek ama köréből fognak kikérteni, akik a finom női ízlést a művészlelkekkel tudják összeegyeztetni.

Egyáltalán azt látjuk, hogy a divatban mennyire kerülnek mindent, ami sablon és mennyire keresik a művészi vonalakat és ötletességet. És azt hiszen, kit sem tehetnének hivottabb apostolává a szép eszméjének, mint éppen a szépség istennőit, a nőket. Az ó alakjukon még a bizarr ízlést is szívesen látjuk, az igazán szépet pedig föltétlenül megbámuljuk. Hogy mérték kezek mit tudnak e téren alkotni, legjobban látjuk *Monasterlyék* két gyönyörű ruhájából.

Remek fehér selyemgáz az egyiknek szövetje, amely duchesse-alapra fektetve, kétszeresen érvényesül. A sima selyemgáz habkőnyű, imitált, erőme chantilly csipkék törik át. Az alj vágott fodrába egyes medaillonok vannak hímzve s körülöttük apró szegélyekbe tűzött a szövet. E részek fent keskenyek, lefelé tetemesen kiszélesednek. A könnyű szövetömeget alul keskeny cobolysáv szegélyezi s ez is selyemszűlín bodrokkal van bévelve. Az ékeket üveggyöngyök borítják sűrű sorokban és mindenkinnek a végén gyöngyház pillék ragyognak.

A derek elől bő, hosszú dudorral, a kivágás körül széles, izlésesen fűzött gyöngydiszszal. A vállat csakis egy keskeny gyöngyáv fűzi össze az ujjal, amely bő, kettős fodorból áll. Ezt is cobolysáv szegélyezi, kedves, puha ellentétül a felhőkőnyű gázhalmozatoknak.

A második ruha vajszínű crêpe de chineből készült. A derek szövetjét leütő sálokban selyemfolt csipkebetétek törik át. Mindegyikük halvány ibolyaszín szalaggal van alátéve, s ez még határozottabban tünteti föl diszkretén sárga színűt. Szabása elől dudoros; hátul hosszú eoharpe, lila libertyszelyemből. Az ujj szintén dupla fodor s redőiben ibolyacsokor rezeg. Az alját is két sor flehetet díszíti, szintén lila szalaggal bévelve. A magas vágott fodor — ugyanilyen díszes — méltón egészíti ki e diszkretén elegáns ruhát.

S. B.

† **István vértanu erektyéi.** Karthagó romjainak felkutatása alkalmából Bordj-Djedid római vizvezetékek mellett egy kereszténykorbeli zárda romjaira akadtak. Az épület nagy részét, amelyet a hódító arabok romboltak le, lassankint elhordták. Gauckler, aki a kutatásokat vezette, a romok közt két gyönyörű bizanci mozaikot talált. Az egyiket a következő felirat olvasható: *Beatissimi martyres.* A másikat a martírok nevei állanak. Sirica egy ismeretlen szent, továbbá Speratus, Saturus, Saturninus és Stephanus. Ez az utolsó kérészkivül István, a megkövetelt első vértanu, akinek nevét a mozaikon emailból és drágakövekből készült koszorú veszi körül. Ebből biztosan lehet következtetni, hogy ez az a templom, amelyet egy anonim író szerint az arabok romboltak le és amelyben István vértanu relikviái feltalálhatók.

† **Új altatózser.** Laborde párisi egyetemi tanár igen egyszerű új altatózert talált fel. Hosszas vizsgálat után rájött, hogy ásitást könnyen lehet olyképpen előidézni, hogy a nyelvet egyenletes ütemben a kezünkkel kihuzzuk és azután ismét visszahúzzuk a szájba. Ez egyenletes mozgás után ásitás jelentkezik, amelyet nyugodt, természetes álom követ.

† **A feketék helyzete Amerikában.** Roosevelt elnöknek a feketék iránt taunistott jóakaró pártfogása is mutatja, hogy Amerikában a szabadság hazájában nincs valami kellemes helyzete a négereknek. Senki sem nézi őket jó szemmel és határtalan elleneszenvel viselkedik irántuk mindenki. A rabszolgaság eltörzése után a feketék, akik közé általában mindenféle *szines* embert számítanak, egyenlő jogokat nyertek a fehérekkel, helyzetük azonban ma türethetlenebb, mint negyven évvel ezelőtt. Különösen a déli államokban kell sokat szenvedniük. Itt külön vasut van a négernek számára berendezve, mert sajátos szagok, kiálhatatlan beszédmodoruk és botrányos magaviseletük miatt nem lehet velük utazni. A fehérek és feketék külön templomokba járnak, külön temetőbe temetkeznek. Választások alkalmával a szines emberek szavazhatnak, de szavazataikat nem számítják össze. Általában fűtőknek, kocsisoknak, levélhordóknak alkalmazzák őket. Az északi államokban nem olyan türethetetlen a helyzetük, de a törvényszéknél itt is erősebb az általános előítélet. A nyilvános hivatalokban való egyenjogúságukat nem ismerik el, s ez ellen hiábavaló az elnök pártfogása

is. De nemcsak a feketékkel, hanem akik fekete emberhez mennek feleségül, vagy fekete leányt vesznek el, azokkal szemben is nyilvánvaló a fehérek elleneszenve. A négerek száma az újabb kimutatások szerint folyton csökken. A halalozás főokai a tuberkulózis és a gyomorbetegségek.

† **Választási küzdelem az ókorban.** A legújabb pompeji ásatások alkalmával egy talra bukkantak, amelyre érdekes leírart van bevéve. Ez a leírart egy felhívt bizonyos Lucretius *Fronti* nevű egyénnek *aedillé* való megválasztása érdekében. A választás azonban nem történetet meg, mert a kiütözt nap előtt egy héttel történt Pompeji katasztrófája.

KÖZGAZDASÁG

A kiegyezés és a gyárosok.

Budapest, január 31.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének végrehajtó-bizottsága tegnap dr. Chorin Ferenc elnöklésével ülést tartott. Naprend előtt *Tolnay* Lajos miniszteri tanácsos a végrehajtó-bizottság örömeinek adott kifejezést azon királyi kiütetés felett, amely a Szövetség elnökét a förendház tagjává való kinevezésével érte. Ez általános tetszéssel fogadott üdvözlést az *elnök* megköszönte. A folyó ügyeknek elintézése után az elnök jelentést tett a szövetségnek a legutóbbi választmányi ülés óta eltelt harmadfél hónapot alatt kifejtett tevékenységéről, különösen kiemelve a szövetségnek a vasuti díjszabások telemelése ellen való állásfoglalását, továbbá az állami beruházások szorgalmazása céljából tett lépéseket. Ezek után *Hatvani* Sándor a elnök beszámolt a kiviteli egyesület megalakítása tárgyában folytatott eddigi tárgyalások eredményéről, valamint a szövetségnek ez ügyben elfoglalt és ezután is következetesen megtartandó álláspontjáról. A végrehajtó-bizottság helyeslően vette tudomásul a jelentést és magáévá tette az elnök előterjesztését.

A naprend tótárgya a gazdasági kiegyezés és a vámtarifa ügyének megbeszélése volt. Elnök u alva azon hosszas küzdelekre, amelyek a legutóbb előterjesztett kiegyezési javaslatokat s a vámtarifa tervezetét megelőzték, úgy vélekedik, hogy nyilván mindenki meg van győződve arról, hogy a magyar kormány s annak vezetője mindent elkövetett arra nézve, hogy, amennyire ez a vámszövetség keretében lehetséges Magyarország közgazdasági érdekeit megővje. Amde a magyar kormánynak minden hazafisága, a magyar miniszterelnöknek mindenki által elismert nagy államférfiúi kvalitásai sem képesek eltüntetni azokat a hátrányokat, amelyek a vám- és kereskedelemi szövetségből Magyarországra természetszerűleg folynak, és amelyek csak akkor lesznek eltüntetendők, ha a magyar ipar erőviszonyai ugyanolyan arányban fognak alani az osztrák ipar erőviszonyaihoz, mint aminő arányban áll Ausztria mezőgazdasága a magyar mezőgazdasági termeléssel.

Ami a betervezett vámtarifa iránti, a Szövetségnek e részben kidolgozandó véleményében az *elnök* nézete szerint különösen két s emponot kellene követnie. Az egyik az, hogy mivel a vámtarifa csak alapul szolgál a külföldi államokkal kötéendő kereskedelmi szerződésekre, kijelölendők azon vámtételek, amelyek megváltoztatása a magyar érdekeknek minden sérelme nélkül megtörténhetik. Megállapítandó volna továbbá, hogy mely vámtételek azok, melyek a magyar ipar fejlődésére előnyösek és melyek azok, melyek a magyar iparnak hasznára nincsenek hanem csakis a fogyasztás terhére lesznek. A Szövetség által követendő eljárásra nézve az igazgatóság azt javasolja, hogy a vámtarifának részletes és szakmerű megváltoztatására bizottság küldessék ki, melyben képviselve legyen a Szövetséghez tartozó valamennyi iparág és e céből külön felkérendő kereskedői szakértők. E bizottságba a Szövetség kötelekében levő szakgyesületek két-két tagot küldenek ki és kiegészítendő volna az a szakgyesülettel nem bíró iparágak képviselőivel. Ha ez a bizottság alaposan megvitatta a vámtarifa részleteit, a Szövetség e magyar ipar összérdéki szempontjából fog állást foglalhatni e nagyfontosságú kérdésekben. Végül figyelmeztet arra, hogy a Szövetség munkálatainak gyakorlati becése nagyrésben attól függ, hogy azt még a képviselőház bizottsági tárgyalásait megelőterjesztesse.

Emich Gusztáv az autonóm vámtarifa megbrárlásának csak akadémikus becsét tu ajánli, mivel azon érdemleges változtatások nem lesznek elérhetőek. A fősúlyt a kereskedelmi szerződések előkészítésére fektetni.

Weiss Berthold kétségbevonja azt, hogy az autonóm vámtarifa megvitatásának merőben akadémikus értéke volna. Az eljárási módozat tekintetében azt ajánlja, hogy a tarifa egyes csoportjait vitassák meg a szakgyesületek és ha szakvéleményükkel e készülték (ami február 10-ig megtörténhetik) foglalkozzék az ügygel a Szövetség szaktanácskozánya. Az autonóm vámtarifa letárgyalása után kell majd foglalkozni a kereskedelmi szerződések kérdésével.

Hatvani-Deutsch Sándor elnök a bizottság többségének nézetétől tenné függővé, hogy vajjon a autonóm vámtarifa bírálatára, vagy pedig a kereskedelmi szerződések előkészítésére tekintesse-e a szövetség a fősúlyt.

Többek hozzájárulása után az *elnök* összefoglalja a vita eredményét és a következőkben mondja ki a végrehajtó-bizottság határozatát: 1. A kiegyezési javas-

latok, az autonóm vámtarifa és a kereskedelmi szerződések ügyének szakmerű tárgyalására és előkészítésére bizottság alakítatik, melyben képviselvék a szövetséghez tartozó összes iparágak. 2. A szövetség kötelekéhez tartozó összes szakgyesületek felkértek, hogy e bizottságba két (vagy a szükséges képest esetleg több) tagjukat kiküldék. 3. Amennyiben egyes szakgyesületek az autonóm vámtarifával a maguk kebelében is kívánják foglalkozni, felkéröndök, hogy e részben való szakvéleményüket a szövetséggel február 10-ig közöljék. Végül 4. utasítatik a kiküldött bizottság, hogy a kormányhoz intézendő előterjesztésben jelölje ki azon vámtételeket, melyeknek leszállítása vagy megváltoztatása a külföldi államokkal kötéendő kereskedelmi szerződésekben a magyar ipar érdekeinek minden sérelme nélkül lehetséges vagy kívánatos.

E határozati javaslatot a végrehajtó-bizottság egyhangúlag elfogadta, nyomban megválasztotta az 50 tagból álló bizottságot és *Weiss* Berthold indítványára felhatalmazta a szövetség elnökségét, hogy e bizottságot a szükséges képest kiegészítse. Végül *Jellinek* Lajos, a szövetség díjszabásügyi előadója, tett előterjesztést a szövetségnek a berai vasuti áruutvarozási egyezmény revíziója tárgyában kidolgozandó javaslatairól.

Hetiszemle.

Budapest január 31.

Gabonatüzet. *Reich* Jenő és Társa jelentése a *Budapesti Napló* számára. Az időjárás a héten ismét enyhébb, szárazabb és inkább derült volt. A hőmérséklet, mely kezdetben a fagyponot körül mozgott, később tartósan emelkedett és utóbb egészen enyhéln. Csapadék alig fordult elő. A vetések ismét nélkülözik a hótakarót. A vizállás csökkenő; a folyók azonban kivétel nélkül még jéggel borítják. A külföldön ugyanok enyhébb lett az időjárás.

A külföldi piacokon az eddigi szilárd irányszat ismét lanyhulás váltotta fel. A készáru-üzlet továbbra is mérsékelt maradt, a határidőpiacokon azonban nagymértű lebonnyolítások eszközöltettek, melyek az árjegyzések fokozatos csökkenésével voltak kapcsolatosak. Ezekben New-York és Chicago járt elől, ahol egyrészt gyengébb exportkereslet, a látható készletek gyarapodása (*Bradstreets* becslés szerint 1.270.000 bush. a mult héthez viszonyítva.) valamint a nagy spekuláció (*Armour*) hausseérdekeltségének felbontása erősebb visszaeséseket hoztak magukkal.

A hét vége felé egyébként mérsékelt javulás következett be. Az angol piacok a tengerentúli jegyzésekhez alkalmazkodtak. Gyenge forgalom mellett az irányszat csendes volt. A trancia tőzsdéken az üzlet még szilárdan indult, úgy hogy idegen buzáik importja is volt lehetséges, utóbb azonban épp ezen körülmény hozott gyengülést magával. Az időjárás felől láptál aggodalmak is megszűntek, habár egyes vidékekről a vetések kedvezőtlen átteleléséről panaszok voltak. Németországban a készáruinálal bővebb volt és a hangulat csendes maradt. A többi kontinentális piacokon a fogyasztás tartózkodó és az árjegyzések alig tartottak.

Nálunk is lanyhul az irányszat. A forgalom az összes cikkekben korlátolt és az árviszonyok csökkentek.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük.

Buza az egész hét folyamán csökkenő irányszatot követelt. A kínálat erősebb, mint azt az idényhez mérten várni lehetett volna, míg az érdeklődés tartósan mérsékelt maradt. A malomok kedvezőtlen lisztüzlet felől panaszoknak, míg a tulajdonosokban erős az eladási hajlam és így ezeknek, habár csak mérsékelt, de gyakran ismétlődő árengedményekkel kellett megbarátkozniuk. A hét végével a sürgősség vált kínálat nagyobb csökkenést eredményezett és összesen cirka 20—25 fil érre tehető a visszaesés, mely különösen merkantilibuzáknál érvényesült, finomabb buzáik inkább voltak elhelyezhetőek. Az összforogalom csupán 75.000 métermáza. A hetinöztal összege 104.000 métermáza melyből 369 métermáza ment tovább.

Rozs valamivel bővebben van kínálva, míg a forgalom néhezkes maradt. Elszállítás, valamint a helyi fogyasztás céljaira csak kisebb tételek keltek el, melyek azonban csendes hangulatban nehezen találtak vevőt. Az árak a mult héthez viszonyítva 10 fillérről olcsóbbak s minőség szerint 6.50—6.65 korona között jegyeznek budapesti paritásra, valamint 6.00 koronáig 3 óra helyben. Nyiri származékokban nincs forgalom és inkább névlegesen jegyzünk 6.20—6.25 korona (Debreczen—Nyiregyháza távolságában).

Árpa (takarmány- és hántalozási célokra) csak gyengébb érdeklődéssel találkozik, de hízalók és gyárosokon kívül széregyéték is eszközöltek némi vételket és az árak szilárdan tarthatók voltak. A kínálat inkább mérsékelt. Minőség szerint 5.85—6.10 korona, értéjese s. emü árúrt ezen elül is jegyzünk helyben, illetve Kőbányán átvéve. Malátá- és sörárpaiban állomásokon átvéve változatlanok a viszonyok. Megtehető árú kevés kerül piacra és teljes multheti jegyzések vannak érvényben.

Zab edig bőven van kínálva, a fogyasztási kereslet azonban gyenge és az irányszat nyugodt. A mult

höz viszonyítva az árak 5 fillérrel olcsóbbak és a forgalomban volt ca. 8000 mm. szim és tisztaság szerint 6.25-6.55 K, között jegyez helyben.

Tengeri általában e héten csak gyengébben volt forgalomban és alig változott. Hibás áru úgy a helybeli, mint a vidéki mezőgazdasági szeszyarókor részére 2.30-4. — K. kö. Jit. két helyben. Egészséges időszert száraz tengeriért állomásokon átvéve budapesti paritásra 4.95 koronáig fizettek. oly áru pedig, melynek egészséges minőségéért a rendeltetési állomásig garantiát 5.60 K., Kőbányán megérkezett jó áruért pedig 5.70 koronáig fizettek. O tengeri csak szórányosan fordul elő és helyben 6.85 koronáig fizetnek.

Ipar és kereskedelem.

A tőzsdeutáns ma délután 5 órakor Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag elnöke a tettei ülést tartott. A tőzsdebíróknak egyik budapesti napilap ellen rágalmazás miatt indított sajtóperére vonatkozólag, amelyben az esküdtörvényszék a vádlottat felemeltte, elhatározta a tanács, hogy az igazságügyminisztériumnál a per újrafelvétele iránt a kellő lépéseket meg fogja tenni. Tudomásul vette továbbá a tanács, hogy a tőzsdei bíróság ügykezelését a felügyeleti törvény értelmében a budapesti kir. ítélő-tábla elnöke által kiküldött királyi táblai bíró megvizsgálta, s azt teljes rendben találta. Elhatározta ezután a tanács az áruüzleti szakértőbizottság eljárás szabályai 9. §-ának módosítását abban az irányban, hogy ezután az értékevesztést megállapítása esetében a szakértői szemlével egybekötött költségek az eladót terheljék. Végül elrendelte a tanács a Magyar Országos Központi Takarékpénztár I. sorozatu 4%-os zálogleveleinek árjegyzését s az igazgatóbizottságban megüresedett helyekre Klein Gyula és Pekár Imre tőzsdedanócsokat választotta meg. Ezután a tanács a folyó ügyeket intézte el.

A budapesti marhavására elzárása. A földművelésügyi miniszter Budapest székesőváros tanácsának sürgős felterjesztésére a következő intézkedést tette az alábbi Állategészségügyi Értesítő útján:

Budapest székesőváros IX. kerületében a ragadós száj- és körümtájás felépte hivatalosan megállapítva, az ezen kerületben levő székesővárosi marhavásáron a hasított kőrü állatok forgalmát, az 1888. évi VII. t.-c. 38. §-s alapján, ideiglenesen megengedve a következő korlátozásokkal:

1. A nevezett marhavásárra csak *vágóállatok*, vagyis csak levágásra szánt szarvasmarhák (borjúk és bivalyok is), juhok és kecskék *hozatók* és pedig — úgy mint eddig is — kizárólag csak vasuton és a fennálló szabályok szoros betartásával. Ezen állatok kizárólag és közvetlenül csak *levágásra adhatók és szállítathatók* el.

2. Ezen vásárról először — önként érthetőleg — tilos a kivétel a váauküllődre, ugyszintén Horvát-Szlavonországokba és Ausztriába is; azonban a cs. kir. osztrák belügyminiszter irtól kieszközölendő engedélyvel a kivétel Ausztria egyes községvárosaiba és konzumvárosaiba közvetlen levágás céljából vasuton történhetik.

3. A belsőldre való szállított Horvát-Szlavonországokra ki nem terjed és csak az azon városokba vagy községekbe és pedig kizárólag vasuton történhetik, amely helyeken vasutállomás, községváros és hatóság állatorvos van.

Az ilyen szállítmányok elindításáról a székesővárosi állatvásáron az állatorvosi szakszolgálat vezetője (Wüest Jend m. kir. állatorvos Budapest-marhavásártér) táviratilag értesíti a rendeltetési helyen levő állatorvost, aki az állatszallítmány megérkezésekor darabonként alaposan megvizsgálja és írásban hatóságának tudtával arról gondoskodik köteles hogy ezen állatok, ha kizárólag teljesen egészségeseknek találattak, *felügyelet alatt* közvetlenül elhajtsanak az ottani községvárosi állatállomá, ha pedig ilyen nincs, akkor olyan különálló udvarba, amelyben hasított kőrü állat nem tartatik, vagy pedig csak ottani levágásra szánt állat van. A szobanörög állatok ezen helyről más helyre át nem szállíthatók és itatásuk is ugyanazon állatállomá történjék; az állatok a megérkezéstől számított három napon belül az ottani községvárosban *vágandók* le a hatóság állatorvos ellenőrzött felügyelete alatt. Azon esetben, ha ilyen szállítmányban a megérkezőkor ragadós száj- és körümtájás állapítatnak meg azon állatok, amelyeken a betegség legelőkélyben jele is észlelték, *lojogatu koskion* a fertőzőnyanus többi állatok pedig megfelelő óvintézkedésekkel ugyancsak közvetlenül az ottani községvárosra szállítandók és *haladéktalanul* levágandók.

4. Azon esetben, ha a budapesti székesővárosi marhavásártér vérsmentes onnan vágóállatok állatorvosi vizsgálat után, a Budapest székesővárosi közvetlen környékén levő azon helységekre, ahol községváros van, s ahol a vágóbiztosító szolgálat állatorvos végzi, a székesővárosi állatvásárok és községvárosok igazgatóságának engedélyvel közvetlenül — tehát utközben beállítás vagy etetés és itatás nélkül — az ottani községvárosra elhajthatók és ottan három napon belül levágandók. A nevezett igazgatóság engedélyje alapján történő elindításról a székesővárosi állatvásáron a m. kir. állatorvosi szakszolgálat vezetője, a rendeltetési hely vágóbiztosító táviratilag értesíti ellenőrzés végett amit a vágóbiztosító szolgálatot eladó illető állatorvos a 3. pont értelmében teljesítsen.

5. A 2., 3. és 4. pontban megjelölt állatszallítmányok minden egyes marhaválevélen szembeszköz módon fel kell tüntetni azt, hogy a marhaválevé utközben át nem irányítható és hogy az állat a marhaválevélen jelzett rendeltetési helyen — és pedig amenny-

nyben a szállítmány belsőldre küldetik — három napon belül vágandó le.

6. Azon esetben, ha a 3 vagy 4. pontban említett szállítmányban akár az érkezőkor, akár pedig a levágási, vagy a levágás alkalmával ragadós száj- és körümtájás megállapítatik: az állatorvos tartozik az esetről a székesővárosi állatvásáron az állatorvosi szakszolgálat vezetője m. kir. állatorvost azonnal táviratilag értesíteni.

7. A nevezett vásáron nem budapesti fogyasztásra eladott állatok még a vásár napján — illetve az osztrák belügyminiszteri engedélyvel menő állatok az engedély megérkezése után azonnal — elszállítandók, a budapesti fogyasztásra eladott állatok pedig még a vásár napján a községváros területére áttalítandók, az eladatlanul maradt állatok a kizárólag ezek részére kijelölt istállóba helyezendők el és ha a következő vásárig is eladatlanul maradnak, akkor már csak külön helyen állíthatók fel eladásra, úgy hogy az ezen második vásárra újonnan érkező állatokkal egyáltalában ne juttassanak érintkezésbe: Ezen rendelkezésem azonnal hatályba lép.

A főváros tanácsa ma rendkívüli ülésében a budapesti szarvasmarhavására elrendelte a zárlatot s Budapestet a szarvasmarhákra járványos területnek mondotta ki. A ragadós száj- és körümtájás az utóbbi napokban szórányosan föllépett, mire az állategészségügyi ellenőrzést megszorgították. Tegnapelőtt egy a külső Soroksári-úton lévő istállóban husz állatnál több megbetegedett, s így az állategészségügyi törvény alapján Budapest területére a járványt ki kellett mondani. A vásáron meg is tették az összes óvintézkedéseket s már tegnapelőtt rendelék a marhavásári forgalom korlátozását. Tegnap azonban a vásári istállóban is megbetegedett egy állat s azért ma a budapesti vásárra kimondották a zárlatot. A határon rendezők elhatározták, hogy a szarvasmarhák, hogy a főváros területéről állatot ne vegyenek ki. Bevonták a fővárosban levő összes marhavételek, hogy az állatok elszállítását így is megakadályozzák. A marhavásári istállóban volt 1300 darab állatot még tegnap áthajtották a községvárosra. A mérsárosok természetesen nem fogadták szívesen ezt az intézkedést, mert a községvárosban nem lehet úgy elhelyezni a nagy állományt, mint az istállóban. A hatóság azonban megtette minden intézkedést, hogy az állatokat a községvárosra a lehetőségig jól helyezze el s a mérsárosok, látva a hatóság energikus intézkedéseit, megnyugodtak, mert változtatni úgy sem lehet a dolgon. A tanács mai üléséből fölírta a földművelési miniszterhez, engedje meg, hogy a budapesti vásárról az állatokat vasutal összekötött belsőldi és osztrák vágóhidakra kizárólag levágásra szállíthatassák. A kérelemről telefonon értesítették a földművelési minisztériumot, amely a szükséges intézkedéseket már ma meg is tette. A budapesti vásárra a zárlat alá való helyezéséről s a minisztérium engedelméről, hogy vasuton a vasutal összekötött vágóhidakra szállíthatják az állatokat, még ma értesítik a vidéki hatóságokat.

A vásártéren üresen maradt istállókat most fertőtlenítik, hogy az érkező állatok ott elhelyezhessék. A csüförtökli marhavásárt megtartják természetesen az említett korlátozásokkal. A budapesti marhavásár utójára 1895-ben volt zárlat alatt s akkor a zárlat néhány hétig tartott. Akkor azt kívánták, hogy katonasággal őriztesse a város a határt. Valószínű, hogy a mostani zárlat sem fog tovább tartani egy-két hétnél, mert a hatóság mindjárt a baj fölléptekor a legenergikusabban óvintézkedéseket megtette.

A Magyar Országos Takarékpénztár-Részvénytársaság 1902. évi mérlegének adatai a következők:

Mérlegszámla: Pénztárszámla 1,566,394.43 K., váltószámla 25,385,424.94 K., értékpapírok 1,934,783 K., záloglevelek külön biztosításra rendelt alap értékpapírok 4,101,204 K., központi vátóüzlet részvénytársaság részvényei 734,000 K., idegen pénztárjegyek 650,000 K., záloglevélszellet 772,299.50 K., előleg értékpapírokra 8,981,092.26 K., leszámlított kincstári kötelevények és vételárhatárolások 5t3,086.02 K., nyitl hitelek ledeszt mellett 1,319,714.22 K., jelzálogkölcsönök 82,908,848.43 K., köveletek külföldi piacokon 992,762.94 K., árverésen vett ingatlanokba fektetett összeg 318,620.00 K., ingatlan vagyon 1,880,000 K., fi pénztárak berende. és építész. költségek 16,000 K., adcsok és átmeneti tételek 8,632,006.98 K., összesen 142,119,413.61 K. Tartozás: Részvénytelők 8,400.00 K., tartalékok 4,200.00 K., nyeresémmutatalkalap 1,768,302.11 K., váltóközlébe fektetett külön tartalékalap 8,000 K., nyugdíjalap 634,772.60 K., forgalomban levő záloglevelek 78,458,800 K., betétek 88,779,937.62 K., be nem váltott szelvények 118,295.06 K., jelzálogkölcsön-adsók köveletek 542,192.13 K., Bartal György-alapítvány 121,859.98 K., hitelezők és átmeneti tételek 4,434,557.13 K., átmeneti kamatok egyenlege 2,048,449.55 K., tiszta nyeresémi 1,466,747.43 K., összesen 142,119,413.61 K. Üzlet eredmény-számla. Teher: Kötésdíjak 420,709.98 K., felügyelő-bizottság díjai 8,000 K., adó és illetékek 338,616.65 K., házadó és költségek 54,282.84 K., vesztések 60,482.35 K., leírások 51,556.12 K., tiszta nyeresémi 1,466,747.43 K., összesen 2,379,744.94 K. Jövedelem: Árhozat 1901. évről 154,646.09 K., kamatok 1,650,439.97 K., házbérjövetelem 166,571.23 K., jutalékok és nyeresémi a záloglevélüzletben 871,661.48 K., szindikátusi nyeresémi 25,326.20 K., összesen 2,379,844.97 K.

A Debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara a kéziállatgyártó-üzletekben szedett bélyegilleték eltörzése érdekében megalmat indított s felhívta az ország kereskedelmi és iparkamaráit, hogy tömörüljenek mellé. Egyidejűleg a kereskedelmi miniszterhez ez ügyben felterjesztést intézett, melynek merítuma a következő:

Múlt évi november 18-iki közgyűlésén foglalkozván e kérdéssel, a kamara, abban állapodott meg, hogy a leirt helyzet alapján felterjesztésileg kérelmezi nagyméltóságú előt: Kezességkéjk a kérdést bílos meglontolása tárgyává tenni és kezességkéjk az 1t:69. XVI. törvényekölly megváltoztatását kezdeményezni, mely a kéziállatgyártó-üzletek ma érvényben álló illetékközelettségét általában, vagy 30 koronán alul levő kölesönösszege néve eltörli s az állami záogházak üzletét vidéki fiókok létesítésével az ország minden részére kiterjesztj. Mert szeszalen törekvés a nagy pénzügyi és ipari vállalkozóknak bélyeg- és illetékességét utján való támogatása, ha a nemzet legszegényebb rétegek képező szegény néposztályt ugyanezen illetékeknek amazok helyett: való lerovásában összerokadni kénytelen.

Hatásait egyezmény. Magyarország és Románia között a dunai halászat gyakorlatára nézve egyezmény jött létre, mely a Duna halkinésének megóvásait céozza. Az egyezmény megkötését hosszabb tárgyalások előzték meg s a két kormány megbízottai a múlt év nyarán Budapesten a földművelésügyi minisztériumban történt megkegyezésre. Az egyezmény aláírása ma történt meg ugyancsak Budapesten és ez alkalommal is érvényesült az elv, hogy nem közös ügyekben a magyar állam önállóan jár el. A szerződés aláírására ő telege Krisztinkovich Ede földművelésügyi miniszteri osztálytanácsot és Landgraf János országos halászati felügyelő hatalmazta le; a román király részéről Cucuermanu Viktor követségi tanácsos, íkonzul és dr. Antipa Gergely országos halászati felügyelő küldettek ki. A kiküldöttek megbítelek okmányok kioszerítése után a törvényhozási jóváhagyás fenntartása mellett aláírták a két állam szerződését, amelynek beokkelyezése iránt a földművelésügyi miniszter a közelebbi időben törvényjavaslatot fog előterjeszteni.

Pályázat ipari jutalomdíjra. A budapesti kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet a kereskedelmiügyi miniszter által a kamara kerületére részére létesített 15, egyenkint 100 koronát tevő jutalomdíjra. A jutalomban az ipari, illetve gyári üzemben iparszerű munkában alkalmazottak részesülhetnek. A feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyítandó.

Szövőipari szaktanfolyam Késmárkon. A késmárki magyar királyi állami szövőipari szakiskolán az évi március hó 1-től április hó végéig házi szövőszet részére rendkívül közös tanfolyam lesz. Akik e tanfolyamon résztvenni kívánnak, kötelesek nyüket és lakásukat legkésőbb olyó évi február 15-ig a késmárki szakiskolánál bejelenteni.

A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy a helyi hajóáratok Zimony, Belgrád és Pancsova között február hó 3-ikán, az ősi menetrend szerint ismét megkezdődnek.

Fizetése képtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetése képtelenségeket jelenti: Blau Mihály kereskedő Duna-Szerdahely, Czeisler J. és Társa cég Eger.

Szuszarak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 26.50 korona pénzben. 37.50 korona áruban — Bécsben az irányzat szilárdabb. A kontingentált készáru 39. — korona pénzben, 39.40 korona áruban.

Bertsekonzumvásár. (A székesővárosi szeretés-vásár és községvárosi intézősége.) Január 31-én, Főhajítás: Zsirserítés, ugymint Öreg I. rendű 350 kilogrammon felül — darab, II. rendű 280-350 kilogramm — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — Jarab, közép 220-300 kilogramm — darab, könnyű 220 kilogramm — darab, sildő — darab, malac — kilogramm — darab. Összesen — darab. Husserítés ugymint: nehéz 800 kilogrammon felül — darab, könnyű 250-300 kilogramm — darab, sildő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. Főhajítás összege 800 darab. Előző napi maradvány 100 darab, összesen 900 darab. Eladott 877 db. Maradvány 23 db. A vásár irányzata élénk. Az árak emelkedőben. — Következő árak jegyzetiek: Zsirserítés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül 100-106 fillér, II. rendű 280-350 kilogrammon 96-104 fillér, selejtezett 92-96 fillér, silány — fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 100-106 fillér, fiatal közép 220-300 kilogramm 96-106 fillér, fiatal könnyű 220 kilogramm 94-102 fillér, sildő — fillér, malac — fillér, Husserítés: Nehéz 800 kilogrammon felül — fillér, könnyű 140-300 kilogramm — fillér, sildő — fillér, malac 40 kilogramm — fillér, Összesen. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élőszuliban.

Bécsi vágómarhavásár. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-mari központi vásárcsarnokban ma megtörtént vesztgári marhavásárra felhajtott 317 drb ökr, 63 drb bivaly, 7 drb tehén.

Magyar húzóökrök középminőségű 60-74 korona, német húzóökrök elsőrendű 80-84 korona. kivételesen 86, másodrendű 68-76 korona. Bika 53-68 korona. Az árak métermázsánként, élőszuliban értendőek, fogyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, január 31.

Vélekedv hiányában lanyha irányzat mellett csak 12,000 métermázsza került a forgalomba, 10 fillérrel alacsonyabb árakon.

Rozsban 5 fillérel estek az árak.

Más gabonaművekben nem volt forgalom.

Eladatott:

Buza. Tiszavideki: 600 mm. 81-8 k. 8 K. 40 f.; 200 mm. 81-5 k. 8 K. 40 f. ...

Fehérmegyei: 100 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 500 mm. 75 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 75 f.

Pestmegyei: 100 mm. 80-5 k. 8 K. — f., 200 mm. 79 k. 8 K. 10 f., 150 mm. 79 k. 8 K. 02 1/2 f., 500 mm. 77 k. 7 K. 80 f. sárga.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 76 k. 7 K. 70 f.

Báskai: 300 mm. 76 k. 8 K. 05 f. Miná három hónapra.

Rozs: 130 mm. 6 K. 65 f. keverékes, 100 mm. 6 K. 6 1/2 f., 100 mm. 6 K. 60 f. parifásra, Zab: 100 mm. 6 K. 50 f.

Készpénzfutalás mellett.

A készruha hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktőzsde s-okási szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for 'B u z a', 'Kiló', 'K-tól', 'K-ig', and price values for various types of wheat and rye.

Table with columns for 'Egyéb gabonaművek', 'Kiló', 'K-tól', 'K-ig', and price values for other grain products.

A határvidéki áru- és értéktőzsde a következő költségek köztétele:

Table listing prices for April, October, and July wheat and rye in various regions.

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table listing closing prices for wheat and rye in different regions.

Délután fél 5 órakor zárul:

Table listing final closing prices for wheat and rye.

A budapesti értéktőzsde.

A tőzsde ma lanyhább irányzatot követelt, mivel a külföldi jegyzések alapján az ártörte nagyobb eladásokat eszközölt. A helyi piac irányzata nyugodt maradt.

Az előtőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 706.50—708.25. Magyar Hitelrészvény 753.—755.—. Jelzálogbank részvény 507.25—508.75. Rimamurányi részvény 501.—502.—. Államvasuti részvény 701.25—701.50. Városi Vilamosvasut részvény 324.—325.50. Közüti vaspálya részvény 628.—623.—. Koronajáradék 99.75 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 94.72 1/2 százalék. Fővárosi kölcsön 98.35 korona. Magyar Hitelbank részvény 751.50—752.50. Jelzálogbank részvény 506.—507.—. Leszámitolóbank részvény 461.—482.—. Osztrák

hitelrészvény 705.25—708.75. Kereskedelmi bank részvény 2795.—2805.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 551.—553.—. Rimamurányi vasmű-részvény 500.50—501.—. Közüti vaspálya részvény 630.—631.—. Városi villamos vasut részvény 324.—325.—. Államvasuti részvény 700.75—704.25. Fővárosi Takarékpénztár részvény 2311.—korona. 4 órakor zárul: Osztrák hitelrészvény 702.25. Magyar hitelrészvény 749.—. Leszámitolóbank részvény 460.—. Rimamurányi vasmű részvény 499.50. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 698.—. Közüti vasut részvény 630.50. Városi villamos vasut-részvény 320.—korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terménytőzsdében a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár- és értéktőzsde s-okási szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Jegyzések: Heremag; lucerna magyar 50.—58.—korona, vörös aprószemű 64.—67.—korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánsági — korona. középszemű 69.—72.—korona, nagyszemű 73.—78.—korona. Disznózsír: budapesti 71.90—72.—korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 60.—60.50. korona, 3 darabos 62.—62.50 korona. füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.25—14.75 korona. 120 darabos — korona, 100 darabos 15.25—15.50 korona, 85 darabos 18.50—19.—korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 18.—13.50 korona, 100 darabos 14.—14.25 korona, 85 darabos 18.—18.50 korona. Szilva: sláviai 17.50—18.—korona, szerbiai 15.50—16.—korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A kettős ünnepra való tekintettel a spekuláció a mai előtőzsdén annál tartózkodóbb volt, mert a konverzió kamatlába még mindig bizonytalan és e mellett erőteljesebb ösztönzést a külföldi sem nyújtott. Az intenzív üzleti csúsz és a jelentéktelen forgalom könnyű nyomást gyakorolt az árfolyamok színvonalára. Az alapirányzat azonban szilárd maradt, amihez nagy mértékben járult hozzá az a körülmény, hogy a cukorkontingens törvényt a Reichsrathban elintézték. Lloyd részvények emelkedtek, járadékok és valuták ellenben nem változtak.

A déli tőzsde kedvelten, gyöngyűt árfolyamokkal nyit meg és forgalma mindvégig kedvelten, csöndes maradt. Csak török sorsjegyek voltak átmenetileg emelkedő árfolyam mellett élénkebbek.

1 óra 30 peroker az irányzat kedvelten. Zárul. 2 óra 30 peroker gyöngye. Közös járadék hanyatlak.

Bécs, január 31. (Magyar értékek zárulata) 4%-os aranyjárdék 121.25. Liszt és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar leszámitoló- és penzártóbank 460.—. Rimamurányi vasműrészvény 498.—. Magyar koronajárdék 99.65. 4%-os Magyar földtelerm. kötvény 99.75. Magyar hitelbank részvény 750.—. Magyar nyeregenyi kölcsön sorsjegy 201.75. Kassa-oderbergi vasuti részvény 395.50. Magyar részvény 2790.—. Magyar cukorpar 1510.—

Bécs, január 31. (Osztrák értékek zárulata) 4 1/2%-os papírjárdék K.060. 4%-os osztr. aranyjárdék 121.20. 1890-os aranyjárdék —. Osztrák hitelsorsjegy 435.—. Angol-osztrák bank 1582.—. Déli vasut 58.—. Dunagőzmozgási részvény 910.—. Dohányrészvény 117.15. Csiszár és királyi arany 11.54. Német bankváltó 117.15. 4%-os osztr. járadék 100.60. Osztrák koronajárdék 101.30. 1864-18. sorsjegy 248.—. Osztrák hitelintézet részvény 722.75. Unionbank 655.—. Osztrák Länderbank 413.50. Osztrák-magyar államvasut 698.—. Elbavölgyi vasut 458.—. Alpesi bányarészvény 399.30. 20 bank. arany 19.68.—. Londoni váltó 238.95 Bécsi iramway Lätt B.—. Bécsi iramway Lätt A.—. Luptó kohó 337.—. Az irányzat nyomott.

Bécs, január 31. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárulató a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 702.75. Magyar hitelrészvény 749.50. Angol-Osztrák bank 277.25. Bécsi bankgyestület 481.—. Union bank 555.50. Länderbank 413.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 698.50. Déli vasut 58.—. Elbavölgyi vasut 458.50. Északnyugati vasut részvény —. Dohányrészvény 319.—. Rimamurányi vasmű 498.—. Alpesi bányarészvény 399.50. Májusi járadék 100.60. Magyar korona járadék 99.65. Török sorsjegyek 124.—. Német birodalmi márká 117.22.—. Napoleon'or 18.07.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, január 31. (Tőzsdéi tudósítás.) A tőzsde megnyitáskor a beltéri járadékok szilárdaságának hatása alatt jól indult, mert idegen járadékok, nevezetesen kínaiak, portugálak és spanyolok is szilárdak voltak. Bankértékek szilárdak. Bányarértékek közül vasrészvények a kivétel az árak emelkedésére szilárdak voltak. Szénrészvények hétvégi realizációra gyengültek. Vasutak nyugodtak. Kanada-Pacifik részvények Newyorkra nyomottak. Hajózási részvények visszavásárlásokra emelkedtek. Később az irányzat, csöndes forgalom és változatlan árfolyamok mellett, szilárd maradt. Magánkamatláb 2%.

Berlin, január 31. (Zárulata) 4 1/2%-os papírjárdék 101.25. 4%-os osztrák aranyjárdék 103.75. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 100.25. Osztrák-magyar államvasut 150.25. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltó 55.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön —. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 199.10. Altalanosi vilamosági Edison 187.—. Gelsenkirchem 176.25. Laura-kohó 218.30. 4 1/2%-os ezüstjárdék 101.10. 4%-os magyar arany járadék 102.40. Osztrák hitelrészvény 223.75. Déli vasut

15.75. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegy 218.30. 4%-os új orosz kölcsön 98.50. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 104.00. Magyar hitelbank —. Dynamit Irust 171.50. Harpeni 164.60. Az irányzat szilárd.

Berlin, január 31. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Liszt forgalom: 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 102.40. Magyar koronajárdék 100.25. Osztrák hitelrészvény 222.40. Osztrák-magyar államvasut 150.—. Déli vasut 15.75. Északnyugati vasut 216.30. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz —. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Paris, január 31. (Zárulata) Osztrák-magyar államvasut —. 4%-os osztrák aranyjárdék 103.85. Osztrák Länderbank —. 3%-os francia járadék 100.10. Ottomanbank 614.—. 3 1/2%-os francia járadék —. Alpesi bányarészvény —. Déli vasut 88.—. 4%-os magyar aranyjárdék 102.50. Párisi bankrészvény 1118. Olasz járadék 102.80. Francia törleszt. járadék 99.35. Osztrák földhitelintézet részvény 1325.—. Török onanyrészvény 379.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, január 31. (Zárulata) 4 1/2%-os papírjárdék 101.15. 4%-os osztrák aranyjárdék 100.50. Magyar koronajárdék 102.15. Osztrák-magyar bank 115.—. Déli vasut 16.—. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltó 204.78. Bécsi bankgyestület 123.—. Villamos részvény 126.—. 3%-os magyar aranykölcsön 89.90. 4 1/2%-os ezüstjárdék 101.15. 4%-os magyar aranyjárdék 102.40. Osztrák hitelrészvény 223.20. Osztrák-magyar államvasut 150.70. Északnyugati vasut —. Bécsi váltó 83.25. Párisi váltó 816.—. Unio bank —. Alpesi bányarészvény 202.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, január 31. (Zárulata) 4 1/2%-os ezüstjárdék 101.20. 1860. sorsjegy 156.50. Déli vasut 15.75. 4%-os osztrák aranyjárdék 103.90. Osztrák hitelrészvény 222.70. Osztrák-magyar államvasut 150.25. Olasz járadék 103.70. 4%-os magyar aranyjárdék 101.90. Az irányzat csöndes.

Budapest-kőbányai serteskereskedelmi csarnok jelentése.

Január 31. A sertesüzlet irányzata: lanyha. A Hízó sertesek ára: L A Magyar els őrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 122—124 fillérig. Oreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 126—128 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 125—126 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 300—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 123—125 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 122—123 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 121—122 fillérig.

Sertéslétszám 1903. jan. 29. napján volt készlet 21.134 darab. — 1903. jan. 30. napján felhajtott 152 darab. — 1903. jan. 29. napján elszállított 408 darab, 1903. január 31. napjára maradt készletben 21.218 darab.

Vizállás.

Table showing water levels (Vizállás) for various locations like Danube, Danube, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Krana, Latorca, Laboreca, Ung, and others, with columns for Jan. 31. and Jan. 30.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Január 31. —

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter az állami központi mértékhatározó bizottság személyi állományában Harsányi Deszö mértékhatározó felügyelő főfelügyelővé és Ghyecz Miklós ügyvezetői adjunktus mértékhatározó felügyelővé nevezte ki. — A posta-távírdó-távbeszélő elnökségigazgatója Tarnay Józsefné sz. Hoffmann Erzsébet postai- és táviratküldő postai- és távirdekvezető nevezte ki. — A pozsonyi főügyész Androvics Imre csaszai járásbírósi hivatal-szolgálat a terecseni ügyészséghez hivatalozgatója kinevezte. Kivétel. Az igazságügyminiszter dr. Stojits Vladimir nagyszentesi ügyvédet a nagyikendai ügyészség korlátolt ügyészség megbízottá rendelte ki. Ügyvédi kamaráról. A marosvásárhelyi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Z. Szabó Béla ügyvéd, Szászregény székhelyre, az ügyvédnek nevezte be. A nagyváradai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Verván József szilágy-somlyói ügyvéd, elhalálása következtében, az ügyvédnek nevezte be. A nagyváradai ügyvéd részre gondnokul Faragó Sándor székelygyömrői ügyvédet rendelte ki. A pozsonyi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Kubina József ügyvéd székhelyét Morva-Szt. Jánosról Malaczára tette át. Pályázat. A margittai járásbírósnak irnok állásra négy hét alatt, a breznóbányai földművelésügyi gazdasági segédk állásra március 1-ig, a nagykanizsai járásbírósnak

aljegyzői, a brassói törvényszékelnéi díjnoki állásra két hét alatt, a közös hadügyminisztériumban szolgál állásra március 15-ig lehet a folyamódásokot benyújtani.

UTMUTATO.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Beüzemelt részvénytöke: 10 millió korona. Elnökök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI. Andrásy-ut. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték felolvasító helye: IV. Ferenciek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV. Károly-kört 18.; IV. Ferenciek-tere 4. Irányi-utca sark; VII. Király-utca 57.; VIII. József-kört 2.; Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykibizásati Egylet m. sz. Leány- és huftuzistó-intézet. Budapest, VI. Tere-kört 40-42. (az intézet saját palotájában). Az intézet vagyona 1901. december 31-én 7.874.385/14 korona. Eddig kiüzettelt biztositott tőke több mint 6.856.472/84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koroná föl korlátlan összegig biztositathatók.

Napirend.

Naplár. Vasárnap, február 1. — Római-katolikus: Ignác. — Protestáns: Ignác. — Görög-orosz: (január 19.) Makár. — Zsidó: Sebat. — Nap két: 7 óra 12 percek. — Nyugszik: 4 óra 44 percek. — Hold két: 8 óra 38 percek reggel. — Nyugszik: 8 óra 55 percek este. **A miniszterek nem fogadnak.** **Nemzeti Múzeum.** Alattár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

As új országghás megtekinthető délelőtt 11 órától délután 1 óráig. **Országos körjár** az Akadémiában délelőtt 9-1 óráig. **Téli kiállítás** a Nemzeti Szalonban nyitva 9 órától 8-ig. Belépődij 50 fillér. **A Keleti-Tahy-kiállítás** a Múcsarnokban megtekinthető 9-től 5 óráig, 60 fillér díj mellett. **Téli kiállítás** az Iparművészeti Múzeumban nyitva egész nap. Belépődij nincs. **Természettudományi gyűjtemények** múzeuma (Múzeum-kört 4. sz.) nyitva délelőtt 10-12-ig. **Technológiai iparmúzeum** nyitva délelőtt 9-1-ig. **Mezőgazdasági Múzeum** (Korepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) Nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig. Belépődij nincs. **Egyetemi könyvtár** nyitva délelőtt 9 órától 12-ig, d. u. 3-8-ig. **Akadémiai könyvtár** zárva. **Múzeumi könyvtár** zárva.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság; kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és kelet mintárai: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. **Hivatalos árak:** délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés áruitásokat is eszközöl) a vár-széligeti ipartelepekben nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külügyi kirendeltség központi üzlet-vezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

Naplár: Hétfő, február 2. — Római-katolikus: Gyertyaszentelő B.-A. — Protestáns: Brigitta. — Görög-orosz: (január 20.) Eutim ap. — Zsidó: Sebat 5. — Nap két: 7 óra 10 percek. — Nyugszik: 4 óra 45 percek. — Hold két: 9 óra 2 percek délelőtt. — Nyugszik: 10 óra 40 percek este.

A miniszterek nem fogadnak. **Nemzeti Múzeum.** Alatt- és ásványtára nyitva 9 órától 1-ig. **Téli kiállítás** a Nemzeti Szalonban nyitva 9 órától 8-ig. Belépődij 50 fillér. **Keleti-Tahy-kiállítás** a Múcsarnokban nyitva 9-5 óráig. Belépődij 60 fillér. **Kereskedelmi Múzeum** a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig. **Az Akadémia Goethe-szobója** nyitva délelőtt 10-12-ig. **Nyitódnos könyvtárak** zárva.

Időjelzés.

— **As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.** Budapest, január 31.

Hazánkban csapadék nem volt sehol. A hőmérséklet nappal aránylag magas, de az éjjeli lehülés többnyire fokozódott. Az északi depresszió Keletre vonult és Észak-Nyugrat felől új depresszió közeledik, a magas nyomás pedig, melynek magra az Alpekekben van, Közép- és Dél-Európát borítja. Európa időjárásában lényeges változás nincs. **Küldés.** Lényegtelen hőváltozással, száraz idő várható.

PAPIER WLINSI

Több mint 30 esztendője csatlakozhatatlan szer, hogy a mell bántalmat, náthát, nyakfájást, rheumatizmust, társzaggatást a leghygyorsabb módon gyógyítsuk. Tessék a Wlinsi nevet kérni. **Paris, 31 Rue de Seine, Paris.** Kapható Budapestben Török Józsefnél.

A MAGYAR ORSZÁGGYÜLÉSI TÖRVÉNYEK

Tejles gyűjteménye

Szádrét és 16-órától alkakban, fűzre és disztribúción, nemzeti vagy márványosított kárpattal és jelenyekkel követhető árak mellett kapható:

	fűzre	kőtre	fűzre	kőtre
1836-51. t. sz. 10 K 80 f. 12 K - f.	16-10 K 80 f. 12 K - f.	16-10 K 80 f. 12 K - f.	16-10 K 80 f. 12 K - f.	16-10 K 80 f. 12 K - f.
1856-68.	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1860	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1870	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1871	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1872	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1873	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1874	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1875	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1876	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1877	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1878	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1879	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1880	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1881	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1882	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1883	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1884	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1885	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1886	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1887	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1888	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1889	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1890	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1891	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1892	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1893	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1894	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1895	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1896	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1897	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1898	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1899	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1900	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1901	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80
1902	3. 80	5. 80	16-4. 2	6. 80

Ha a törvénykönyvek egy teljes kiadása egyszerre rendeltek meg, csekély havi részletfizetésre a következő rendkívüli árszállítást nyújtjuk:

8-r. fűzre 1836-1902. kor. 156.20 helyett 100
8-r. kötre 1836-1902. > 218.40 > 135
16-r. fűzre 1836-1902. > 153.40 > 100
16-r. kötre 1836-1902. > 223.20 > 135

Megrendelhetők a kiadónál **LAMPÉL R. (WODIANER F. és FIAI)** cs. és kir. udv. könyvkereskedésben **BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 21.**

Zenélő ingaórák

az ércágyazás legjobb termékek, ezen francia miniatűr-ingaórák em. hozza-sszak, a szekrény egészen olyan, min- a rajz, természetesen díszít, főnyom- fényezés, művészes faragványokkal, órá- kint a legjobb indítókat és támadá- bokat járassza. Ara szekrényvel és csomagolásával csak 8 ft. Úzgyazás- órára zenéni lehet. Ezen órák szentelt, fél- és egész órák 1/2, szekrényvel és csomagolásával csak 8 ft. — Ezen ingaórák nemcsak garantált precíz mű- műszaki járak, hanem valóban fele- legyess kiállításnál fogva, gyönyörű, elegáns burdarással is. Ezen órák csomagolásával és ével vizsgált mutat- órák 170 ft. Ezen órák szentelt, csomagolásával és ével vizsgált mutat- órák 170 ft. Ezen órák szentelt, csomagolásával és ével vizsgált mutat- órák 170 ft.

Josef Splerling, Wien, I. Postgasse Nr. 2.

FERNOLENT

clpőfénymáz, a világ legjobb fénymáza, gyorsan mályfokela fényt ad és a bőr tarisságát fenn tartja. Alapított 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21. Kapható mindenütt.

Kényelmesen

bürocsot esinos, tisztá és fűrengentes szobák külön bejárattal azonnal vagy el- esejere elon kiadó. Eo- vebbet: Sandor-utca 30 B. E. 13.

Eredeti H-patkósárok.

Mindly eles Lábbigcsiklás lehetetlen.

Óvás: A H-patkósárok előnyei egy egészen külön acél- csontozott anyagból készült, melynek minden részét megmozdítani lehet. Különböző méretű és szí- nű, és az egész utazatok és kártyák a bérsekkel kizárólag az érci elismerés.

Ered. H-patkósárok a mellékelt gyártással.

Leonhardt & Co.

Berlin-Schöneberg. Vezetőkapriőrő Ausztia-Magyarországi részlege. Kossuth és Breuer, Budapest VI.

Ries és Berkovits cégnek

kartelen kívül álló

szénsavgyára

Budapest, Kerepesi-ut 66. sz. a.

szállít **szénsavat** új acéltartályokban és elvállalja saját tartályok töltését is a **legújtanysabb árban**. Ajánlja egytural yonolt fennálló gyártó szikviz-, ásvány- és **oxgyenviz-berendezésekre**, valamint szab. szifon- palackokat és **fejeket a legmérsékeltőbb árakon**, **előnyös fizetési feltételek** mellett.

A „Pesti Victoria-gőzmalom“

L. c. részvényesői tisztelettel meghívotnak a f. évi február 19-én, kedden, délután fél 4 órakor a Magyar fővárosi malomgyársület helyiségeiben (Erzsébet-ter 19) tartandó

XXXVI. RENDES KÖZGYÜLÉSRE NAPIREND:

1. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkör hitelesítésére.
2. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő-bizottság jelentése, az 1902. évi mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.
3. A nyereség hóváfordítása feletti határozathozatal és az osztalék megállapítása.

Azon f. c. részvényesek, kik ezen közgyűlésben résztvenni kívá- nak, az alapszabályok 24. §-a értelmében tartoznak részvényeiket, a szolvény- ivalkeket együtt, legelőször szombatig, f. évi február 14-éig a társaság pénztárára (V. Felső rakpart 22) letéti elismervény ellenében, mely egytural belépti jegyül szolgál, letéte helyezni. Ugyanott f. évi február 9-étől kezdve a felügyelő- bizottság évi jelentése a mérleggel együtt a l. c. részvényesek rendelkezésére áll. Budapest, 1903. január 30.

Az igazgatóság.

*) Az alapszabályok 24. §-a: Egy a rendes, mint a rendkívüli közgyűléseken csak azon részvényesek szávaaképesek, kiknek részvényei legelőbb két hónappal a köz- gyűlés előtt a társaság részvénykönyvében neveltek irattak és kik ezen részvényeiket három nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztárára letették. A letéti elismervény beléptijegyül szolgál.

FERFIK ÉS NŐKNEK

egmakasabb helyen és idült folyásoknál befockend ezés nélkül a legbiztosabb gyógyszernek a

„Sanid labdacsook“

bizonyítanak. Egy dohoz 100 labdacso tartalommal és pontos használati utasítással 6 korona. Védőre utánvált mellett dis- kretén küld a

„Magyar Király“ gyógyszerház

Budapest, V. Marokkói-utca 3/a sz. (Erzsébet-ter sark)

SPECIALISTA

sérvkötőkben.

A Keleti-féle leg- újabb cs. és k. szab. sérvkötő pneumatikus pelottával a legelőkeltebb a maga nemében! Nem okoz nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által föl- ül mind minden más gyártmányt.

Árak: Egyoldalu / Kétoldalu
12 korona / 24 korona
Keleti-féle cs. és kir. szab. gummi- sérvkötő, rugó nélkül, gyenge, a nyomás iránt érzékeny betegeknek a legelőkebben ajánlható!

Árak: Egyoldalu / Kétoldalu
10 korona / 20 korona
Testgyógyászati gyáraim- ban teljes jótállás mellett készülnék továbbá: jár- és támpékek, műfüzők fer- denőtek részére, mullábak és kezek háskötők, görcsér- harisnyák stb. stb.

Valódi francia gummi-különlegességek eredeti párisi csomagolásban.

Árak koronákban: Tucatanként: 2, 4, 6, 8, 10, 12. Legújabb képes árjegyzéket tit- tartás mellett ingyen!

KELETI J. orvos sebészeti mű- és köl- szer-gyára (alap. 1878.)

Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban
emerített kórházi orvos

gyókeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilit és önfertő- zésből támadt idegbajokat).

Meglepő az eredmény FÉRFIUI GYEN- GÉSGÉNEL (IMPOTENCIA) még öre- gebb egyéneknek is.

Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerék

Remdés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.

Budapest, Erzsébet-kört 12. sz.

(a New-York palotával szemben), főemelet.
Bejárát a lépcsőnél. **Külön váróteremk**

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 1-én.

A bűvös vadász.

Regényes opera 4 felvonásban Zsenjét szerzette Weber K. Mária. Szövegét írta Kind F. Ford. Ormay. Személyek:

Ottokár Mihályi	Gáspár	Ney D.
Auno Szendrői	Max	Kertész
Agata Krammer	Remete	Kornai
Anna Szoyer	Kilián	Dalnoki

Féltete 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 1-én.

Delután 1/3 óraker mérsékelt helyárrakkal:

A b o r.

Paraszt-vígjáték 3 felvonásban. Irta Gárdonyi Géza

Személyek:		
Harcos Imre Gyenes	Eszter	Blaha L.
Maty Rózsahegy	Göre Gábor	Ujházi
Boracsné Alszevny	Görene	Damján
Szanyogné Györgyné	Durbint	Vizvári
Lóczy Ligeti	Kácsa	Faludi
Mihály Gabányi	Bige	Narcizs

Este:

Lady Windermere legyezője.

Színmű 4 felvonásban. Irta Wilde Oszkar. Fordította Moly Tamás.

Személyek:		
Windermere Mihályi	Mrs Cowper	Boros
Windermerenő Hegyesi	Mrs Eriyuno	Jászai
Berwick Heivy	Augustus	Gál
Lady Agatha Paulay E.	Darlington	Császár
Pyndale Szacsayné	Dumby	Horváth
Stutfield Mészleány	Graham	Dezso

Kezdetre 7 1/2 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 1-én.

Delután 3 óraker mérsékelt helyárrakkal:

A doktor úr.

Böhöz 3 felvonásban. Irta Molnár Ferenc.

Személyek:		
Dr. Sárkány Góth	Marosiné	Nikó
Fuzsér Hegedüs	Az igazgató	Kazaliczky
Sárkányné Csilling T.	Fődrátnárné	Gyöző
Lenke Varsányi	1. rendőr	Gyarmati
Csahó Fenyési	2. rendőr	Dajka
Cserenyés Szerényi	Szobaleány	Varga
Bertalan Tapolczai		

Este:

A kis fészek.

Böhöz 3 felvonásban. Írták: Berr, Dehère és Guillemaud. Fordította Molnár Ferenc.

Személyek:		
Raverdy Hegedüs	Charbussac	Gyarmati
Antoinette Varsányi	Saphora	Nikó
Dubiot Tapolczai	Victoire	Kész R.
Hricolte Balassa	Gilette	Varga
Roquet Góth	Badoche I.	Gyöző
Hernande Gazsi	Badoche II.	Bárdi
l'atouille Szerényi	Tremollet	Lóray
Ormeister Vendry	Pinchard	Dajka
Goussery Rónaszék	Pincér	Kassay

Kzd:te 7 1/2 óraker.

Pénteken, február 6-án, a Bolyalteremben

GODOWSKY

Lipót egyetlen zongoraszállító.

Jegyek kizárólag Méry Béla zeneműkorekdedésében, Andrássy-út 12.

Cs. és kir. udv. szállító.

Frakk-öltöny, Smoking-öltöny, Redingó-öltöny, Szalon-öltöny, Jaquet-öltöny.

Legnagyobb választékban, legújabb fazonban, csakis tiszta, gyapjuszövetből, olcsó szabott árak mellett

KOHN HEILMANN ÉS FIAI

Az „Angol szabó”-hoz, BUDAPEST, IV., Károly-kört 12.

Minden darabon ezen törvényes védjegy látható. Flókküzlet: Károly-kört 30. szám.

A 19010. számú „Eljárás baryumcarbid előállítására acetylen és baryum hydroxyd nyérése céljából”

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal szeszgyártást keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Felvilágosítás nyerve: KALMÁR J. mérnök, nites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapest, VII. Kerepesi-út 44.

Maltoferrochin

vastartalmu maltó-china-malaga Maltochin, China, Scherry 1 üveg 4.- K., 1/2 üveg 1.80 K. MALTO-CONDURANGO 1 üveg 4.- K., 1/2 üveg 2.00 K. MALAGA, SHERRY, ÜRMÖS MALATA-KIVONAT olcsón. Természetes forrás által órák becsapód hozzáadásával, legjobb árpamalátából készült kiltató borkok. Árjegyék és minta kérésre legyen. Tessék minden gyógyszer-tárban és drogeriánál kifejezetten alantl cég malátaborát kérni: Erste Malton-Weim-Gährung u. Kellerei SVATEK & Co. Prag-Smolev, visavis der Westbahnhof 851.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávéval használja.

Kérem: A bevásárlásnál ne kórijon egyszerűen malátát kávéval, hanem mindig határozottan Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávéval, s az csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadják el!

DÓCZI MÓR cipész

Budapest, Kerepesi-ut 10.

Sohol jobb, olcsóbb, elegánsabb és tartósabb cipőt nem kaphat, mint fenti jóhírnevű cégnél.

Posztó, engos, bőrről 3.20, oroszakkal 3.50	Posztó, engos, bőrről 3.-, oroszakkal 3.40
Derby, borjúbőr angol bakancs . . . 3.50	Zerge, fűzős vagy engos 3.-, gombos . . . 3.30
Borjúbőr v. vizes, fűzős 3.20, engos . . . 3.-	Amerikai box, fűzős, gombos v. engos . . . 3.30
Elégáns francia selym-cipők . . . 4.50	Szalon, fűzős, gombos vagy engos . . . 4.-
Amerikai box-bőrcipők . . . 3.50	Szalon v. oroszakkal fűzős v. engos . . . 3.40
Lakk vagy box angol bakancs . . . 4.50	Lakk, kivágott 1.30, keresztosított . . . 2.-
Szalon- vagy oroszakkal-cipők . . . 4.-	Gyermekcipő 1.-, Pár- vagy lakcipők 2.-

Női:

Halvánból, körül bőrről, dupla talppal . . . 5.-	Borjúbőrbeli elegáns és csinos . . . 5.-
Vadász-csizma, hínából, bőrről körül . . . 6.-	Vixbőrbeli, tisztaknek és egyéves ön-
Bagarabőrbeli, erős háromszoros talppal 7.-	kéntek vagy gádzásoknak . . . 9.-
Gyermek-csizmák bőr- v. lakkbőrrel 20-30; 2 frt. 31-36; 3 frt. 40.	

Estérendű gummi-szárlepték: férfi 1.80, női 1.30, gyermek 1.- Képes nagy árjegyzék, csomagolás és szállítótévéll ingyen. Vidéki rendelések pontosan és lelkemeresen kiszolgáltatnak. 10 irton felüli bérmentve.Nem megfelelő árukat későbbel kicserélik

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató Nagymező-út 17. Ma vasárnap delután 4 óraker mérsékelt helyárrakkal „Luna asszony” és Tarka Szinpad: UJ! Lovagias szolgálatok. UJ! Holnap hétfőn delután 4 óraker az új specialitás műsor. Mindkét napon esti 8 óráról kezdve LA JOLIE FÁGETTE A MUEMBER MARIOT HARRY ATKINSON FISCHER és WACKER LA SYLPHÉ és még 10 nagy műsorcsám, A tállikertben reggel 6 óráig Vörös Elek cigányzenesara hangversenyez.

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigaszínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	Othello	Folt, a mely tisztit Anuska	A kis fészek	Náni	Aranylakodalmó Leányok és legények
Kedd	Hunyady László	Stuart Mária	Monna Vanna	Bob herceg	Leányok és legények
Szerda	Aida	Monna Vanna	A kis fészek	Bob herceg	Leányok és legények
Csütörtök	Berlichingeni Gótz	Lady Windermere legyezője	Bacsányi	Bob herceg	Leányok és legények
Péntek	Operabál	Lady Windermere legyezője	Bacsányi	Bob herceg	A bajusz
Szombat	A denevér		Bacsányi	Bob herceg	A bajusz
d. u. Vasárnap este	A proféta		Bacsányi	Tót leány	
			Bacsányi	Bob herceg	A bajusz

Versenyárgyalási hirdetés.

A Maros folyó konop-arádi szakaszának szabályozásához 1903-1907. években szükséges mintegy 128.400 m³ terméskőnek, évenként 25680 köbméternyi mennyiségben leendő szállítására nézve

1903. évi február hó 19-én d. e. 12 óraker Budapest a m. kir. földmívelésügyi miniszterium II. em. tanácstermében (98. sz.) zárt ajánlati nyilvános versenyárgyalás fog tartatni.

A kötéző szerződés és annak kiegészítő részét képező általános és részletes szállítási feltételek az aradi magy. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Az ajánlattevő köteles ajánlatához az aradi m. kir. folyammérnöki hivatalnál megszerezhető ajánlati ívet használni.

Bánatpénzül az ajánlati költségösszeg 5%-ka övadék-képes értékpapirokban vagy készpénzben a budapesti IX. ker. m. kir. állampénztárnál a földmívelésügyi tárca kezelésébe letétbe helyezendő; az ezt igazoló adóhivatali nyugta az ajánlatához melléklendő.

A szabályszerűen kiállított ajánlatok a jelzett nap d. e. 11 1/2 órájáig a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumban, Oettrik János segédhivatali főigazgatónál (félemelet 29. sz.) a szállítani szándékolt könyag mintájával együtt nyujtandók be.

Budapest, 1903. évi január hó 24-én.
M. k. földmívelésügyi miniszter.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 1-én.
 Délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyárakkal:
Egy görbe nap.
 Énekes bohózat 3 felv., dalokkal és táncokkal. Írták Csicsery Bors és Tsa. Zenéjét részben szerzerzte Barna Izso.
 Személyek: Borszem J. Dezsőfi Tarjass Szerdahelyi Wewrewsshegy Németh Dicsőffi Deli Leona Krescsányi Sanyaró Vendel Ujvári Izolda Dory M. Tolyás Dániel Szabó Kraszhuber Kovács M. Hombár Horváth Krasznahubay Szirmai Rendő Nyárai Monokles báró Sümegei Tüszöltő Kenedich Mokány Berci Kis M. Elsa Harmath Bukovay Kovács K. Juci Kápolnai

Bob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Írták Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerz. Huszka J.

Személyek:
 A királyné Krescsányi Táncestor Ujvári Grögy, fia Fedák Sári Tom bátya Szerdahelyi Viktória Dori Annie, lánya Ledófszky L.ancster Raskó Plumpudding Nyárai Pompinus Kovács M. Gipsy Kiss M. Hopmester Solymosi Pickwick Németh
 Kezdeté 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 1-én.
 Délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal:
Trouville gyöngye.
 Operett 3 felvonásban. Írták: Pericaud, Soulié és Darantière. Fordította Faragó Jenő. Zenéjét szerz. Wanda Gusztáv.

Személyek:
 Pipolet Sziklai Serpentin Rátkay Virgínie Sziklainé Floridor Szomori Helena Kornai Archibald Mátrai Eliene Caboreau Rubos Lucy Szolestey Sauterel Giréthy A.ouisse Ráthonyi eanne Tomcsányi Tryjannus Deli

Leányok és legények.

Életpép 3 felvonásban. Írták Dörmann Félix, Fordította Gergely István.

Személyek:
 Brandlné Sziklainé Herz Vilmos Ráthonyi Mari Horváth Walner Antal Szomori Zoéi Horváth Rézi Marosi Luci Judik Pintérik Besekyné Vince Rátkai Feri, fia Tóth Wengl Sziklai Walnerné Lubrinicz

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. február hó 1-én.
 Délután 4 órákor mérsékelt helyárakkal.
A szultán bircdalma.

Este:
A Quarnero vizein.
 Kezete 7 1/2 órákor.

SZABADALMAT

védjegyvel, minta- és modell-oltalmat megszeres, Szabadalmakat értékesít és finanszíroz bel- és külföldön a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat, Pástor (törvényesen bejegyzett cég) BUDAPEST, Erzsébet-körút 17. Telefon 24-20. Főválogatóság díjtalan.

HA MÁR

semmiféle kísérlet nem használt próbája meg a Szapol csúsz- és kőszvény-kenőcsöt. Ára 5 korona utasítással. Kapható a „Magyar király” győgszertárban Bpest, V., Marokkai-u. 2/N.

Szólóoltványok

szokványminőségben és Európaf nemos, gyönyörűnek mérten le-szállított árakon. Oltványok ezek 90-100 ftt Mindenki a legkiválóbb bor- és eszencelajókból, fajtáztán, teljes jót-állással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felele, úgy az oda- és visszazárlattal költözet, valamint a megren-delőt a közözetet öszegget hány nélkül, azonnal vissza-füzetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az en költségemen hányoz szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia-csomoték és magvak. Örökös törst, igen gyorsan fejlődő növény-növény. Ez az egyo-dú, melyből oly órák, kőszvény, novellók pár év alatt, rend-kívül esodály kiadással, mérten szép ember, és sommiféle állat, még az apró nyulak sem halottatnak át, úgy, hogy a sokértelt részek teljesen kezesi zárhatók. Minden rende-léshez rajokkal ellátott útíteti és kereslet utasítás mellékelte. Bővebb tájékozás végett szíves fogynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és barmenve küldetnek, rendelési sötélszöveg nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyv is kap eszel, ki címét egy levelezőpon tudatja, hogy művesen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát hasznára ne for-díthatnak, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény en-démet egyaránt. Így még azoknak is érdekesen áll, kik ren-delni semmit sem akarnak, mert benne számos oly kélelemény foglaltatik, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Díócesmeték.
 Kávéos, örökös földelmet biztosító voltánál fogva ennek tenyészése máj minden gazdaságtan az utóbbi idő-ben rendkívül elterjedt.

Cím: „Ermelléki Első Szólóoltvány-Telep” Nagy-kácsa, u. p. Székelyhid.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató. Nagymező-utca 17. szám.
 Szombaton, 1903. évi február hó 7.

bohém-estély

nagy jótékonyceúli tünep. bállal egybekötve. Rendezi a Budapesti Artista Egyesület, főnállásának ötödik évfordulója alkalmából, az árva- és özvegy alap megalapítása céljából

A Budapestben levő összes artisták közreműködnek!

Nyolc különféle zenekar.

A báli zenét LINCKE PÁL berlini zeneszerző vezényli.

Nagy ballett. Grand Café-Concert Parisien.

Nagy drámai lovagjáték.

Előadja a Folles Caprice társulata. Humoros farsangt meglepetések.

Kezdeté este 9 órákor. Belépődij urak részére 5 kor. Hölgyeknek 3 kor. Páholy 40 kor. Jegyek előre vállhatók a Fővárosi Orfeumban és a szokott elővételi helyeken.

Mejelenés (frakk-kényszer nélkül) látogató-öltözethen vagy jelmezhben.

Vendéglő-átvétel.

Van szerencsém a nagyrémű közönséget, valamint az összes jóakarómat és barátomat értesíteni, hogy a

Holtzspach-féle vendéglőt V. ker., Deák-tér és Erzsébet-tér sarok

átvettem s a mai napon saját nevem alatt megnyitok s igyekszem oda fog irányítani, hogy ismeretem kapcsán mint a Lemesvári pályaudvari vendéglő volt tulajdonosa a mérten tisztelt vendégeim bizalmát pontos és előzékeny kiszolgálásom révén kiérdemeljem és b. partfogásért eszedzem, maradok

tisztelettel

Lichtseindl Géza.

Álarcos-öltözékek szövetség

Legjobb alkalmasított szatnából vagy más jó szövetségi legjobban készülté. Gigerli, egy teljes öltözék 3 ftt 50 kr. Bohóc, remete, medve, angol, lengyel zoldó stb. drébj 3 fttől 6 fttig. Csoportoknak ármeztéké.

Cotillon-rendjelek

100 drb 60 kr. Cotillon-rendjel-válogatva, egy boríték, tartal-ma 4 darabot, borítékunként 3-61 20 krig.

Tombolák és jubizárok
 Nagy választék viaszmaradé, hibátlan árúból, közteligen ma-tos és értékes darabok, 100 darabonként 4, 8, 10, 20 egész 100 fttig.

Legjobb értékes cotillon-tourák nagy választékban, gyűjtemények, jól megválaszt-va, 6 drb 3 és 5 ftt, 12 darab 6-61 30 fttig.

Trefás zenehangszerek bigorflonok trefás zenekaroknak. 6 ember részre 2 ftt 50 kr, 12 ember részre 4 ftt 80 kr. Confetti (coriandol papír) a legmúltasogabb táncko-szorúkhöz, piknik és bálokra 100 zsákkonka 275, 450 egész 6 forintig. — Papirkégy (földháló) 100 darab 55 krajáré. A legszebb és legértékesebb baldizistések az új ünne-pies garlandok, színek szerint szortirova mtrként 5 kr. Női ajándékok, elragadó minták, kivánsra meztelintébe. Dus tartalmú színes katalógus.

RIX farsangi széküldése, WIEN, II. Praterstrasse 16. Telefon 2299. Szigetvezéim: Rix, Wien II.

BUTOROK

úgy készpenzert, mint részletfizetésre

leggyorsabbtól a leginombb kivitelig legjutányosabban ábrventen és Finacs testvéreknel, BUDAPEST, VI., Teréz-kört 8. Képes árjegyzék ingyen és barm ntvé.

Kérjen árjegyzéket

Mindenemű helyjegyzéki. Kifogástalan kivitelű Olcsó árak! Leggyorsabb szállítási módok!

Kausoskethü-nyomdák
 melyekkel különféle nyomtat-ványokat önmaguk elkészíthet-tek. 65 minta — 50 ftt
 • 90 — — 70
 • 127 — — 100
 • 140 — — 120
 • 211 — — 150
 • 275 — — 200
 • 300 — — 250
 • 408 — — 300
 • 670 — — 500
 • 805 — — 600

J. Lewinson

helyegző- és betű-gyára Wien, I., Adlergasse 15. Telefon 12179. Fiók: Gössa Orszország, Rantajaja 12. Színdi Gyönyörök kerestetnek.

Leltári árakon

bíhetetlenül olcsón kaphatók báli, alkalmi s utcai ruhákra való szövetek, selymek, bársonyok. **Maradékok blouseok s aljakra** az eredeti árak 1/4-részéért **WEINER MÁTYÁS** női divatruházásy Budapest, VI., Andrássy-ut 3. Minták a vidékre ingyen és barmntve.

HOLLÓS J. Finom uri fehérműek készítője BUDAPESTEN. kizárólag V., Dorottya-utca 10. Alapítva: 1867.

A londoni kiállításon nagy aranyéremmel és diplomával kitüntetett **Halápi-féle csúsz-kenőcs** biztosan gyógyít kérszvény bántalmakat. Egy doboz Ára 1 kor. 60 fill. Megrendelhető „Apostol” gyogyszertárban Budapest, József-kört 64. sz.

Pontos és legjobb ÓRÁK
 5 évi jótállás mellett.
 Egyházi szent edények, keresztelő kannák, ékszerék, evőeszközök részletfizetésre is. Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok. — Árjegyzék 2000 rajszal ingyen és barmntve. **POLGÁR KÁLMÁN** műcra Budapest, Erzsébet-kört 29. szám.

A 18186. számu „Egyes tányeralaku úresz testekből összeállított gőtulhevítő” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmá-nak értékesítése céljából magyar gyárosokkal ösz-szekötötést keres, esetleg szabadalmát oadja vagy gyártási engedélyt ad. Felvilágosítás nyerhető: **KALMAR J. mérnök,** bites szabadalmi ügy-vívő Irodájában Budapest, VII. Kerepesi-ut 14.

Minden sorsjegyenye nyernie kell.

Olasz vörös kereszt sorsjegy
 KAPHATÓ 24 havi részletfizetésre. Havibefizetés: 1 darabban 2 korona. Már az első részlet befizetése után elindulnak megküldöm a sorsjegyek sorozat és számat tartalmazó részletvele azonnali játékgéppel. Főnyeremény: 30.000 LIRA aranyban. Bankháza Budapest, Erzsébet-kört 2. Üzynyörök felvétetnek.

UTANZATOK

a modern kereskedelem gyöngéi. **BATTLE AXE RUM** (The nectar of Jamaica) a tökéletesség fogalma. **Visszautasítandók tehát értéktelen utánzatok. Csak eredeti üvegekben kapható elsőrendű cégeknel.** A. A. BAKER & Co. LONDON E. C.

A 17731. számu „Zsebbe való tüszerszám” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmá-nak értékesítése céljából magyar gyárosokkal ösz-szekötötést keres, esetleg szabadalmát oadja vagy gyártási engedélyt ad. Felvilágosítás nyerhető: **KALMAR J. mérnök,** bites szabadalmi ügy-vívő Irodájában Budapest, VII. Kerepesi-ut 14.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

HÉTFŐN — KEDDEN — SZERDÁN

a nőifehérmű- és vászon-osztályban:

Női ing legjobb minőségű chifonból, „trimming”-csipkével és Margit-öltés-sel díszítve, szivalak szabásu, komplett nagyságban darabja **85 kr.**
Női ing, kitűnő minőségű „Creas”-vászonból, kézzel himzett, remek mintájú szivalaku betéttel és kézi hurkolással, komplett nagyságban ára frt **1.10**
Női ing, „Madapolám”-vászonból, remek svájci himzéssel díszítve, rendkívül tartós minőség ára frt **1.30**
Női korsetto, kitűnő minőségű chifonból, remek svájci himzéssel ára frt **1.—**
23 méteres vég Rumburgi-vászon, fehérműekre igen ajánlható, rendkívül tartós minőség ára frt **3.90**
Női ingvászon, 1 vég = 15 méter, 6 ingre, vékonyzálu, igen tartós minőség, bámulatos olcsóság, 1 vég ára frt **3.—**
Creas-vászon, kitűnő minőség, női- és gyermekfehérműekre kiválóan alkalmas méterje **16 kr.**
Valódi „D” chifon, elsőrendű minőség, ágyneműekre, női- és férfi-ingekre igen alkalmas méterje **20 kr.**
Női ingvászon, vékonyzálu, igen tartós minőség, bámulatos olcsóság, métrje **21 kr.**
Női zsebkendők, tiszta fehér len-batizsból, damaszt-zsillel, kitűnő jó minőség, 6 darab ára **60 kr.**

Asztalkendő, kitűnő minőségű, virágos, fehér „Damast”-vászonból, 60 cm. négyyszögben darabja **15 kr.**
Asztalterítő, kitűnő minőségű, virágos fehér „Damast”-vászonból, 145 cm. négyyszögben darabja **90 kr.**
Kávésterítők, nehéz vászon damast minőségben, remek virágos mintával, világoskék vagy világos rózsaszínben, 1 darab asztalterítő 6 darab szalvétával együtt, egész készlet ára frt **1.50**
Asztal á-jour-készletek, tiszta fehér, kék vagy rózsaszínű lendanastból, virágos brokát-mintával, á-jour-szegélyvel, 1 drb asztalterítő 145—140 □, 6 darab asztalkendővel együtt egész készlet ára frt **1.90**
Ágylepedők, szépossegi vászonból, egy darabból szabva, hossza 220 cm., szélessége 160 cm. ára **90 kr.**
Frottir-törülközők, tiszta fehér frottir-kelméből, hossza 95 cm., szélessége 48 centiméter ára **22 kr.**
Portörlek, flanelből, különféle élénk színes, kockás mintával, 50 cm. □ 6 drb összesen ára **40 kr.**
Pohártörlek, jó minőségű vászonból, színes kockás mintával, 52 cm. □ 6 drb összesen ára **40 kr.**
Padlótörlek, puha, dupla vastagszálu padlórengy, 70×60 cm. darabja **13 kr.**

A fentebbi cikkekre vonatkozó vidéki megrendelések csakis akkor intézhetők el, ha az illető rendelmeny legkésőbb szerdaig hozzánk beérkezik.

Nagy képes árjegyzék az összes árucikkekről ingyen és bérmentve.

A 11181. számú „Berendezés parancsok közlésére több jeladó állomásból” című, 1897. október 21-ről kelt magy. szabadalomra A 17843. számú „Regenerálható galvan elem” című, 1899. szept. 16-ról kelt magyar szabadalomra és a 17868. számú „Kapcsolás váltók és jelzőkészülékek elektromosan működtetett állító szerkezetei számára” című, 1899. szept. 20-ról kelt magyar szabadalomra **vevők vagy engedélyesek kerestetnek.**
 Szíves ajánlatokat „W. Z. 381” jelű alatt **Mosse Rudoif, Bécs, I. Seilerstätte 2.** továbbít.

Pemetefű cukorka
 Kőhögés és rekedtség ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefű cukorkánál**
 de vásárlásánál vigyazzunk és határozottan **RÉTHY-félet** kérjünk, mivel csak haszontalan utaztató van.
1 doboz ára 60 fillér
 Csak **RÉTHY-félet** fogadjunk el!

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PÁP, PÁP, PÁP

1 szobahálható vaságy 8 db	1 ueli androny ágybát	4.—
1 kővelés matracoz — 10.—	1 lengertő matrac —	4.50
1 rouge paplan — 1.90	1 áfrica —	8.—
1 prima — 2.80	1 löszér —	12.—
1 eschmir paplan — 2.40	1 ablak képer függöny —	2.—
1 szita — 2.40	1 tunia —	1.50
1 szilias eschmir — 4.80	1 gyapj —	4.50
1 szilves szilias paplan — 8.50	1 ágyl. asztalterítő hórurol —	8.50
1 fedrés szilves szil. papl. 18.50	1 tapasztr. ágylétké —	1.50
1 16 vászon paplan lapozó 2.—	1 nagy szobaszőnyeg —	2.50
1 ágyl. — 1.90	1 gyapj —	6.90
1 fűzőtt ágylakáró pokróc 2.50	1 ágylétké I. —	0.95
1 gyapj — 6.50	1 tapasztr. ágylétké —	1.50
1 16 löpkróc — 1.60	1 mir. jó futószőnyeg —	40.—
1 toll pokróc — 4.60	1 „—” mintázott —	76.—
1 szep fall szőnyeg — 7.90		

GICHNER JANOS
 paplan, matrac és káptalósru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
 Árjegyzék kérésre ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltemek, nem telve árak kíséretűek, „szeg” a pénz visszatartók.

A szenvedő emberiség öröme!
Dr. Garai Antal a bőr- és nemibetegségek orv. szakos bíró szakorvos, ki már 29 éve működik a téren, elhatározta, hogy a **Népszerű Utmutató**
 a nemi betegségek a azok északi gyógykezeléséhez című közel 300 oldalra terjedő munkája 30-ik kiadásának méltó megújítására a még készletben levő példányokat **teljesen ingyen**
 bocsátja a szenvedő emberiség rendelkezésére. A könyv tartalmazza az összes titkos betegségek (diarritózia, éjtel magonlás, húgyvesztés, húgyvesztés, húgyvesztés, éjtel fészérol, bujakóros sebeket, syphilit, onfertóziósból eredő idegbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá **Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia)** megfelelő biztos eredményrel gyorsan a legújabb módon.
Rendelő-intézet Bpst, VII. Károly-körút 5.
 (Dob-utca sarkán.)
I. em., bejárat a lépcsőházból!
 Rendel: Naponta délelőtti 10—4 és est. 6—8 óráig
 Külön váróterem. Mérésre kelt (tisztelettel). Levelekre kíméletlenül válaszol. Kíváncsiakra egyenként szívesen és gondoskodik.

Dr. Garai Antal
 Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz., ahol egyszerűen a lelőrtől betegségek ellen a munka esztendő naponta rendel d. e. 10—4 és 7—8-ig este. Levelekre azonnal válaszol a gyógyászatról gondoskodik.

Titkos betegségek szakorvosa
 gyorsan, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást a hajtó szenvedőknek, 20 éves körüli és magán-gyakorlati tapasztalataimál fogva legjobban ajánlható
Dr. CZINCZAR J.
 egyetm. orvosudor
 gyógyít lérbakul és a hajtó foglalkozással zavar nélkül mindennemű bármily régi kórelű
Nemi betegségeket
 úgy mint **húgyvesztést, hólyag- és vizeletbajokat, bujakóros sebeket, syphilit, onfertóziósból eredő idegbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat,** továbbá
Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia) megfelelő biztos eredményrel gyorsan a legújabb módon.
Rendelő-intézet Bpst, VII. Károly-körút 5.
 (Dob-utca sarkán.)
I. em., bejárat a lépcsőházból!
 Rendel: Naponta délelőtti 10—4 és est. 6—8 óráig
 Külön váróterem. Mérésre kelt (tisztelettel). Levelekre kíméletlenül válaszol. Kíváncsiakra egyenként szívesen és gondoskodik.

MOST JELENT MEG második kiadásban!
 ...
 II. kiadott és bővített kiadás
Segélynyújtás és árv-intézkedések
 baleseteknél és üzemi megbetegedéseknél
 írta **Dr. MARTON SANDOR**
 a budapesti Árv- és értéktároló orvosa
 Ára fűtve I koronán
 Kapható **LAUPEL R. (Wediger F. és Fiai)** 21. sz. utca, 11. em. Budapest, VI., ANDRÁSSY UT 21.

STANDARD életbiztosító-társaság
Edinburghban (Angolhon.)
 Alapítottat 1825-ben.
 Magyarországi fiók: Budapest IV., Kossuth Lajos-n. 4.
 Korona
 Évi bevétel **31,500,000**
 Kiutatott nyereségyrészek **170,000,000**
 Vagyton **249,300,000**
 Halálesetek folytán kifizetve **500,000,000**
 A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
 Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világgötvények. A kötvények érvényben tartása díjfelvétel elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad haborubiztosítás népfelkelők részére.
Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Diszoklevél az 1902. évi peszonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon,

STOLLWERCK-féle

csokoládé elismert legjobb minőségű.
és **sas-cacao** Mindenütt kapható.

Ost. cs. és m. kir. udvari csokoládégyárak
POZSONY,
Köln, Brunn, New-York.

ÉN ZT

SORSJEGYEKRE

ERTEKPAPIROKRA
(visszafelezhető tét-
szés szerinti kisebb
széletekben is) ha-
mly összegot igen
olcsón ad

Kovácsy Ármán
bank- és váltó-üzle-
tisvezető, letele-
sítve: 17. k. Ferencvárosi 9
úton Útráky-palota

**Betegek egészségesek let-
tek, gyöngék erősek lettek.**

Kiváló életélelir híres
orvos-indor által feltalál-
tá, mely minden ismeret-
bajt gyógyít. A csodával
határos gyógyítások éret-
ek el vele. A régi világ-
titok, a hosszú élet, meg-
van fejtve.

Évek hosszú során át titel-
mentes tanulva és kutatva a multi-
pura átközlés és a jelen orvosi
tudományokban dr. Wood ameri-
kai orvos azt a csodás kijelen-
tést teszi, hogy ő az életélelir

feltalálta és képes vele, dalszaki
gyökerek keverésének segíté-
sével, melyeket csak ő ismer
és melyekből az életélelir elő-
állított. A mi gyümölcse az
évek óta tartó kutatásának, min-
den betegséget, mely az emberi
testet bántja, meggyógyítja.
Számtalán kérés, hogy az orvos
ez állítást valóság és a csodá-
latos gyógyítás, melyet naponta
kint élve, nagyon is mellette
bizonyít. Elmélete, melyivel
előhozódik, észbeli, szellemi
leapadásokat nyújték, mely-
ketek átvétel, az az orvosi
praxisban szerzett. Egyetlen
szemvédő se mulassza el a csodá-
s „Életélelir”, mint ahogy ő
nevelni, megnevelni. Egy gyógy-
gítások kiválóan figyelme-
remeltők a majdnem-hilteletnek,
ha nem bizonyítanak hitelt ér-
lemelő tanak. Az orvosok által
feladott betegek családoknak
és barátainak teljes egészsé-
gben visszatarték. Rheumatiz-
mus, neuralgia, gyomor-,
máj-, vesé-, vér- és bőrbeteg-
ségek és hólyagbajok eltűnnek,
mint hűvösét által. Főfájás,
porfajás, idegesség, hidegje-
lés, aszkor, köhögés, lélege-
katarhis, bronchitis és minden
torok- és tüdőbaj vagy más
szív- és szellemi megbetegé-
sés, mely egyszerűen eső-
dülést.

Tisztítsa az egész szervezetet,
válti az érveteket, az idegek
normális erejét visszaadja és az
egészség csaknam ismét helyre
áll. Ár 6 Uveg K. 6.-, 12
Uveg K. 10.-. Szétlétés után-
válti vagy a pénz előleges
buktulás mellett. Megrendel-
és intése: **Petrovics**
Miklósné, Budapest, IV.,
Bécsi-utca 2.

Kataphoresis

IDEG ÉS NEMI

BETEGSÉGEK

radikális gyógyításra legjobban ajánljuk

Dr. MITZGER

kiváló gyógyhatásairól
elismert intézet

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán hono-
rium teljes gyógyítás után fizetendő.

Csodálkozni fog!
mily szépek az ideg bá-
li-alkalmat, fájó és
szőre-cipőim, tegyen
próbát és győződjön
meg róla.

Agulár Dávid

Budapest, Erzsébet-körút 6/n.

Férfi szalonkák, rugós 3-10 | Női lak, kivágott — 1-50
Szalonkák, fűző, csigás 3-80 | Peler v. szőre edzés — 1-50
Savó, box fűző, csigás 4.- | Fehér, magas fűzős — 3-40
Válói tongola — 3-50 | Lakk fűzős, rombos — 3-40
Tisztú lakkok — 4.- | Savó, fél 2-50, magas — 3-50

Arcképek ingyen és bérmentve.
Nem tetézű ártat kétszáz forintért, vagy a pénzt
minden levonás nélkül visszadom.

!FONTOS SÉRVBEN SZENVEDŐKNEK!

Sérültek ne mulasszák el
prospektust kérni a
Magyar Orvosi Műszertár

Budapest, VII., Kerepesi-ut 62.
(A Rókus-kórház templománál
szemben.) legújabb szabdalma.

Univerzális sérvkötiőről.

Fárasztó eredmény! Kényel-
mes, könnyű és nyomlappal a
legnagyobb sérv is elártható.
Ugyanott jóállással kőrhinek;
működik műközik, lábgyökök,
fűzők ferdén-nőtöknek, egye-
nesítők, hátsók és gumu-
hársányak nérték szerinti. — A
betegápolásos szűrésű cikkek
a valódi fransz külföldes-
ségei, a legújabb, gyors rendelé-
sre kaphatók. Alttársas arjgy-
szeket bármikor ingyen és bér-
mentve titoktartással.

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van
Levensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST,
VIII., Kerepesi-ut 1,
(A nemzeti színház bér-
házában.)
Igazgató: TOLYAI LAJOS,
Vezetők: STIGNITZ IMRE.

1902. év végeig
254 millió korona
biztosítás köttetett

A társaság mindennemű bizto-
sítást elfogad, melynek alap-
süt az emberi élet képezi, s. mi-
léletbiztosítást, halál és halá-
losítást, valamint öngyógyi-
nyújtást, azonnal kifizetés-
kelt, kifizetés nélküli ártá-
kokat, kifizetés nélküli kifizetés-
kelt gyermekek részére stb.
Bővebb felvilágosítást adnak a
magyarországi vezetésé-
sége Budapestben, valamint a
vidéki képviselők.

Referenciát
a magyar Államias hitelbank ad.

Kivonat a díjtablázatokból

A tőke elhalálása alkalmával fizetendő

A tőke 20 év után vagy a tőke elhalálása alkalmával azonnal fizetendő

Díjtétel 100 koronán után											
Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor
25	1.90	34	2.30	48	3.16	52	4.60	25	4.11	34	4.22
26	1.84	35	2.38	44	3.30	53	4.38	26	4.12	35	4.24
27	1.88	36	2.46	45	3.44	54	5.12	27	4.13	36	4.27
28	1.93	37	2.54	46	3.50	55	5.37	28	4.14	37	4.30
29	1.98	38	2.63	47	3.73	56	5.64	29	4.15	38	4.33
30	2.03	39	2.73	48	3.91	57	5.93	30	4.16	39	4.36
31	2.09	40	2.82	49	4.08	58	6.24	31	4.17	40	4.39
32	2.16	41	2.94	50	4.26	59	6.57	32	4.18	41	4.45
33	2.23	42	3.04	51	4.45	60	6.97	33	4.20	42	4.50

Diplôme d'honneur avec insigne et médaille d'or

Annak Csillag

Kifülvette: Diszoklevéllel Diszkerezzettel és Párisban aranyéremmel.

Exposition Internationale, D'Hygiene 7 Mars 1902

Én Csillag Anna

a 185 ctm. hosszú óriási torolyhajammal, ezt önmagam által feltalált hajkenőcsöm 14 hónapi használata után kaptam. Ez mint a legjobb szer a haj ápolására, a haj növesztésére előmozdítására a fejbőr erősítésére elismertett, elősegítő uraknál az erőteljes felt. szaklónóvást és már rövid ideig használata után egy a hajnak mint a szakálnak természetes fenyt és tömött-séget kölcsönöz és megmenti őket az idő-előtti öszüléstől a legmagasabb korig.

Egy tégely ára 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 frt.

Postal széküldés naponta az ár előre való beküldésére vagy utánvét mellett az egész világha a gyár-ból, hová min.en megfizás küldendő.

CSILLAG ANNA

Bécs, I., Graben 14. sz.
Berlin, Friedrichstr. 56.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET

vasuton és hajón, az átrakodás és csomagolás megkalkulása, váltó, előfog az elárbasó Szabadalmazott Buterkocsvat Caro és Jellinek szállító, Budapest, V., Arany János-u. 34.

Kérjen csak:

BECHER

KARLSBADI ANGOL KESERŰ

LEGJOBB GYOMOR LIKOR

John Becher Liqueur-fabrik Karlsbad ALAPÍTOTT 1807

Tessék megkóstolni azután itélkezni!

Raktár Budapestben: Lohmayer J. E. Károly-körút. Nagyszalon: Winkler József.

Egyedül valódi angol Balzsam Thierry A. gyógyszerésztől

Közegésségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védőjogaita alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszűnti a katarhust és köpetkiválat, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még repülő betegségeket is gyógyt. 2. Kifülvő hatással van torokgyulladásnak, rekedtségnek és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Megelőző gyorsan gyógyt gyomorgörösöt, kólikát és szarkatásokat. 5. Jótékony hasznát és vérisztító, tisztítja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az ét-vágyt és emésztést. 6. Kifülvő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpneumon, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és melancoliát a febfőfogást, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, ugymint hópórnás, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrés, rüh, kőz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szarkatást, kőzsvényt, fülfájást stb. Tessék mindig vizsgálni a zöld apaca-vedőjegyre, mint felt. látható! Hamisításoktól legjobb óz-ser egyenesen a gyárból eredeti karternekben bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postafiólmására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Széküldés csak az összes fizetés utalványozása vagy fizetéses mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyszer a legértőbb sebeknél is kútsása van és majdnem mindig elkerülvéti a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha

Thierry A. gyógyszer. egyedül valódi centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívüli jó hatással van, a fájdalmas enyhítésben pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermekgyógyászat mellhártyáján, a typhusban, a typhoidban, a vörhenyben, mindenfélre régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, égésnél, dagadt lábknál, sőt oncolnál is; dűt, sepr, lért, vért és ponsost sebeknél; az idegrendszer kivátsátásánál, mint üveg- és faszánk, homok, drakóris seb; mindenféle dagadt, kővés, karbunkulus, ut kőpórnások, valamint ráknál, körmérgésnél, kőpórnáknál, hólyagnál, menedőli kővesekővél lábaknál. Bzött sebek minden neműt, fagyott testrészek, a betegek fokozóli erdei sebei, a nyakon támadt dagadt, vérdagadt, fülbajt és a gyermek sebekesedést stb. Széküldés csak az összes előzes beküldéses ellenében. 2 tégely csomagolás, postaköltséggel és szállítólével együtt 3 kor. 30 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetileg megtekinthető. Mindenki évek hamisítványt vásárolt és kérem vizsgálni, hogy minden helyben a ór.: **Orangyal-gyógyszerár Thierry (Adolf) Limited Pragra** és legyőzőse.

E két gyógyszerben felülbirtadatan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hatásosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik; így tehát az év bármely szakában küldendő. Másdem mindig van hatékony és segítőkész, legelőbb az orvos megkeresését, ter-
mészetesen nem szabad hamisítványokat vagy előre sokszorosan ártani hamisított, de hatástalan szere-
ket használni, melyeket csak legelőbb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, óvatos, megbízható, amelyet teljesen ártatlan, világírúri eszköz, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hól a fént ismertető védőjegykel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) Limited Orangyal-gyógyszerár, Pragra Kohitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapestben: Török J. gyógyszerész. Zágrábban: Miltobach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerész.

Tüdőbetegeknek. Az orvosi kongresszuson Leyden tanár konstatálta, hogy egyedül Németországban állandóan 1,200,000 ember tüdővész és ezek közül kb. 180,000-en lesznek áldozatai e borzasztó betegségnek. A tüdőbaj előidézői a tuber-bacillusok, a mely bacillusokat minden ember belejében, mert előlük elárkózní lehetetlen. Ha most már szerencsésnek sokan nem lesznek tuberkulózisokká, abból az tünik ki, hogy az emberi test azzal a tulajdonsággal bír, hogy a beléjezett tuberbaillusok Ártalmatlanná teszi. Ott, ahol a lógesz számos finom ágacszká szájelzódik, a tüdőbe vezető kór mirigy, az ugynevezett pajzsmirigy vagy a tüdőmirigyek vannak, a melyeknek rendeltetéséről a tudomány sok idős nem volt tisztában. Most azonban Hoffmann dr. kutatásai nyomán tudjuk, hogy ezek egy egész külön fűzőrendszernek, mely a betegség tüneteket, még mielőtt pusztító hatástakat megkezdhetik a tüdőben, megsemmisít. A hol tehát ezek a mirigyek előkiesnek vagy győzesnek, vagy más orgánusok által folytán nem tudnak ebből az anyagból előgondot produkálni és a hol a tüdő megrögzül, por vagy egyéb befolyások következtében érzékeny, ott a betétülő tuber-bacillusok megmaradnak és előbb-utóbb bekövetkeznek a betegség. Itt támadt a gondolat: a pajzsmirigy erősítése által a tuberbaillus pusztításának előjét venni.

Ezt a közel gondolatot felkarolta Hoffmann dr. és a pajzsmirigy-erősítő anyagból saját maga készített egy gyógyítószeret tüdőbaj (kronikus katarrus és asztkór) ellen, melyet Glandulónnek nevezett el.

A Glandulón nem mérge, nem vegyszertí szer, hanem teljesen egészséges és állatorvosi felügyelet alatt frissen vágott juh friss pajzsmirigyéből lesz készíte, a természet maga adja a gyógyzeret minden betegség ellen, csak tallni kell. A pajzsmirigyek alacsony hőfokán, legmentesebb lesznek megszárítva, tablettákba presálve, minden tablettának 0.25 gr. a sulya, melyből 0.05 gr. mirigypor és 0.20 gr. tejukor édesítőszer.

Ha a Glandulón előírás szerint használjuk, javul az étvág, jobb lesz a kedv, erő és testi suly gyarapodik, láz, éjjeli izadás és köhögés mulik, a köpet enged, javulás áll be. Sok orvos és magánfél bizonyítja a tüdővést gyógyító szer nagy értékét. Glandulón már sok meglepő gyógyító-eredményt mutatott, hol más szert nem használtaik.

Glandulón készíti Dr. Hoffmann Nachf. vagyí grára, Meerane (Sászország) és kapható a legtöbb gyógyszerárban, valamint **Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12.** Üvegekben, 100 tablettával 5 kor. 50 fill., 500 tablettával 3 kor. Kimerítő fűzetkék és gyógyult betegek értesítéseivel ingyen és bérmentve. Övakodjunk az értéketlen utánaotkó.

Pénzkölcsön
szeregyekre az értékpapirokra. Mivel szilagon lévő papírok kiáltának és azokra magasabb kölcsön adták igen előny kamatok mellett. A kölcsön havi részleteiben is törlesztendő. Vészték megbeszélésére küldéses úton fordítsák.

Ifj. Schön Armin
BANKHAZA
BUDAPEST, Erzsébet-kört 4g. sz. (Royal-szállóval szemközti). Alapított 1884-ben.

AZ ATHENAEUM
R.-T.
kiadásában megjelent:

A Chequerendszer és fejlesztése Magyarországon

A MAGYAR TUD. AKADEMIA ÁLTAL
A MAGYAR KERESKEDELMI CSARNOK
"SZÉCHENYI"-DÍJVAL JUTALMAZOTT
PÁLYAMŰ

Írta:
Dr. Halász Sándor.

TARTALMA

A chequer-és chequerend-szer.
A chequer és gazdasági jelentősége.
A chequerforgalom szervezete.
A chequerforgalom fejlődésének feltételei.
A chequerforgalom fejlődésének akadályai.

A chequerrendszer fejlesztése.
Továbbá a francia, német, angol, olasz, svéd, norvég chequer-törvények, — valamint a német és osztrák chequer-törvények magyar fordítása.

Ára 5 korona.

KAPHATÓ A KIADÓ —
ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI R.-T.-nél
(Budapest, Kerepesi-út 54.) — és
minden könyvkereskedésben is.

NÉHÁNY SZÓ A TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve meg vannak fertőzve és a ki fiatalokri könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalosok a neki életéről jóakarattal, őszintén és behatóan felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajait báran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhatásák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpas naszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasos hivatású és errefaló Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos híró intézete Budapest, VII. Kerepesi-út 10), a hol a legnagyobb fűzetkés mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) neki életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedve megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koranyagoktól-lelti kímajelmeztől. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegon biztos és teljes eredményvel használt gyógyódmódnál fogva a monarchia-ás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz az ő specialis gyógyódmódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is a bukákóros sebeket, hgyves-, hólyag-, ideg- és hátgerinc-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, vérhajokat, börtbetegeket és a női nemü szervek minden betegségeit. Nők részére külön vártórcsám és külön kijárat van. Ha valaki bármí oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak leveleire kimerítő, titkított válaast (a levélhez csak válaszlevegylet kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivatnára mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges specialis gyógyszerkezelés és egyedül vért naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 1 óráig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII. Kerepesi-út 10.

Férflak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki ezírárt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvet postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalokri kibágások miatt nem betegségeken, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E céből elhatározta az intézet, mindenkinet egy csomag gyógyszer felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziismeret a baj odanaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalokri kihágások miatt nem betegségeken, szellemi gyengeségben vagy kronikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerkezelés hat azon szervekre, melyek erőt szűkségeknek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Orvok és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut“-nak alanti címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldeményt küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai alapján

Dr. Kajdacsy

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyít; hgy-csofolyást, hólyagbajot, sebeket, syphilit, bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is electro Massage vagy Psychoprop által. Önfertőzést és annak utóbajait: ideg- és hátgerincbajot és minden női bajokat.

— Rendel: 9 órától 4-ig és este 7—3-ig. —

Budapest, Kigyó-utca 5.
Clotild-palota (I. emelet).
Atjáró ház. — Lift használat.

Levelekre válaszol, gyógyszerkezelő gondoskodik.
Levél utján is biztos gyógyásiker.

Polgár Sándor
m. kir. szab. nyert orvos m. és költözés BUDAPEST, VII., Erzsébet-kört 5p. Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányú orvos- sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányú, m. k. szabadalm. Polgár-féle **sérvkötő,** haskötő, gőrcsér é/leni gumiharinyya, arthopadial készületek, műlábak és kezek stb.

Valódi francia különlegesek F. Bergerand fil. páriai gyárából.

☞ Híretelek és gyógy-ak ingyen és bérmentve.

A 1793. számú
„Formában sajtolt úresg fedőtégla és eljárás ennek előállítására”
c. magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékeitése céljából magyar gyárosokkal üsszeoktatást keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártást engedélyt ad — Felvilágosítás nyherhető: **Kalmár J. mérnök,** hites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapest, VII., Kerepesi-út 44. szám

A legjobban ajánlt **gyümölcsfa- és faiskolák**
W. Klenert, Graz
(tulajd. Klenert Vilmos, ezélett Klenert és Geiger)

ajánl: gyümölcsfákat minden nember és formában, nemes gyümölcsöket, vadon-cokkát és bogys gyümölcsöket, sorfákat, haszatosokat, fűveléket és rózsákat, süvény-növényeket, spargánonyt stb.

Katalogus ingyen: **VAVAVAVA** Katalogus ingyen:

Az „Első magyar iparbank”
t. c. részvényesek!

1903. évi február hó 15-én délelőtti 11 órakor
az intézet helyiségeben (Deák Ferenc-utca 5. sz.) tartandó **évi rendes közgyűlésre**
tisztelttel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A mérleg és a zárezámadás előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentésével.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség felosztása feletti határozat.
4. Az igazgatóság két tagjának és a választmány tizenöt tagjának megválasztása.

Azon t. c. részvényes urak, kik ezen közgyűlésen résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 121. §-a) értelmében folyó évi február 12-ik napjáig bezárólag, délelőtt 9—12 óráig az igazgatóságnál letenni. Kelt Budapest, 1903. január hó 31-én.

Az igazgatóság.

*) 121. §. A Rendes közgyűlés összehívása annak megtartása előtt két héttel a magyar hivatalos lap utján eszközöltetik. — Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, a közgyűlés előtt három nappal névére irt részvényeit az igazgatóságnál letenni tartozik.

Utánnyomás nem díjazatik.

Meghívás
az „Első budapesti gözmalmi részvény társaság” t. c. részvényeseihez az **1903. február 16-án. hétfőn d. u. 3/2 órakor** a malomépületben (V. Klótild-utca) megtartandó **XXXVI. rendes közgyűlésen**
való részvételle.

Napirend.

1. Két részvényes kijelölése a közgyűlésről felvett jegyző-könyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. A mérleg megállapítása és az osztalék meghatározása.
4. A nyugdíjalap 1902. december 31-én lezárt könyvszerinti és mathematikai mérlegének előterjesztése, és a nyugdíjalap alapszabályai 11. §-ának megváltoztatása iránti javaslatlétel.
5. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére

Budapest, 1903. január 31.
Az Igazgatóság.

Az alapszabályok 21. §-a:
Mind a rendes, mind a rendkívüli közgyűlésen csak azon részvényesek vannak szavazatalja jogosítva, kiknek részvényei legadább három hónapnap előbb a társaság részvénykönyvébe nevékre bevezetettek, és legkésőbb a közgyűlést megelőző harmadik napon a társaság pénztárában letettek. — A letétkör elismervények fognak adatni, melyek beléptijeggyel szolgálnak és melyeken a letérő neve, a letéti részvények és a szavazatok száma kitüntetve leendő.

12. §. Minden közgyűlésen tizenöt részvény bírtoke egy szavazatot ad. Husznál több szavazatot azonban egy részvényes sem gyakorolhat, még pedig tekintet nélkül arra, vajjon az saját nevében, vagy pedig más szavaztképes részvényesek meghatalmazásából, vagy mint részvényes és mint meghatalmazott együttesen történik-e.

13. §. Meghatalmazásról képviselni csak szavazattal-joggal bíró részvényesek vannak jogosítva (A meghatalmazások törvényes módon állítandók ki).

Az alapszabályok 66 §-a értelmében a mérleg a felügyelő-bizottság jelentésével együtt f. é. február hó 8-ától kezdve az üzleti helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthető és arról a részvényeseknek kívánata nyomtatok fognak adatni.

Figyelmeztetés. Azon t. c. részvényesek, kik egyszersmind meghatalmazásból más szavazatképes részvényeseket képvisolnek, tisztelttel felkérlek, hogy a részvények letéte helyezésre alkalmából a nevékre szót meghatalmazást is beadni méltóztassanak).

(Utánnyomást nem díjazunk.)

Minden szó egyszerű beiktatása nonpareille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fill.

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések központi irodájában és eredeti nyugalommal meg a közeli felvilágosítást lehet feladni:

Breuer nővérek dohányszőlő Tere-körút 24. szám alatt.

Deutch Miklós Andrássy ut. 28.

Eckstein Ernő Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Engelmann Mór gressnyitómű IV. ker. Kálvária-ter. 2. szám.

Franka Pál könyvkereskedő IV. ker. Győz-körút 46. palota.

Fischer J. B. Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Gölböcker A. V. Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Goldner József Andrássy ut. 30.

Goldgraber Mór Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Haasenstein és Vogler Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Jambrikovits dohányszőlő Keresztúr-ut. (Takarékpénzt.)

Kernber Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Leopold Gyula Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Messe Rudolf Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Nemetsek A. J. Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Nagy István Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Rohoziczki József Andrássy ut. 48. szám.

Sikray Samu Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Sopronyi V. dohányszőlő VII. ker. Keresztúr-ut. 1. szám.

Szántó Mór dohányszőlő IV. ker. Keleti-utca 14. szám.

Schwartz József Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Schönwald Ferenc dohányszőlő Keresztúr-ut. 1. szám.

Székely Gyula dohányszőlő 2. postaigazgató-hely V. Lipót-körút 8.

Tenczer Gyula Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Weitzenfeld Jakab Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Székely Elz Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Székely Gyula dohányszőlő 2. postaigazgató-hely V. Lipót-körút 8.

Tenczer Gyula Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Weitzenfeld Jakab Rózsaföldi utca 33. sz. 7. ker. Furdó-utca 4. szám.

Holdagságom! Csak és örökké csak a teged szeretlek... 14538

Eszter. Édes szép szerelmem, nem az után vágyodom, hogy itt tegyek...

Legszívebb. Aranyos, drága életem, mindennek...

Gépezés és kazánfűtés. A Magyarországi gépezés...

Borspörök és pártok, csak nagyobb mennyiségben, bármely...

Keresünk. Szép buruzsot kerestünk a 16-18...

Egy fiatal. vas-és fűszer kereskedő néző felvételt...

Kórházban. van a férjem és öt apró gyermekem...

Oiga. Lakást változtattam. Kérem, tudassa...

Lusi. A levelet (hajnal) későn kaptam...

Augenstein. Károly házasalkalmazotti-Infézet...

Kereslet. Érettségizet. 23 éves fiatal ember, igen...

Egy kis írás. Egy levelet szeretnék megkapni...

Egy közéleti. csak a német nyelvű hírek...

Egy fiatal. mértékű, kecskeszemű már működik...

Nagyobb. azazok a tisztelőit adok annak az...

A nyomor. Hűdögös éjjel megemelt árként...

Hála-negy szóban. lakást keres májusra egy író, akinek...

Divatársnő. győrs, ügyes, önállóan dolgozó, azonnal felvételt...

Tanárjelölt. (latin-magyar szakos) instruktor...

Hirdetmény. Egy leendő francia nő, francia...

Amaryllis. En réponse de vos lignes amoureuses...

Édes 21. Ne feledd meg arról drágám, gondolj meg nyáron, a háznyar...

Keskeny. Válasz, ötél hétfő találkozó...

Intelligens. személytelen izraelita családunk...

Singer-varrógépek. Igenlyen készülték árban...

Csinosan. buruzsot félremutat, kézelmes...

Szabóné. A legkomolyabb tölteteket...

Vérpiros fajnaranas. Vértől és sárga és, vidreke...

Körházban. van a férjem és öt apró gyermekem...

Keresünk. Szép buruzsot kerestünk a 16-18...

Egy fiatal. vas-és fűszer kereskedő néző felvételt...

Kórházban. van a férjem és öt apró gyermekem...

Oiga. Lakást változtattam. Kérem, tudassa...

Lusi. A levelet (hajnal) későn kaptam...

Augenstein. Károly házasalkalmazotti-Infézet...

Kereslet. Érettségizet. 23 éves fiatal ember, igen...

Egy kis írás. Egy levelet szeretnék megkapni...

Egy közéleti. csak a német nyelvű hírek...

Egy fiatal. mértékű, kecskeszemű már működik...

Nagyobb. azazok a tisztelőit adok annak az...

A nyomor. Hűdögös éjjel megemelt árként...

Hála-negy szóban. lakást keres májusra egy író, akinek...

Divatársnő. győrs, ügyes, önállóan dolgozó, azonnal felvételt...

Tanárjelölt. (latin-magyar szakos) instruktor...

Hirdetmény. Egy leendő francia nő, francia...

Amaryllis. En réponse de vos lignes amoureuses...

Édes 21. Ne feledd meg arról drágám, gondolj meg nyáron, a háznyar...

Keskeny. Válasz, ötél hétfő találkozó...

Intelligens. személytelen izraelita családunk...

Singer-varrógépek. Igenlyen készülték árban...

Csinosan. buruzsot félremutat, kézelmes...

Szabóné. A legkomolyabb tölteteket...

Vérpiros fajnaranas. Vértől és sárga és, vidreke...

Körházban. van a férjem és öt apró gyermekem...

Keresünk. Szép buruzsot kerestünk a 16-18...

Egy fiatal. vas-és fűszer kereskedő néző felvételt...

Kórházban. van a férjem és öt apró gyermekem...

Oiga. Lakást változtattam. Kérem, tudassa...

Lusi. A levelet (hajnal) későn kaptam...

Augenstein. Károly házasalkalmazotti-Infézet...

Kereslet. Érettségizet. 23 éves fiatal ember, igen...

Egy kis írás. Egy levelet szeretnék megkapni...

Egy közéleti. csak a német nyelvű hírek...

Egy fiatal. mértékű, kecskeszemű már működik...

Nagyobb. azazok a tisztelőit adok annak az...

A nyomor. Hűdögös éjjel megemelt árként...

Hála-negy szóban. lakást keres májusra egy író, akinek...

Divatársnő. győrs, ügyes, önállóan dolgozó, azonnal felvételt...

Tanárjelölt. (latin-magyar szakos) instruktor...

Hirdetmény. Egy leendő francia nő, francia...

Amaryllis. En réponse de vos lignes amoureuses...

Édes 21. Ne feledd meg arról drágám, gondolj meg nyáron, a háznyar...

Keskeny. Válasz, ötél hétfő találkozó...

Hölgyek. akik mindig szegény akarnak lenni...

Gimnáziumi, real. érettségire, elemi, polgári, bármilyen...

Nyelvmenester. ad lelkét minden ebből. Ajánlatok...

Bálozóknak figyelme. Egy visszavonuló színműs gyönyörű...

Eladó fürdő. Igen látogatott és jó forgalmat...

Rövid. kereszthúrú, jó szögúra, azonnal...

Szépén. buruzsot félremutat, kézelmes...

Cimbalom. pedálos, 30 fűtel eladó. Erzsébet-körút...

Vendéglo. igen jó forgalmu, házal együtt...

Matat buter. kereset használt fűtővel egykor...

Angol, francia. vagy érettség alapon tanítja...

Szállodai ház. a főváros közepén, közelbe...

Magyar házikészítő. titkos ízetes ír magyar...

Ebéd-elcsillár. és szőlőültetvény, jó szögúra...

Fodrász. rendkívül szép, ismeretes...

Kredenc. agr. ajéll szőlő, polturoz...

Felső. kereskedelmi iskolát végzett...

Vérpiros. fajnaranas és kék szögúra...

Kerékparók. néhány darab, nagy szögúra...

Szólókörök eladók. 100 darab, 6 és 7 méter...

Debreczeni magyar harzi kanári. a legjobb...

tojasalaku köszön. Tszta, pormentes; szépen...

4 pár cipő 5.60 kor. csak nagy mennyiségben...

Kipróbált legjobb renna szesz a dr. Weisz-féle...

Fényképek. elegáns kivitelben, igen...

Waitzner. fényképezési műintézet Budapest, Erzsébet-körút 20

CSIZ. azidő szerent leghatékonyabb...

Klein József. nagyban eladása a legelőkelőbb...

BÉCS. Continental-szálloda. Elsőrangú szálloda.

Butor. csak jó minőségű. Hálósza, kredenc, szőnyeg...

Egy kis ipartelep. minden háztartásban csak egy...

500 frtot. korehetelek havonai ritkán...

Meglátja. hogy igazunk van. Olyan...

Fűbetegek! Kik fűbeteget szeretnének...

Telek. eladó Szent-Mihályon, a legne...

Fodrász. rendkívül szép, ismeretes...

Kredenc. agr. ajéll szőlő, polturoz...

Felső. kereskedelmi iskolát végzett...

Vérpiros. fajnaranas és kék szögúra...

Kerékparók. néhány darab, nagy szögúra...

Szólókörök eladók. 100 darab, 6 és 7 méter...

Debreczeni magyar harzi kanári. a legjobb...

tojasalaku köszön. Tszta, pormentes; szépen...

4 pár cipő 5.60 kor. csak nagy mennyiségben...

Kipróbált legjobb renna szesz a dr. Weisz-féle...

átészereznek órásoknak és egyéb...

gazonok felszerelt optikai raktárak...

fényképezési műintézet Budapest, Erzsébet-körút 20

CSIZ. azidő szerent leghatékonyabb...

Klein József. nagyban eladása a legelőkelőbb...

BÉCS. Continental-szálloda. Elsőrangú szálloda.

Butor. csak jó minőségű. Hálósza, kredenc, szőnyeg...

Egy kis ipartelep. minden háztartásban csak egy...

500 frtot. korehetelek havonai ritkán...

Meglátja. hogy igazunk van. Olyan...

Fűbetegek! Kik fűbeteget szeretnének...

Telek. eladó Szent-Mihályon, a legne...

Fodrász. rendkívül szép, ismeretes...

Kredenc. agr. ajéll szőlő, polturoz...

Felső. kereskedelmi iskolát végzett...

Vérpiros. fajnaranas és kék szögúra...

Kerékparók. néhány darab, nagy szögúra...

Szólókörök eladók. 100 darab, 6 és 7 méter...

Debreczeni magyar harzi kanári. a legjobb...

tojasalaku köszön. Tszta, pormentes; szépen...

4 pár cipő 5.60 kor. csak nagy mennyiségben...

Kipróbált legjobb renna szesz a dr. Weisz-féle...